

ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ αρ. ΥΟ/01/2022

27 Απριλίου 2022

ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Σύνοψη	1
2. Εισαγωγή	5
3. Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία	9
3.1 Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή	9
3.2 Σκοπός του ελέγχου	9
3.3 Μεθοδολογία	10
3.4 Κριτήρια ελέγχου	12
4. Σύνοψη αποτελεσμάτων του έτους 2020	12
4.1 Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού	13
4.2 Εισπρακτέα ποσά και υποχρεώσεις	14
4.3 Δαπάνες προσωπικού	14
4.4 Μηχανοκίνητα οχήματα	15
4.5 Ενοικιαζόμενα υποστατικά	16
5. Ευρήματα από τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της Δημοκρατίας και συστάσεις	19
5.1. Διοίκηση	19
5.2 Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού	19
6. Ευρήματα ελέγχου συμμόρφωσης και συστάσεις	21
6.1 Διοίκηση	21
6.2 Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ)	37
6.3 Αγορά του κτηρίου Nicosia City Center (NCC)	50
6.4 Ανάθεση Συμβουλευτικών Υπηρεσιών στον Νομικό Οίκο Freshfields Bruckhaus Deringer, σε σχέση με την πώληση της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας στην Ελληνική Τράπεζα ...	54
6.5 Μεταστέγαση του Γραφείου Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα	58
7 Γενικά συμπεράσματα	60
8. Γενικές συστάσεις	61

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1 – Διοίκηση

Παράρτημα 2 – Τελωνεία

Παράρτημα 3 – Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού

Παράρτημα 4 – Στατιστική Υπηρεσία

Παράρτημα 5 – Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Παράρτημα 6 – ΟΠΑΠ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

FIMAS	Ολοκληρωμένο Σύστημα Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης
ΓΛ	Γενικό Λογιστήριο
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Επιτροπή
EMTN	Ευρωπαϊκό Χρεόγραφο Μεσοπρόθεσμης Λήξης
ΚΑΔΔ	Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης
ΟΠΑΠ	Οργανισμός Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου Α.Ε.
ΣΚΤ	Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα
ΤΔΔΠ	Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού
ΤΚΧ	Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
ΥΕΕΒ	Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας
ΥΚΑΠ	Υπηρεσίες Κρατικών Αγορών και Προμηθειών
ΥΟ	Υπουργείο Οικονομικών

Ευθύνη Ελεγκτικής Υπηρεσίας και διαφύλαξη της ανεξαρτησίας της

Οι Ειδικές Εκθέσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτή διενεργεί επί των πολιτικών (policies) και προγραμμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας ή άλλων ελεγχόμενων οργανισμών ή επί θεμάτων που αφορούν στον Προϋπολογισμό τους ή συγκεκριμένους τομείς αυτού, ή τα αποτελέσματα ελέγχων ιδιωτών ελεγκτών στους οποίους η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει αναθέσει τον έλεγχο λογαριασμών οποιουδήποτε ελεγχόμενου υπ' αυτής οργανισμού, δυνάμει του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.113(Ι)/2002). Η Ελεγκτική Υπηρεσία επιλέγει και σχεδιάζει τις εν λόγω ελεγκτικές δραστηριότητες κατά τρόπον ώστε αυτές να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του δημόσιου συμφέροντος.

Η εκ μέρους της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παράθεση ευρημάτων ελέγχου γίνεται στη βάση όσων στοιχείων έχουν τεθεί ενώπιόν της από την ελεγχόμενη οντότητα.

Εκτός αν τούτο δηλωθεί ρητά, η μη παράθεση ευρημάτων επί ορισμένων πτυχών ή θεμάτων που αφορούν στο αντικείμενο του ελέγχου, δεν συνιστά διαβεβαίωση, ούτε και υποδηλοί ότι αυτά είναι απαλλαγμένα αδυναμιών ή σφαλμάτων ή αποκλίσεων από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, αφού ο εξωτερικός ελεγκτής δεν αναμένεται ότι μπορεί να εντοπίζει κάθε αδυναμία ή σφάλμα ή απόκλιση από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Οι συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αποτελούν εισηγήσεις για τον τρόπο χειρισμού των παρατηρήσεων και ευρημάτων του ελέγχου. Σε καμία περίπτωση δεν δύναται να εκληφθεί ότι οι συστάσεις αυτές επηρεάζουν την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας, ως εξωτερικού ελεγκτή ή ότι συνεπάγονται συμμετοχή της Υπηρεσίας στη λήψη οποιασδήποτε σχετικής απόφασης από τη διοίκηση της ελεγχόμενης οντότητας, η οποία εξακολουθεί να φέρει αποκλειστικά την ευθύνη για την ορθή και νόμιμη λήψη απόφασης, ως προς τον τρόπο χειρισμού των ευρημάτων ελέγχου και συστάσεων.

Ουδεμία πρόνοια στην παρούσα Έκθεση σημαίνει ή θα πρέπει να εκληφθεί, ότι με αυτή διατυπώνουμε κατηγορία εναντίον οποιουδήποτε προσώπου για εκ προθέσεως κατάχρηση εξουσίας ή για τη διάπραξη ποινικών ή άλλων αδικημάτων. Αυτά, αν υπάρχουν, θα πρέπει να διερευνηθούν από τις αρμόδιες αρχές, μόνο δε τα αρμόδια δικαστήρια μπορούν να κρίνουν κάποιο πρόσωπο ως ένοχο οποιουδήποτε αδικήματος. Τονίζουμε επίσης ότι οι συστάσεις και τα ευρήματά μας αφορούν στους ελεγχόμενους φορείς και οποιαδήποτε αναφορά σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ουδόλως εξυπακούει ότι αυτά έχουν προβεί κατ' ανάγκη σε οτιδήποτε μεμπτό, αφού κάτι τέτοιο εκφεύγει του πεδίου ελέγχου της παρούσας Έκθεσης.

1. Σύνοψη

Στο πλαίσιο των προνοιών του άρθρου 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας και του άρθρου 81 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(I)/2014), η Ελεγκτική Υπηρεσία διεξήγαγε έλεγχο σε δείγμα συναλλαγών εισπράξεων και πληρωμών του ΥΟ για το έτος 2020, το οποίο επιλέχθηκε με συγκεκριμένη μεθοδολογία, στο πλαίσιο του ελέγχου που αποσκοπούσε στη διατύπωση ελεγκτικής γνώμης επί των οικονομικών καταστάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Επιπρόσθετα, για τον ίδιο σκοπό έγινε έλεγχος σε δείγμα συναλλαγών του Γραφείου Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους, σε σχέση με τις συμβάσεις δανείων. Επίσης, διενεργήσαμε έλεγχο συμμόρφωσης για το έτος 2020, κυρίως σε σχέση με την παρακολούθηση ευρημάτων και συστάσεων που προέκυψαν από προηγούμενους ελέγχους της Υπηρεσίας μας για το ΥΟ και διερευνήσαμε θέματα δημοσίων συμβάσεων και άλλες καταγγελίες που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσης.

Τα σημαντικότερα ευρήματα του ελέγχου αναφέρονται συνοπτικά πιο κάτω. Σημειώνεται ότι για τα Τελωνεία δεν προέκυψαν ευρήματα από τον οικονομικό έλεγχο, ούτε διενεργήθηκε άλλος έλεγχος, ενώ το δείγμα που επιλέχθηκε με συγκεκριμένη μεθοδολογία, δεν περιλάμβανε οποιοσδήποτε συναλλαγές για τη Στατιστική Υπηρεσία και το Τυπογραφείο. Για το Τμήμα Φορολογίας θα εκδοθεί ξεχωριστή Ειδική Έκθεση από την Υπηρεσία μας.

Διοίκηση

- ◆ Διαπιστώσαμε ότι, σε αρκετές περιπτώσεις, εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο και παραχωρήθηκαν από το ΥΟ χορηγίες, που είχαν χαρακτηριστεί ως «κατά χάριν», των οποίων ο σκοπός προσκρούει στις διατάξεις του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.38(I)/2014), σύμφωνα με τον οποίο, «κατά χάριν» δωρεές δύνανται να παραχωρούνται μόνο όπου δεν βρίσκεται σε ισχύ οποιαδήποτε νομοθεσία που να διέπει το θέμα και η κάθε περίπτωση, λόγω των δικών της περιστατικών, κρίνεται ως επιβάλλουσα ηθική υποχρέωση της Δημοκρατίας να καταβάλει τέτοια δωρεά.

Συστήσαμε όπως το ΥΟ, ως το αρμόδιο Υπουργείο, μην προωθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο αιτήματα για έγκριση παροχής χορηγιών ως «κατά χάριν», όταν αυτές δεν συνάδουν με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο και ενδέχεται να μην είναι σύννομες.

- ◆ Διαπιστώσαμε αδυναμίες στην τήρηση των όρων της συμφωνίας άδειας χρήσης καταστήματος, μεταξύ ΥΟ και Τραπεζικού Ιδρύματος, ως προς την είσπραξη του δικαιώματος χρήσης και την τιμολόγηση για κοινόχρηστα έξοδα.

Εισηγηθήκαμε την τήρηση των προνοιών της συμφωνίας.

- ◆ Διαπιστώσαμε αδυναμίες στην τήρηση των όρων του διαγωνισμού για τη διαχείριση της καφετέριας του ΥΟ, ως προς την ανανέωση της σύμβασης και την Εγγύηση Πληρωμής του Δικαιώματος Εκμετάλλευσης.

Εισηγηθήκαμε την εφαρμογή των όρων του διαγωνισμού.

- ◆ Το ΥΟ ενοικιάζει, από ιδιωτική εταιρεία, αποθήκες εντός της Κυβερνητικής Βιομηχανικής Περιοχής Λεμεσού, για τις ανάγκες των Υπηρεσιών Κρατικών Αγορών και Προμηθειών (ΥΚΑΠ), οι οποίες κατασκευάστηκαν σε κυβερνητική γη που το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας (ΥΕΕΒ) εκμίσθωσε στην ιδιωτική εταιρεία για συγκεκριμένους σκοπούς, έναντι ενοικίου. Διαπιστώσαμε ότι το ενοίκιο που καταβάλλει το Κράτος είναι πολλαπλάσιο του ενοικίου που καταβάλλει η ιδιωτική εταιρεία προς το Κράτος. Επίσης, η εταιρεία δεν έχει εξασφαλίσει όλες τις κατά Νόμο απαιτούμενες άδειες και πιστοποιητικά για τα εν λόγω υποστατικά. Η εταιρεία αιτήθηκε επιστροφή μέρους του ενοικιαζόμενου χώρου και το ΥΟ συναίνεσε, με μείωση του ενοικίου, η οποία, ωστόσο, ποσοστιαία, είναι μικρότερη της μείωσης του εμβαδού του ενοικιαζόμενου χώρου.

Πέραν των άλλων θεμάτων που προκύπτουν και τα οποία έχουμε περιλάβει σε άλλες εκθέσεις μας, συστήσαμε όπως το ΥΟ μην ενοικιάζει υποστατικά, τα οποία κατασκευάστηκαν από ιδιώτες σε κυβερνητική γη που τους έχει εκμισθωθεί για συγκεκριμένους σκοπούς, έναντι ενοικίου χαμηλότερου από το αγοραίο, ώστε να μην επιτρέπεται η κακοδιαχείριση της δημόσιας περιουσίας και η κερδοσκοπία ιδιωτικών συμφερόντων, εις βάρος του δημοσίου. Εισηγηθήκαμε, επίσης, να επιλέγονται εξ αρχής μόνο αδειούχα υποστατικά για τις ανάγκες στέγασης Κρατικών Υπηρεσιών και να εντατικοποιηθούν οι ενέργειες για εξεύρεση νέου χώρου στέγασης των αποθηκών των ΥΚΑΠ.

- ◆ Η θέσπιση της αναγκαίας νομοθεσίας, για τους όρους οργάνωσης, λειτουργίας, διεξαγωγής και διαχείρισης των παιγνιδιών που διεξάγονται από τον ΟΠΑΠ ΑΕ στην Κύπρο, καθυστέρησε, αφού ο περί Ορισμένων Τυχερών Παιγνιδιών Νόμος ψηφίστηκε τον Ιούνιο του 2018. Έκτοτε, δρομολογήθηκαν οι διαδικασίες για την επιλογή του κατάλληλου παρόχου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου, οι οποίες όμως παρουσιάζουν μεγάλη καθυστέρηση, με αποτέλεσμα να μην έχει συναφθεί ακόμα σχετική σύμβαση και η απώλεια σημαντικών εσόδων για το Κράτος, την οποία υποδείξαμε από το 2014, να συνεχίζεται.

Ζητήσαμε ενημέρωση για τους λόγους της τόσο μεγάλης καθυστέρησης στην ολοκλήρωση των διαδικασιών, ποιες διαδικασίες εκκρεμούν ακόμα και πότε αναμένεται να ολοκληρωθούν.

- ◆ Από τον έλεγχο που διεξήγαγε η Υπηρεσία μας, για την αγορά του κτηρίου Nicosia City Center (NCC), διαπιστώσαμε ότι το ΥΟ προχώρησε στη διαδικασία αγοράς του κτηρίου χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις στον Κρατικό Προϋπολογισμό και χωρίς να υπάρχει επίσης σχετική πρόνοια για την αγορά του. Δεν τηρήθηκαν δηλαδή οι πρόνοιες του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου, που προβλέπει ότι κανένα Δημόσιο Επενδυτικό Έργο δεν μπορεί να προωθηθεί αν δεν ακολουθηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο Μέρος XI (Επιλογή και εφαρμογή των Δημόσιων Επενδυτικών Έργων) του Νόμου. Το κτήριο θα ολοκληρωθεί μετά από τροποποίηση του αρχικού σχεδιασμού του, ώστε να ικανοποιεί τις κτηριολογικές απαιτήσεις του Κράτους, κάτι που επιβάλλει υπαγωγή της αγοράς του κτηρίου στη νομοθεσία των δημοσίων συμβάσεων και θα παραδοθεί, ως φαίνεται, για χρήση χωρίς να έχει εξασφαλιστεί πιστοποιητικό τελικής έγκρισης, πράξη ποινικά κολάσιμη. Η αγορά του κτηρίου έγινε, κατά την άποψή μας, σε

ασύμφορη, για το δημόσιο, τιμή, ενώ ανεγείρεται σε γη που θα εξακολουθήσει να ανήκει σε τρίτο πρόσωπο, στο οποίο θα καταβληθούν ενοίκια που υπερβαίνουν σε τιμή την εύλογη αξία της μίσθωσης, χωρίς στην ουσία το ακίνητο να περιέλθει στην κυριότητα του Κράτους.

Συστήσαμε όπως το ΥΟ εξετάζει διεξοδικά όλες τις προσφερόμενες επιλογές για κάλυψη των στεγαστικών αναγκών του δημοσίου, ώστε το Κράτος να επωμίζεται το μικρότερο δυνατό κόστος, διασφαλίζοντας το δημόσιο συμφέρον.

- ♦ Κατά τον έλεγχο για την ανάθεση της σύμβασης για την παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών από τον Νομικό Οίκο Freshfields Bruckhaus Deringer, σε σχέση με την πώληση της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας (ΣΚΤ) στην Ελληνική Τράπεζα, διαπιστώσαμε ότι το ΥΟ προχώρησε, κατά παράβαση, τόσο των προνοιών της σχετικής νομοθεσίας και των εγκυκλίων του Υπουργικού Συμβουλίου και του Γενικού Εισαγγελέα, όσο και των αρχών της χρηστής διοίκησης, της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της καλύτερης διαχείρισης των πόρων του δημοσίου, στην απευθείας ανάθεση της σύμβασης, χωρίς τη διεξαγωγή οποιασδήποτε ανταγωνιστικής διαδικασίας, στους Συμβούλους που ήδη παρείχαν χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες στη ΣΚΤ, αποκλείοντας από τη διαδικασία άλλους τυχόν ενδιαφερόμενους Νομικούς Οίκους. Ο Γενικός Εισαγγελέας αποφάνθηκε πως, παρόλο ότι η εν λόγω απόφαση του ΥΟ συνιστά μια συνταγματική εκτροπή, καθώς θα μπορούσε να ακολουθήσει μια σύντομη διαδικασία διαπραγμάτευσης με μικρό αριθμό κατάλληλων Νομικών Οίκων, δεν μπορούν να στοιχειοθετηθούν οποιαδήποτε ποινικά ή αστικά αδικήματα λόγω κατάχρησης εξουσίας.

Συστήσαμε όπως, στις περιπτώσεις που απαιτείται η λήψη επείγουσών υπηρεσιών από ιδιώτες, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει το χρονικό όριο να προκηρυχθεί ανοικτός διαγωνισμός, ζητούνται προσφορές από περιορισμένο αριθμό προεπιλεγέντων οικονομικών φορέων, νοούμενου όμως ότι οι κατεπείγουσες ανάγκες δεν απορρέουν από ευθύνη του Υπουργείου. Επίσης, συστήσαμε όπως, στις περιπτώσεις αγοράς νομικών υπηρεσιών από το Υπουργείο, εξασφαλίζεται προηγουμένως η έγκριση του Γενικού Εισαγγελέα και, στη συνέχεια, να ζητούνται ανάλογα και οι θέσεις του Γενικού Λογιστηρίου.

- ♦ Το ΥΟ δεν πρόβηκε σε ορθό χειρισμό του θέματος της μεταστέγασης του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα τόσο στην περίπτωση του κτηρίου της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας, όσο και του κτηρίου της Επιτροπής Σιτηρών, αφού δεν λήφθηκε υπόψη η καταλληλότητα των συγκεκριμένων κτηρίων, αναφορικά με το απαιτούμενο εμβαδόν των γραφειακών χώρων, σε σύγκριση με τον αριθμό του προσωπικού που θα στεγαστεί, καθώς και το ύψος του μηνιαίου ενοικίου.

Συστήσαμε όπως το ΥΟ ακολουθεί όλες τις προβλεπόμενες διαδικασίες διαχείρισης θεμάτων που αφορούν στην ενοικίαση κτηρίων για κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των Υπουργείων/Τμημάτων /Υπηρεσιών, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των αρχών της χρηστής διοίκησης, της διαφάνειας, της μη διάκρισης και της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων, για διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος.

Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ)

Από τον έλεγχο της διαδικασίας επιλογής συνεργατών–εκπαιδευτών της Κυπριακής Ακαδημίας Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ), παρατηρήσαμε τα ακόλουθα:

- ◆ Δεν υπάρχει γραπτή εγκεκριμένη διαδικασία για τον καθορισμό των προτεραιοτήτων στην εκπαίδευση και τον σχεδιασμό του ετήσιου προγράμματος εκπαίδευσης.
- ◆ Δεν υπάρχουν κατευθυντήριες γραμμές και κριτήρια για την επιλογή των συνεργατών–εκπαιδευτών.
- ◆ Δεν έχει καταρτιστεί μητρώο συνεργατών –εκπαιδευτών.
- ◆ Δεν έχει καθοριστεί επίσημα ετήσιο ανώτατο όριο των αμοιβών ανά εκπαιδευτή και δεν υπογράφεται, σε όλες τις περιπτώσεις, συμφωνία με τον εκπαιδευτή.

Εισηγηθήκαμε όπως καθοριστεί επίσημη γραπτή διαδικασία για τον καθορισμό των προτεραιοτήτων εκπαίδευσης, θεσμοθετηθεί η διαδικασία για επιλογή των συνεργατών–εκπαιδευτών και δημιουργηθεί μητρώο συνεργατών–εκπαιδευτικών. Επίσης, εισηγηθήκαμε όπως καθοριστεί επίσημα το ετήσιο ανώτατο όριο των αμοιβών των συνεργατών–εκπαιδευτών.

Από τη διερεύνηση καταγγελίας που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας και αφορούσε στον μη επαρκή έλεγχο για την τήρηση του θεσμοθετημένου ωραρίου από το προσωπικό της ΚΑΔΔ, διαπιστώσαμε αρκετές αδυναμίες, ως προς την τήρηση των προνοιών των Κανονισμών και εγκυκλίων του ΤΔΔΠ, που διέπουν την τήρηση του θεσμοθετημένου ωραρίου στη Δημόσια Υπηρεσία, από το προσωπικό της ΚΑΔΔ και ελλιπή έλεγχο.

Συστήσαμε όπως εφαρμόζονται πιστά οι πρόνοιες των Κανονισμών και εγκυκλίων του ΤΔΔΠ που διέπουν την τήρηση του θεσμοθετημένου ωραρίου στη Δημόσια Υπηρεσία.

Από τη διερεύνηση καταγγελίας που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας, σχετικά με την επιλογή συγκεκριμένης Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού, για μετάθεσή της στην Πρεσβεία της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Αθήνα, διαπιστώσαμε κενά και αδυναμίες τόσο στις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν, όσο και στην τεκμηρίωση και αιτιολόγηση των αποφάσεων που λήφθηκαν.

Συστήσαμε όπως οι διοικητικές πράξεις, οι οποίες εκδίδονται έπειτα από άσκηση διακριτικής εξουσίας, είναι επαρκώς και δεόντως αιτιολογημένες και οι σχετικές διαδικασίες χαρακτηρίζονται από διαφάνεια και συμμόρφωση με τις Γενικές Αρχές του Διοικητικού Δικαίου.

Πέραν των πιο πάνω, κατά την περίοδο από τον Μάρτιο του 2021, μέχρι την έκδοση της παρούσας Έκθεσης, εκδόθηκαν και οι ακόλουθες Ειδικές Εκθέσεις που αφορούν στο ΥΟ:

- ◆ Σχέδιο Προώθησης της Οπτικής Βιομηχανίας στην Κύπρο (ΥΠΟ/01/2021).
- ◆ Έλεγχος της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών (ΥΕΑΕ/01/2021).
- ◆ Έλεγχος του Γραφείου Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΓΔΔΧ/01/2022).

2. Εισαγωγή

Αποστολή του Υπουργείου Οικονομικών (ΥΟ) είναι η διασφάλιση συνθηκών μακροοικονομικής σταθερότητας και η ορθολογική διαχείριση των πόρων και των οικονομικών υποχρεώσεων του δημοσίου, για βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του κάθε πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Το ΥΟ επιδιώκει να συμβάλει στην οικοδόμηση ενός εύρωστου, αποτελεσματικού και ευέλικτου Κράτους και μέσα από συνθήκες οικονομικής ανάπτυξης, να προωθεί την κοινωνική δικαιοσύνη, προάγοντας τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου όλων των πολιτών.

Στο ΥΟ υπάγονται τα πιο κάτω Τμήματα:

- ◆ Διοίκηση
- ◆ Τμήμα Φορολογίας
- ◆ Τμήμα Τελωνείων
- ◆ Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού
- ◆ Στατιστική Υπηρεσία
- ◆ Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Διοίκηση

Η Διοίκηση οργανώνεται στις ακόλουθες Διευθύνσεις:

- ◆ Στρατηγικής, Συντονισμού και Επικοινωνίας
- ◆ Διεθνών Χρηματοδοτικών Οργανισμών και Οικονομικής Διαχείρισης Κεντρικής Κυβέρνησης
- ◆ Οικονομικής Πολιτικής, Ευρωπαϊκών και Διεθνών Θεμάτων
- ◆ Προϋπολογισμού
- ◆ Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας

Η Διοίκηση, εκτός από τις Διευθύνσεις, συμπεριλαμβάνει και τα ακόλουθα Γραφεία/Υπηρεσίες/ Συμβούλια:

- ◆ Γραφείο Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους
- ◆ Υπηρεσίες Κρατικών Αγορών και Προμηθειών
- ◆ Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών
- ◆ Υπηρεσίες προς Εγκλωβισμένους
- ◆ Εφοριακό Συμβούλιο

Η παρούσα Έκθεση δεν περιλαμβάνει έλεγχο του Εφοριακού Συμβουλίου

Τμήμα Φορολογίας

Για το Τμήμα Φορολογίας θα εκδοθεί ξεχωριστή Ειδική Έκθεση.

Τμήμα Τελωνείων

Το Τμήμα Τελωνείων είναι υπεύθυνο κυρίως για την επιβολή και είσπραξη εισαγωγικών δασμών, φόρων κατανάλωσης και του Φ.Π.Α. στα εισαγόμενα αγαθά, τον έλεγχο της διακίνησης εναρμονισμένων προϊόντων από άλλα κράτη προς την Κύπρο και αντίστροφα και την επιβολή και είσπραξη φόρων κατανάλωσης και Φ.Π.Α. σε τέτοια εμπορεύματα, τον έλεγχο της ροής αγαθών από περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας που δεν βρίσκονται κάτω από τον έλεγχο της Δημοκρατίας, την περιφρούρηση της ασφάλειας της αλυσίδας εμπορευμάτων, την επιβολή απαγορεύσεων και περιορισμών στην εισαγωγή, εξαγωγή και διαμετακόμιση ορισμένων αγαθών, τη διευκόλυνση του νόμιμου εμπορίου και ενίσχυση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και την προστασία της υγείας και ασφάλειας των καταναλωτών από εμπορεύματα που δεν συνάδουν με τα πρότυπα.

Τα κεντρικά γραφεία του Τμήματος Τελωνείων βρίσκονται στη Λευκωσία. Έχουν την ευθύνη για τη χάραξη της πολιτικής του Τμήματος και τη διεύθυνση των τεχνικής φύσεως εργασιών του. Υπάρχουν τρία Επαρχιακά Τελωνεία, στη Λευκωσία, στη Λεμεσό και στη Λάρνακα. Το Τελωνείο της Πάφου λειτουργεί ως υπομονάδα του Τελωνείου Λεμεσού.

Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ)

Το ΤΔΔΠ, μέσα από τη διαμόρφωση και εφαρμογή κρατικών προγραμμάτων και πολιτικών, έχει ως αποστολή την ανάπτυξη, ορθολογική διαχείριση και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και τον εξορθολογισμό των οργανωτικών δομών και διαδικασιών, σε συνάρτηση με τους διαθέσιμους πόρους και μέσα, με στόχο τη μεγιστοποίηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τον πολίτη και την καθιέρωση διαφάνειας σε ότι αφορά στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Στο ΤΔΔΠ υπάγονται τα Κέντρα Εξυπηρέτησης του Πολίτη (ΚΕΠ) και η Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ). Τα ΚΕΠ παρέχουν στους πολίτες πολλές δημόσιες υπηρεσίες από ένα και μόνο σημείο επαφής, ώστε να μην μετακινούνται οι πολίτες από Υπουργείο σε Υπουργείο ή από Υπηρεσία σε Υπηρεσία. Η ΚΑΔΔ έχει ως αποστολή να συμβάλλει στη συνεχή βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας και γενικότερα τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης προς όφελος του πολίτη και της κοινωνίας, κυρίως μέσω της ανάπτυξης και εφαρμογής πολιτικής μάθησης για τη δημόσια διοίκηση τόσο σε ατομικό, όσο και σε ομαδικό και οργανωσιακό επίπεδο.

Στατιστική Υπηρεσία

Αποστολή της Στατιστικής Υπηρεσίας είναι η τακτική και έγκαιρη παραγωγή στατιστικών στοιχείων και η παροχή αξιόπιστης στατιστικής πληροφόρησης για τα δρώμενα στην Κύπρο, με στόχο την υποβοήθηση του κυβερνητικού έργου στη διαμόρφωση πολιτικής και την ενημέρωση και υποστήριξη ενδιαφερομένων και χρηστών στην Κύπρο και στο εξωτερικό.

Επιπρόσθετα, ενεργεί ως συντονιστής και τεχνικός σύμβουλος προς άλλους δημόσιους οργανισμούς για εργασίες στατιστικής φύσεως.

Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας

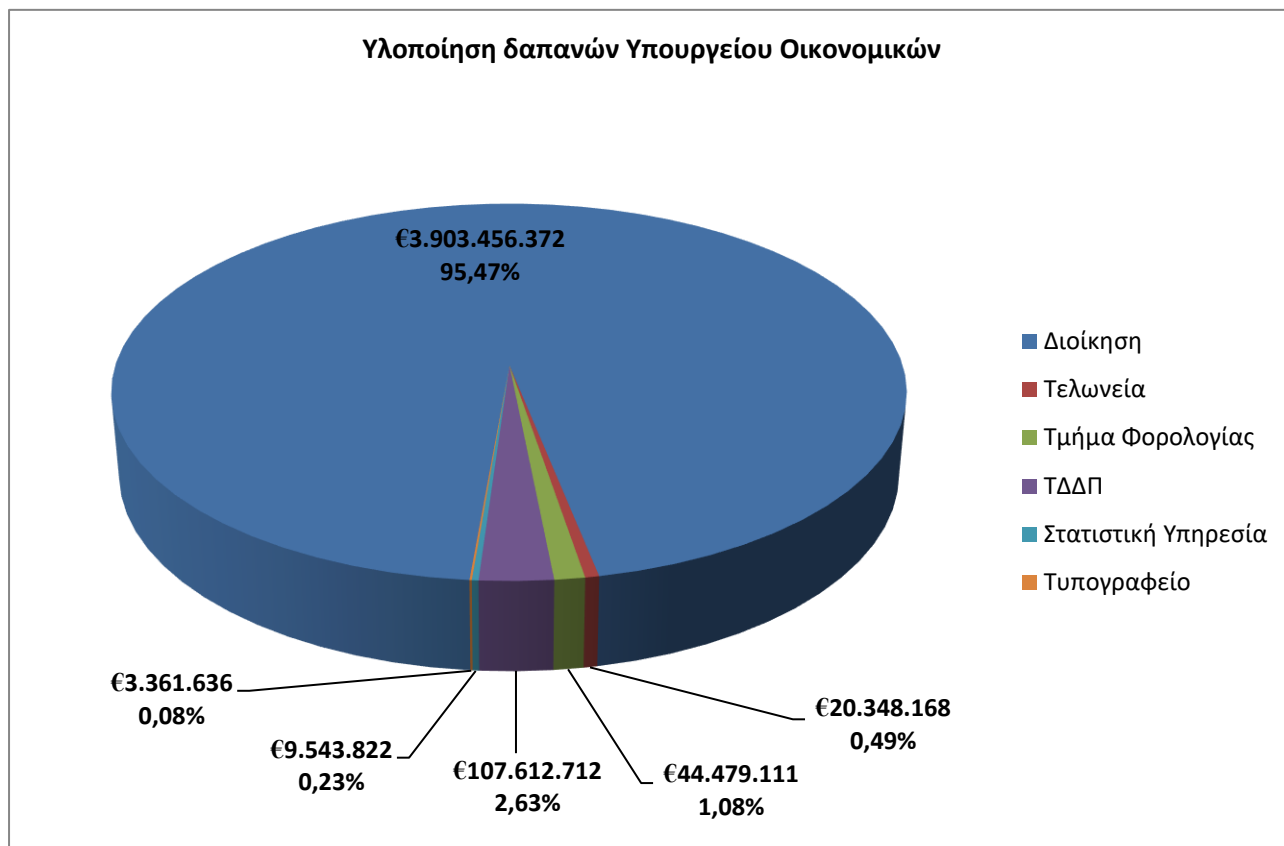
Το Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει ως αποστολή την εκτύπωση και τη διάθεση της Επίσημης Εφημερίδας και των υπόλοιπων κυβερνητικών εκδόσεων στο κοινό, την εξυπηρέτηση της Δημόσιας Υπηρεσίας, όσον αφορά στις ανάγκες σε εκτυπωτικές εργασίες και την προμήθεια χαρτιού, γραφικής ύλης και εντύπων.

Επιπρόσθετα, ενεργεί συμβουλευτικά αναφορικά με τις προσφορές για τυπογραφικές εργασίες των κυβερνητικών τμημάτων στον ιδιωτικό τομέα.

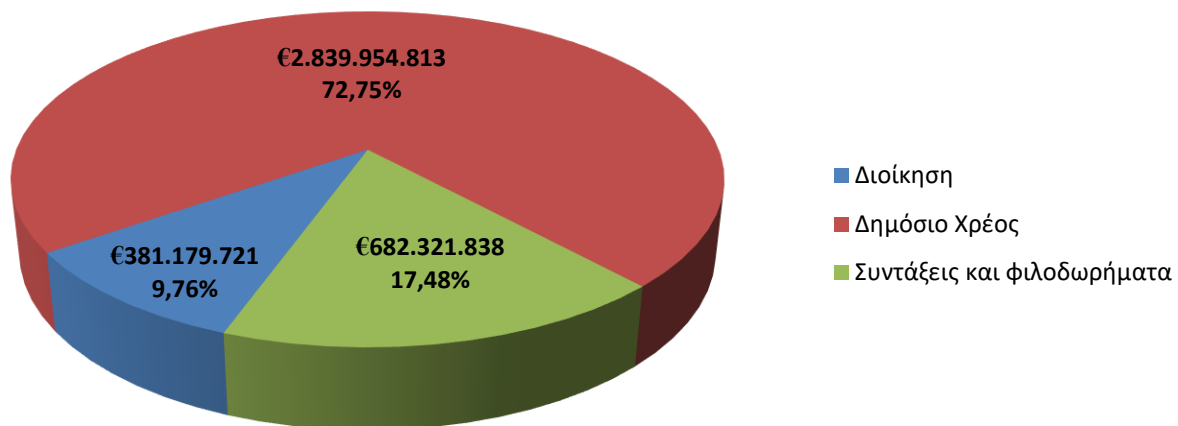
Νομοθετικό Πλαίσιο Λειτουργίας του ΥΟ και Προϋπολογισμός

Το κύριο νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας του ΥΟ, σε σχέση με το αντικείμενο του ελέγχου, αφορά στον περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμο (Ν.20(Ι)/2014) και στον Νόμο που προβλέπει περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας (Ν.38(Ι)/2014).

Οι λειτουργικές δαπάνες του ΥΟ χρηματοδοτούνται πλήρως από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Οι συνολικές προϋπολογισθείσες δαπάνες του για το έτος 2020, ανήλθαν σε €4.573.759.668 και οι πραγματικές δαπάνες ανήλθαν σε €4.088.801.821 (ποσοστό υλοποίησης Προϋπολογισμού 89,4%).

Υλοποίηση δαπανών Διοίκησης Υπουργείου Οικονομικών

3. Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία

3.1 Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των συνταγματικών αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και των προνοιών του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014).

Το άρθρο 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας ορίζει ότι ο Γενικός Ελεγκτής ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της. Για το σκοπό αυτό, ο Γενικός Ελεγκτής έχει δικαίωμα να επιθεωρεί και να ελέγχει όλα τα σχετικά βιβλία, αρχεία και καταστάσεις, καθώς και τους χώρους όπου φυλάγεται το πιο πάνω ενεργητικό. Επίσης, ο Γενικός Ελεγκτής ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ή υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται διά Νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 81 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο των λογαριασμών της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.38(Ι)/2014), ο ελέγχων λειτουργός κάθε Κονδυλίου οφείλει να διασφαλίσει την ορθότητα και νομιμότητα των εισπράξεων και πληρωμών και την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία της υλοποίησης του οικείου Προϋπολογισμού, στη βάση των αρχών της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης (άρθρα 7(1) και 8).

Για τον σκοπό αυτό, η Ελεγκτική Υπηρεσία προχωρεί σε οικονομικούς και διαχειριστικούς ελέγχους, όπως και ελέγχους συμμόρφωσης Υπουργείων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Επίσης, με βάση την περί δημοσίων συμβάσεων νομοθεσία, ο Γενικός Ελεγκτής ή εκπρόσωπός του έχει δικαίωμα να λαμβάνει αντίγραφο των εγγράφων του διαγωνισμού ταυτόχρονα με την προκήρυξή του και να παρακάθεται σε συνεδρίες των αρμόδιων συμβουλίων προσφορών και επιτροπών αξιολόγησης, ως ανεξάρτητος παρατηρητής και να εκφράζει τις απόψεις του.

Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.113(Ι)/2002) παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του.

3.2 Σκοπός του ελέγχου

Σκοπός του ελέγχου ήταν:

- α.** Η εξακρίβωση της ορθότητας και κανονικότητας δείγματος συναλλαγών του ΥΟ, που επιλέχθηκε βάσει συγκεκριμένης μεθοδολογίας, στο πλαίσιο του ελέγχου που αποσκοπούσε στη διατύπωση ελεγκτικής γνώμης επί των οικονομικών καταστάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Επιπρόσθετα των πιο πάνω, έγινε έλεγχος σε συναλλαγές που αφορούν στο Δημόσιο Χρέος, με σκοπό:

- ◆ τη σύγκριση όλων των συμβάσεων μακροπρόθεσμων δανείων εξωτερικού και εσωτερικού, με τις συναλλαγές του έτους ως προς την ορθότητα αποπληρωμής δόσεων και πληρωμής τόκων,
 - ◆ τον έλεγχο των εγγράφων έκδοσης των Ευρωπαϊκών Χρεογράφων Μεσοπρόθεσμης Λήξης (EMTN), ως προς ορθότητα της έκδοσής τους, της αποπληρωμής τους και της πληρωμής τόκων για το έτος,
 - ◆ τον έλεγχο των αποτραβήξεων και αποπληρωμών δείγματος δανείων για το έτος,
 - ◆ την επιβεβαίωση υπολοίπων δανείων και EMTN με τις οικονομικές καταστάσεις ή άλλες καταστάσεις των δανειοδοτών.
- β.** Η παρακολούθηση θεμάτων που προέκυψαν από προηγούμενους ελέγχους.
- γ.** Η διερεύνηση καταγγελιών που υποβλήθηκαν στην Ελεγκτική Υπηρεσία και αφορούσαν στο ΤΔΔΠ.

3.3 Μεθοδολογία

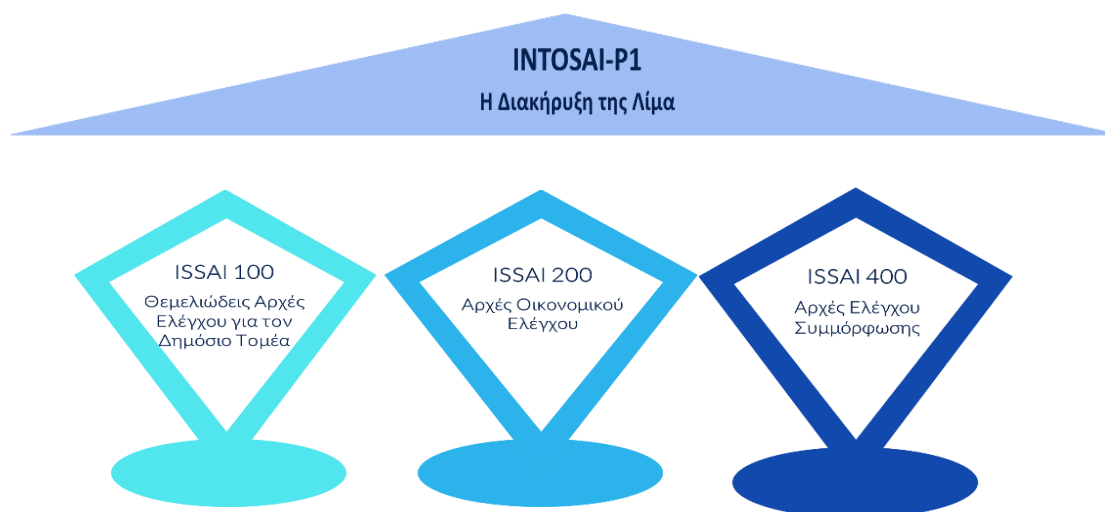
3.3.1 Πρότυπα ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ISAs) που εκδίδονται από τη Διεθνή Ομοσπονδία Λογιστών (IFAC) και τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAIs) που εκδίδει ο Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ).

Τα Πρότυπα ISSAI διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους (“financial audit”), τους ελέγχους συμμόρφωσης (“compliance audit”) και τους διαχειριστικούς ελέγχους (“performance audit”). Για τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που είναι κοινά και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια του παρόντος ελέγχου διέπεται κυρίως από τις διατάξεις των πιο κάτω Προτύπων:

Το θεμελιώδες πρότυπο INTOSAI-P1 ουσιαστικά καταγράφει αυτούσια τη Διακήρυξη, η οποία υιοθετήθηκε το 1977 από το Παγκόσμιο Συνέδριο του INTOSAI στη Λίμα του Περού (“The Lima Declaration”). Όπως στο ίδιο το Πρότυπο καταγράφεται, το έγγραφο αυτό θεωρείται η “Magna Carta” στην άσκηση εξωτερικού ελέγχου των κυβερνήσεων, καθώς έθεσε τα θεμέλια του δημόσιου ελέγχου. Η Διακήρυξη θέτει τα βασικά σημεία ελέγχου και τις βασικές αρχές για τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα που είναι αναγκαίες, ώστε να επιτευχθούν ανεξάρτητα και αντικειμενικά αποτελέσματα. Οι αρχές που εγκαθιδρύθηκαν στη Διακήρυξη της Λίμα αναγνωρίστηκαν από τις Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ με αρ. 66/209 (ημερ. 22.12.2011) και 69/228 (ημερ. 19.12.2014).

Το Πρότυπο ISSAI 100 παρουσιάζει τον ορισμό του ελέγχου του δημόσιου τομέα και παρέχει τις βασικές έννοιες, στοιχεία και αρχές (τόσο τις γενικές αρχές που σχετίζονται με τον έλεγχο όσο και τις αρχές που σχετίζονται με τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας ελέγχου) που ισχύουν για όλους τους ελέγχους του δημόσιου τομέα.

Με βάση το Πρότυπο ISSAI 200, ο οικονομικός έλεγχος στοχεύει στη συλλογή επαρκών κατάλληλων τεκμηρίων που να παρέχουν εύλογη διαβεβαίωση στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων, υπό τη μορφή ελεγκτικής γνώμης ή/και άλλης έκθεσης, ότι οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται δίκαια ή/και σε συμμόρφωση με το εφαρμοστέο πλαίσιο χρηματοοικονομικής αναφοράς και το κανονιστικό πλαίσιο.

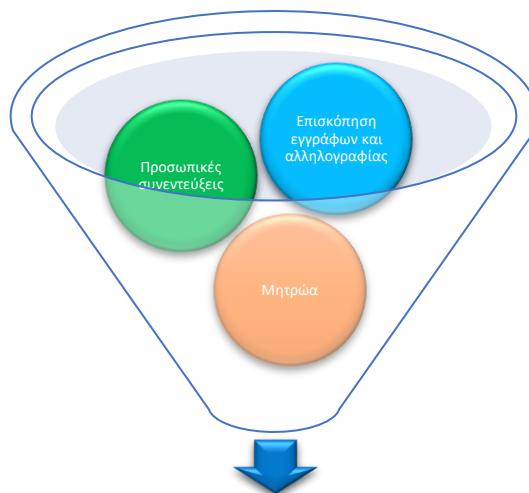
Το Πρότυπο ISSAI 400 ορίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης ως μια ανεξάρτητη εκτίμηση του κατά πόσο ένα δεδομένο θέμα είναι σύμφωνο με τις αρχές που έχουν οριστεί ως κριτήρια ελέγχου. Οι έλεγχοι αυτοί αποσκοπούν στην αξιολόγηση του κατά πόσο οι ενέργειες του ελεγχόμενου φορέα συνάδουν με τις αρχές ή κανόνες που τον διέπουν. Οι αρχές και κανόνες αυτοί μπορεί να αφορούν στη συμμόρφωση με διατάξεις των σχετικών Νόμων, Κανονισμών ή συμφωνιών ή με τις γενικές αρχές χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης και συμπεριφοράς δημοσίων αξιωματούχων.

3.3.2 Ελεγκτική προσέγγιση

Ο παρών έλεγχος βασίστηκε σε στοιχεία που υποβλήθηκαν από το ΥΟ, σε επισκόπηση εγγράφων, μητρώων και αρχείων αλληλογραφίας και στη διενέργεια συνεντεύξεων με το προσωπικό του ΥΟ.

Ο έλεγχος καλύπτει το έτος 2020, εκτός όπου ρητά αναφέρεται διαφορετικά.

Τα ευρήματα του ελέγχου διαβιβάστηκαν για σχόλια και απόψεις στον Γενικό Διευθυντή του ΥΟ, στη Διευθύντρια του ΤΔΔΠ και στον Προϊστάμενο της ΚΑΔΔ και οι απόψεις τους ενσωματώθηκαν, όπου ενδείκνυτο, στην παρούσα Έκθεση.

Ευρήματα και Συστάσεις

3.4 Κριτήρια ελέγχου

Για σκοπούς του ελέγχου χρησιμοποιήθηκαν, ως αρχές και κανόνες, τα ακόλουθα:

- α. Ο περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμος (Ν.20(I)/2014) και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί.
- β. Ο περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.38(I)/2014) και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί.
- γ. Ο περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμος του 2019 (Ν.89(II)/2019).
- δ. Ο περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμος (Ν.73(I)/2016) και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί και οι σχετικές εγκύκλιοι, περιλαμβανομένου του Οδηγού Βέλτιστων Πρακτικών που έχει εκδώσει η Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων.
- ε. Ο περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος (Ν.158(I)/99).
- στ. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμος (Ν.1/1990).
- ζ. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικοί) Κανονισμοί (ΚΔΠ 98/91).
- η. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμοί (ΚΔΠ 101/95).
- θ. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Απολαβές, Επιδόματα και άλλα οικονομικά ωφελήματα των Δημοσίων Υπαλλήλων) Κανονισμοί (ΚΔΠ 175/95).
- ι. Σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.
- ια. Εγκύκλιοι που σχετίζονται με τους πιο πάνω Νόμους και Κανονισμούς.
- ιβ. Συμφωνίες δανείων και έγγραφα έκδοσης EMTN.
- ιγ. Ευρήματα/συστάσεις και οι αντίστοιχες απαντήσεις του Υπουργείου από προηγούμενους ελέγχους της Ελεγκτικής Υπηρεσίας.

4. Σύνοψη αποτελεσμάτων του έτους 2020

Τα αναλυτικά στοιχεία για τη Διοίκηση και κάθε Τμήμα του Υπουργείου παρουσιάζονται στα Παραρτήματα 1-5.

Τα στοιχεία του πίνακα της παραγράφου 4.1 εξάχθηκαν από την Υπηρεσία μας από το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διοικητικής και Οικονομικής Πληροφόρησης (FIMAS). Τα στοιχεία των υπόλοιπων πινάκων παρουσιάζονται αυτούσια, όπως υποβλήθηκαν από το Υπουργείο, μετά από αίτημα της Υπηρεσίας μας, με το οποίο, επιπρόσθετα, ζητήσαμε εύλογη διαβεβαίωση για την ορθότητά τους.

4.1 Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού

Αποτελέσματα έτους	€
Έσοδα (μη περιλαμβανομένων των αναλήψεων από δάνεια)	4.844.747.343
Συνολικά Έσοδα	10.912.586.592
Δαπάνες (μη περιλαμβανομένων των αποπληρωμών και την έκδοση δανείων)	1.681.061.969
Συνολικές Δαπάνες	4.088.801.821

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) ή Υπερβάσεις/(μη επίτευξη Προϋπολογισμού) εσόδων	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Εισπράξεις από άμεσους φόρους	2.370.200.010	1.859.081.381	(511.118.629)	
Εισπράξεις από έμμεσους φόρους	2.860.777.389	2.747.623.426	(113.153.963)	
Άλλα έσοδα	7.310.487	11.298.805	3.988.318	
Έσοδα από επενδύσεις	10	-	(10)	
Πρόσοδοι από τόκους	229.714.961	226.743.731	(2.971.230)	
Αναλήψεις δανείων	1.371.000.010	6.067.839.249	4.696.839.239	
ΣΥΝΟΛΟ	6.839.002.867	10.912.586.592	4.073.583.725	
Δαπάνες προσωπικού	184.272.860	168.943.597	15.329.263	8,32
Συντάξεις και φιλοδωρήματα	677.363.393	675.278.064	2.085.329	0,31
Λειτουργικές δαπάνες ¹	244.028.664	14.864.449	229.164.215	93,91
Μεταβιβάσεις	479.437.335	338.812.605	140.624.730	29,33

Σημείωση:

1. Στις «Λειτουργικές δαπάνες» συμπεριλαμβάνονται και οι «Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό», των οποίων ο τελικός προϋπολογισμός ανήλθε σε €221.613.196, εκ των οποίων δεν διενεργήθηκε καμιά δαπάνη.

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) ή Υπερβάσεις/(μη επίτευξη Προϋπολογισμού) εσόδων	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
Αγορά ακινήτων και εξοπλισμού	2.757.565	250.709	2.506.856	90,91
Έργα	108.551	108.413	138	0,13
Εξυπηρέτηση δημόσιου χρέους	520.344.105	482.804.132	37.539.973	7,21
Συνδρομές και Αγορά Μετοχών	10	-	10	100,00
Αποπληρωμές και Έκδοση Δανείων	2.465.447.185	2.407.739.852	57.707.333	2,34
ΣΥΝΟΛΟ	4.573.759.668	4.088.801.821	484.957.847	10,60

Σημείωση:

Στον πιο πάνω πίνακα συμπεριλαμβάνονται και τα ποσά που αφορούν στο Τμήμα Φορολογίας, για το οποίο θα εκδοθεί ξεχωριστή Ειδική Έκθεση.

Στον πίνακα δεν περιλαμβάνονται τα ποσά του ΤΥΠ γιατί, παρόλο που ο Προϋπολογισμός του για το έτος 2020 παρέμεινε κάτω από τον Προϋπολογισμό του ΥΟ, το ΤΥΠ από 1.3.2020 υπάγεται στο Υφυπουργείο Έρευνας Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής.

4.2 Εισπρακτέα ποσά και υποχρεώσεις

Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	€
Εισπρακτέα ποσά	140.789.811
Εκκρεμείς υποχρεώσεις (συμπεριλαμβανομένων και των κοινωνικών ωφελημάτων)	4.499.844

4.3 Δαπάνες προσωπικού

4.3.1 Μόνιμο προσωπικό¹

Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12.2020	972
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές (μη συμπεριλαμβανομένης υπερωριακής αμοιβής) ¹	35.627.500
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο	36.654

Σημείωση:

1. Στο Μόνιμο Προσωπικό δεν έχει περιληφθεί το γενικό διοικητικό και γενικό γραμματειακό προσωπικό, το οποίο υπάγεται οργανικά στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού αλλά είναι τοποθετημένο σε άλλα Υπουργεία και Υπηρεσίες.

4.3.2 Έκτακτο προσωπικό

Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12.2020¹	179
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές (μη συμπεριλαμβανομένης υπερωριακής αμοιβής)²	5.039.163
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο	28.152

Σημειώσεις:

1. Στον αριθμό υπαλλήλων του έκτακτου προσωπικού, όσον αφορά στη Στατιστική Υπηρεσία, μας δόθηκαν μήνες υπηρεσίας και όχι αριθμός υπαλλήλων (προσλαμβάνονται με συμβόλαια ορισμένου χρόνου) και η δαπάνη που αντιστοιχεί στον συνολικό αριθμό των μηνών εργοδότησης. Η Υπηρεσία μας μετέτρεψε τους μήνες σε αριθμό υπαλλήλων, διαιρώντας τον αριθμό μηνών δια 12 μήνες.
2. Οι εργοδοτικές εισφορές υπολογίστηκαν ως ποσοστό των δαπανών του μόνιμου και του έκτακτου προσωπικού, στο σύνολο των δαπανών (βασικό μισθό, τιμαριθμικά επιδόματα και 13^ο μισθό) του προσωπικού του κάθε Τμήματος. Η υπερωριακή αμοιβή δεν συμπεριλήφθηκε γιατί δεν ήταν εφικτό να διαχωριστεί κατά κατηγορία προσωπικού.

4.3.3 Υπερωριακή αμοιβή μόνιμου και έκτακτου προσωπικού¹

Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12.2020²	806
	€
Δαπάνες για υπερωριακή αμοιβή και εργοδοτικές εισφορές	3.152.221
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο	3.911

Σημειώσεις:

1. Η υπερωριακή αμοιβή δεν ήταν εφικτό να διαχωριστεί κατά κατηγορία προσωπικού.
2. Στον αριθμό προσωπικού συμπεριλαμβάνεται ο συνολικός αριθμός προσωπικού μόνο των Τμημάτων που είχαν υπερωρίες.

4.3.4 Ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό

Αριθμός προσωπικού στις 31.12.2020	213
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	5.713.683
Εκ των οποίων αμοιβή για υπερωριακή απασχόληση	242.810
Μέσος όρος δαπάνης ανά ωρομίσθιο	26.825

4.4 Μηχανοκίνητα οχήματα

Αριθμός οχημάτων	70
Συνολικά διανυθέντα χιλιόμετρα για το έτος¹	275.034
	€
Συνολική κατανάλωση καυσίμων	30.687

Σημείωση:

1. Για τα 24 από τα 70 οχήματα, τα οποία ανήκουν στη Διοίκηση και το Τυπογραφείο, τα διανυθέντα χιλιόμετρα λήφθηκαν από την κατάσταση της πετρελαϊκής εταιρείας, γιατί η Διοίκηση και το Τυπογραφείο δεν τηρούν στοιχεία.

4.5 Ενοικιαζόμενα υποστατικά

Υποστατικό	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
	τ.μ.	€			
Διοίκηση					
Γραφεία και αποθήκη στη Λεμεσό	3.114	66.000	1.2.2004	29.9.2020	28.9.2021
Τελωνεία					
Γραφείο στο λιμάνι Πάφου	22	6.563	15.4.1999	1.1.2018	31.12.2026
Γραφεία πρώην κτηρίου Ανατολικού Σταθμού Εμπορευματοκιβωτίων (Λεμεσός)	213	35.736	1.5.2010	1.5.2019	30.4.2028
Κτήριο Διοίκησης (Λεμεσός)	2.566	275.496	1.2.1987	1.1.2018	31.12.2026
Γραφεία Λιμάνι Λεμεσού – D&P WORLD LTD. Συμφωνία Υποκατάστασης	469	14.622	-	-	-
Γραφεία Λιμάνι Λεμεσού – EUROGATE. Συμφωνία Υποκατάστασης	290	8.162	-	-	-
Προκατασκευασμένα Γραφεία (Λεμεσός)	24	787	1.8.2013	-	31.7.2022
Κτήριο Διοίκησης (Λιμάνι Λάρνακας)	893	71.786	1.1.1983	1.1.2021	31.12.2021
Αποθήκη Δημοσίου (Λάρνακα)	2.871	76.800	25.8.2008	1.8.2020	31.7.2022
Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού					
Γραφεία ΚΑΔΔ	553	190.972	1.3.2011 – 28.2.2021	10.7.2020	28.2.2021 υπό διαπραγμάτευση για υπογραφή νέου συμβολαίου με μειωμένο εμβαδόν και ενοίκιο
ΚΕΠ Λευκωσίας 2 – Γραφεία	506	52.800	10.10.2016 – 9.10.2019 με δυνατότητα παράτασης για άλλα δύο έτη	10.10.2019	9.10.2021
ΚΕΠ Λευκωσίας 2 – Χώρος Στάθμευσης		3.570	5.12.2017 – 9.10.2019	10.10.2019 – 8.10.2021	8.10.2021
ΚΕΠ Λευκωσίας 2 – Χώρος Στάθμευσης		5.760	24.9.2019 – 2.10.2020 – συμφωνία με Δήμο Λευκωσίας για στάθμευση 16 αυτοκινήτων προς €30	5.10.2020 – 5.10.2021	5.10.2021

Υποστατικό	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
			συμπεριλαμβανομένου και του ΦΠΑ. Προπληρώνεται για 12 μήνες, ώστε να ισχύει έκπτωση 25% της αρχικής τιμής ύψους €40		
ΚΕΠ Πόλης Χρυσοχούς – Γραφεία	126	12.000	17.7.2006 – 16.7.2008	29.6.2021 – 28.6.2023	28.6.2023
ΚΕΠ Πελενδρίου	66	2.400	1.9.2007	1.6.2015 – 31.5.2018 με δυνατότητα παράτασης για δύο περιόδους των δύο ετών	31.5.2021
ΚΕΠ Πάφου – Γραφεία	336	41.000	1.12.2009	1.3.2017 – 30.11.2021	30.11.2021
ΚΕΠ Αμμοχώστου – Γραφεία	450	37.200	24.5.2011 – 23.5.2014	23.11.2017	23.11.2021
ΚΕΠ Λεμεσού – Χώρος στάθμευσης		14.616	3.6.2010 – συμφωνία με Δήμο Λεμεσού για στάθμευση 27-29 αυτοκινήτων (ανάλογα με τους υπαλλήλους που εργάζονται κάθε μήνα) προς €42 συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ	6.8.2011	-
ΚΕΠ Λάρνακας – Γραφεία	539	73.200	14.2.2012	14.11.2020 για περίοδο τριών ετών, με δικαίωμα ανανέωσης για δύο περιόδους των δύο ετών	13.11.2023
ΚΕΠ Λάρνακας – Χώρος στάθμευσης		4.284	14.2.2012	14.11.2020 για περίοδο τριών ετών, με δικαίωμα ανανέωσης για δύο περιόδους των δύο ετών	13.11.2023
Στατιστική Υπηρεσία					
Χώροι στάθμευσης Αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου		5.000	Το συμβόλαιο γίνεται ανάλογα, κατά τριμηνία ή εξαμηνία και σύμφωνα με τον αριθμό των χώρων στάθμευσης που χρειάζεται η υπηρεσία		
Επαρχιακό Γραφείο Λεμεσού	201	13.560	1.6.2010	1.1.2019 – 31.12.2019 – εντός του 2020 το Επαρχιακό Γραφείο Λεμεσού μεταστεγάστηκε σε κτήριο της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας	
Επαρχιακό Γραφείο Λάρνακας	141	7.920	1.1.2016 – 31.12.2017 με δικαίωμα ανανέωσης για δύο περιόδους των δύο ετών	Εντός του 2020 το Επαρχιακό Γραφείο Λεμεσού μεταστεγάστηκε σε	

Υποστατικό	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
				κτήριο της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας	
Τυπογραφείο					
Αποθήκη	828	27.000	15.10.1996	15.1.2017-14.1.2018 με δικαίωμα αυτόματης παράτασης για δύο περιόδους των δύο ετών	Σε εξέλιξη μετακόμιση της αποθήκης στις Κρατικές Αποθήκες Λευκωσίας

5. Ευρήματα από τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της Δημοκρατίας και συστάσεις

Στο πλαίσιο διενέργειας του ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων της Κεντρικής Κυβέρνησης για το έτος 2020, επιλέγηκε για έλεγχο, από την Υπηρεσία μας, με βάση συγκεκριμένη μεθοδολογία, δείγμα συναλλαγών εισπράξεων και πληρωμών από το FIMAS, σε σχέση με το ΥΟ (μη περιλαμβανομένου του Τμήματος Φορολογίας). Επιπρόσθετα, επιλέγηκε για έλεγχο δείγμα απολαβών υπαλλήλων και ωρομίσθιων, για συγκεκριμένο μήνα, από το Σύστημα Μισθολογίου του Γενικού Λογιστηρίου (ΓΛ).

Όπως προαναφέρθηκε, για το Τμήμα Φορολογίας θα εκδοθεί ξεχωριστή Ειδική Έκθεση.

Τα ευρήματα από τον πιο πάνω έλεγχο παρατίθενται ξεχωριστά για τη Διοίκηση και τα Τμήματα του Υπουργείου.

5.1. Διοίκηση

5.1.1 Μη χρήση σφραγίδας «Πληρώθηκε»

Παρατηρήσαμε περιπτώσεις όπου παραστατικά πληρωμής δεν είχαν σφραγιστεί με την ένδειξη «Πληρώθηκε» ή έφεραν σφραγίδα, στην οποία όμως δεν καταγραφόταν η ημερομηνία πληρωμής, όπως απαιτείται από την εγκύκλιο του ΓΛ αρ.1730, ημερ. 20.8.2014.

Σύσταση: Το τιμολόγιο και όλα τα υποστηρικτικά έγγραφα να σφραγίζονται με την ένδειξη «Πληρώθηκε» και να αναγράφεται σε αυτά η ημερομηνία οριστικοποίησης της πληρωμής, όπως καθορίζεται στην πιο πάνω εγκύκλιο του ΓΛ.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι θα υιοθετήσει τη σύστασή μας.

5.1.2 Μη ορθή χρήση σφραγίδας «Σύσταση-Εξουσιοδότηση»

Παρατηρήσαμε ότι, σε πολλές περιπτώσεις, η σφραγίδα σύστασης και εξουσιοδότησης πληρωμής δεν συμπληρώθηκε πλήρως, όπως απαιτείται από την εγκύκλιο του ΓΛ, αρ. 1730, ημερ. 20.8.2014.

Σύσταση: Η σφραγίδα σύστασης και εξουσιοδότησης πληρωμής να συμπληρώνεται κατάλληλα, όπως καθορίζεται στην πιο πάνω εγκύκλιο του ΓΛ.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι, μετά τις ενέργειες που λήφθηκαν από το Υπουργείο για το θέμα, θεωρεί ότι οι περιπτώσεις έχουν μειωθεί σημαντικά.

5.2 Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού

5.2.1 Αναγνώριση εσόδου χωρίς να προκύπτει πραγματική ταμειακή εισροή

Αντιμισθία προσωπικού που εργάζεται στο Κρατικό Λαχείο, η οποία αρχικά χρεώθηκε σε κονδύλια δαπανών του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ), μεταφέρθηκε, με Διορθωτικό Δελτίο, σε κονδύλι δαπανών του Κρατικού Λαχείου που τηρείται εκτός FIMAS, με αναγνώριση ισόποσου εσόδου σε κονδύλι εσόδου του ΤΔΔΠ.

Ο χειρισμός αυτός δεν συνάδει με την αρχή των εισπράξεων και πληρωμών, που χρησιμοποιείται ως βάση ετοιμασίας των οικονομικών καταστάσεων της Κεντρικής Κυβέρνησης αφού πιστώθηκε κονδύλι εσόδου, χωρίς να προκύπτει πραγματική ταμειακή ροή.

Για τον τρόπο χειρισμού τέτοιων περιπτώσεων, στις οικονομικές καταστάσεις της Κεντρικής Κυβέρνησης, έγινε αναφορά σε ξεχωριστή επιστολή προς το ΓΛ, καθώς και στην Ετήσια Έκθεση της Υπηρεσίας μας για το έτος 2020.

Για τα Τελωνεία δεν προέκυψαν ευρήματα από τον οικονομικό έλεγχο, ενώ το δείγμα που επιλέγηκε με συγκεκριμένη μεθοδολογία, δεν περιλάμβανε οποιεσδήποτε συναλλαγές για τη Στατιστική Υπηρεσία και το Τυπογραφείο.

6. Ευρήματα ελέγχου συμμόρφωσης και συστάσεις

Η Υπηρεσία μας διενήργησε επαναληπτικό έλεγχο, σε σχέση με θέματα που είχαν εντοπιστεί σε προηγούμενους ελέγχους συμμόρφωσης. Τα ευρήματα από τον πιο πάνω έλεγχο παρατίθενται ακολούθως:

6.1 Διοίκηση

6.1.1 Κονδύλι «Έκτακτες χορηγίες»

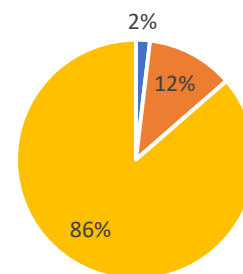
Σύμφωνα με το Επεξηγηματικό Μνημόνιο του Προϋπολογισμού, η πρόνοια που προϋπολογίστηκε, ύψους €42 εκ., προοριζόταν να δαπανηθεί ως ακολούθως:

- (i) Κατά χάριν χορηγίες έπειτα από Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου: €2.000.000

- ◆ Κατόπιν εισηγήσεων της Επιτροπής Παρακολούθησης Ανθρωπιστικών Ζητημάτων «Μαρί», «Ήλιος» και «Άλλων Ανθρωπιστικών Θεμάτων».
- ◆ Δαπάνες για οποιοσδήποτε άλλες κοινωνικής φύσεως έκτακτες χορηγίες.

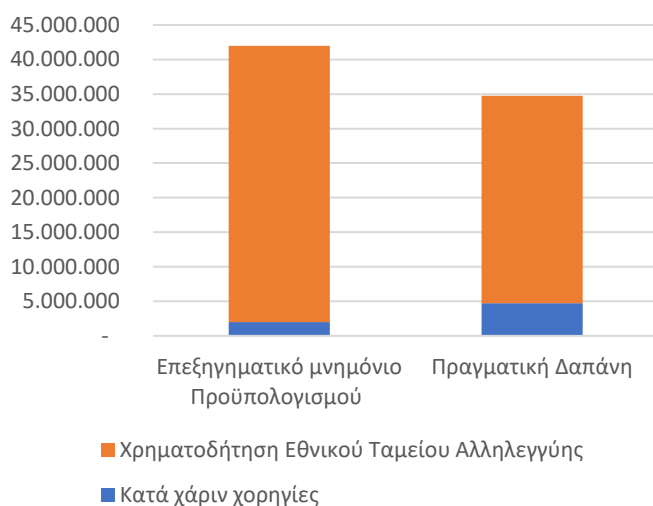
- (ii) Χρηματοδότηση του Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης €40.000.000

Ανάλυση δαπανών

- Χορηγίες κατόπιν εισηγήσεων της Επιτροπής Παρακολούθησης Ανθρωπιστικών Ζητημάτων
- Δαπάνες για άλλες χορηγίες
- Χρηματοδότηση Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης

Σύγκριση πρόνοιας Επεξηγηματικού Μνημονίου με πραγματική δαπάνη

Ο τελικός Προϋπολογισμός από €42 εκ., που ήταν αρχικά, μειώθηκε σε €37,4 εκ.

Όπως διαπιστώσαμε, από τα €37,4 εκ. δαπανήθηκαν τα €34,7, εκ των οποίων τα €30 εκ. δαπανήθηκαν για τη χρηματοδότηση του Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης, ενώ τα €4,7 δαπανήθηκαν ως οικονομική βοήθεια για διάφορους σκοπούς, με βάση Αποφάσεις Υπουργικού Συμβουλίου, δηλαδή δαπανήθηκαν για τον σκοπό αυτό €2,7 εκ. περισσότερα (αύξηση κατά 135%) από το ποσό που καθορίστηκε στο Επεξηγηματικό Μνημόνιο. Σημειώνουμε ότι από τα €4,7 εκ., μόνο €654.750

παραχωρήθηκαν στο πλαίσιο των εισηγήσεων της Επιτροπής Παρακολούθησης Ανθρωπιστικών Ζητημάτων. Το υπόλοιπο ποσό παραχωρήθηκε ως οικονομική βοήθεια για διάφορους άλλους σκοπούς.

Από τον έλεγχό μας διαπιστώσαμε ότι, σε αρκετές περιπτώσεις, ο σκοπός για τον οποίο παραχωρήθηκε η χορηγία προσκρούει στις διατάξεις του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.38(I)/2014), σύμφωνα με τον οποίο, «κατά χάριν» δωρεές δύνανται να παραχωρούνται μόνο όπου δεν βρίσκεται σε ισχύ οποιαδήποτε νομοθεσία που να διέπει το θέμα και η κάθε περίπτωση, λόγω των δικών της περιστατικών, κρίνεται ως επιβάλλουσα ηθική υποχρέωση στη Δημοκρατία να καταβάλει τέτοια δωρεά.

Σχετική με το θέμα είναι και γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας, ημερ. 19.8.1986, σύμφωνα με την οποία, «σε πολύ εξαιρετικές μεμονωμένες περιπτώσεις, όπου δεν υπάρχει σχετική νομοθεσία που να διέπει το θέμα, αλλά συντρέχουν σοβαροί λόγοι δικαιοσύνης ή λόγοι ανθρωπιστικοί, μπορεί να γίνει «κατά χάριν» πληρωμή, αλλά μόνο όπου η περίπτωση είναι πραγματικά εξαιρετική και παρουσιάζει ιδιαίτερο οικονομικό πρόβλημα και όπου υπάρχει ηθική υποχρέωση για την πληρωμή ή θα ήταν άδικο να μη γίνει».

Ενδεικτικά, υποδείξαμε στο ΥΟ τις ακόλουθες τέτοιες περιπτώσεις:

6.1.1.1 «Κατά χάριν» οικονομική βοήθεια για πληρωμή οφειλών προς το Κράτος

Προβήκαμε στον έλεγχο επτά περιπτώσεων παροχής «κατά χάριν» οικονομικής βοήθειας για πληρωμές οφειλών προς το Κράτος, με Αποφάσεις Υπουργικού Συμβουλίου. Οι πέντε αφορούσαν σε εξόφληση οφειλής Φ.Π.Α., η μία σε εξόφληση οφειλής προς το Τελωνείο και η άλλη σε εξόφληση οφειλής προς την Υπηρεσία Χορηγιών και Επιδομάτων (ΥΧΕ). Παρά τη σύστασή μας, σε επιστολή μας προς τον Γενικό Διευθυντή του ΥΟ, ημερ. 12.3.2020, για μη αποστολή, από το ΥΟ, προς το Υπουργικό Συμβούλιο, αιτημάτων για έγκριση παροχής «κατά χάριν» χορηγιών που δεν συνάδουν με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο και ενδέχεται να μην είναι σύννομες, το ΥΟ συνέχισε να αποστέλλει αιτήματα στο Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο τα ενέκρινε. Το συνολικό ποσό που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, για εξόφληση των οφειλών που ελέγξαμε, ανέρχεται σε €3.171.096 προς το Τμήμα Φορολογίας, σε €129.605 προς το Τελωνείο και σε €18.381 προς την ΥΧΕ. Από τα πιο πάνω ποσά καταβλήθηκαν το 2020 €1.941.872, €129.605 και €18.381, αντίστοιχα.

Το ποσό των €3.171.096 περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Κάλυψη ποσού ύψους €1,6 εκ., στη βάση Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 17.1.2019, που αφορά σε μέρος του οφειλόμενου Φ.Π.Α. από την Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), για τις κατασκευαστικές εργασίες για την ανέγερση νηπιαγωγείων, στέγης ηλικιωμένων και ανακαίνισης των κεντρικών γραφείων, τα οποία ανεγέρθηκαν κυρίως σε κρατική γη, η οποία εκμισθώθηκε από την ΠΑΣΥΔΥ για συγκεκριμένη χρονική περίοδο, μετά τη λήξη της οποίας θα αποδοθούν τα μισθία στον ιδιοκτήτη μαζί με τα υποστατικά «εν καλή καταστάσει επισκευής».

Επισημάναμε ότι, αρχικά, το ΥΟ υπέβαλε αίτημα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, για αποδέσμευση του ποσού των €1,6 εκ., που αφορά σε «κατά χάριν» χορηγία για τον πιο πάνω σκοπό, το οποίο η Βουλή απέρριψε στις 5.12.2019. Το ΥΟ, για να παρακάμψει το πρόβλημα που προέκυψε, αποφάσισε, στις 17.1.2020, να παραχωρήσει την «κατά χάριν» χορηγία, από το κονδύλι της Διοίκησης του ΥΟ «Έκτακτες χορηγίες», για το οποίο δεν απαιτείτο αποδέσμευση.

Θεωρούμε ότι:

- ◆ Η πιο πάνω ενέργεια του ΥΟ, να αγνοήσει με τέτοιο τρόπο την απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, είναι ανεπίτρεπτη και για τον λόγο αυτό ενημερώσαμε σχετικά τη Βουλή των Αντιπροσώπων με ξεχωριστή επιστολή μας.
- ◆ Η παραχώρηση της πιο πάνω «κατά χάριν» χορηγίας δεν συνάδει με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο και ενδεχομένως να μην είναι σύλληπη.
- ◆ Η μη δημοσίευση της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, για παραχώρηση της πιο πάνω «κατά χάριν» χορηγίας, καταστρατηγεί την αρχή της διαφάνειας.
- ◆ Η παραχώρηση της πιο πάνω «κατά χάριν» χορηγίας καταστρατηγεί την αρχή της ισότητας.

β. Παραχώρηση οικονομικής βοήθειας ύψους €1.254.000, προς κατασκευαστική εταιρεία που αφορά στο ποσό Φ.Π.Α. που αναμένεται να επιβληθεί επί του κόστους ανέγερσης ερευνητικού κέντρου για τον καρκίνο, στη βάση Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 28.2.2019. Όπως αναφέρεται στην Πρόταση του ΥΟ προς το Υπουργικό Συμβούλιο, το ερευνητικό κέντρο θα ανεγερθεί με δαπάνες Φιλανθρωπικού Ιδρύματος. Η δωρεά θα παραχωρηθεί προς το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το κέντρο θα ανεγερθεί εντός της Πανεπιστημιούπολης. Το κόστος του έχει προϋπολογιστεί σε €6 εκ., με όριο υπέρβασης, που θα καλυφθεί από τον δωρητή, τις €600.000. Το Φ.Π.Α. που θα επιβληθεί επί του ποσού των €6,6 εκ. ανέρχεται σε €1.254.000 και μόνο με την «κατά χάριν» οικονομική βοήθεια θα διατηρηθεί το ποσό της δωρεάς στα €6,6 εκ., μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. Η αποδέσμευση του ποσού της «κατά χάριν» οικονομικής βοήθειας θα γίνεται ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών ανέγερσης του κέντρου. Το 2020 καταβλήθηκε το ποσό των €194.143. Τονίζουμε ότι δεν εκφράζουμε παρατήρηση για την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, να απαλλάξει το Κράτος τον δωρητή από το ποσό του Φ.Π.Α. που διαφορετικά θα καταλήξει στο δημόσιο ταμείο. Η παρατήρησή μας αφορά στο γεγονός ότι η δαπάνη θα έπρεπε να περιληφθεί στον Κρατικό Προϋπολογισμό, ώστε να τύχει της έγκρισης (ή απόρριψης) της Βουλής των Αντιπροσώπων.

γ. Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε στις 3.6.2020 «κατά χάριν» οικονομική βοήθεια ύψους €100.000, για το ποσό Φ.Π.Α. που προκύπτει από την υλοποίηση έργων που Φιλανθρωπικό Ίδρυμα παραχωρεί δωρεάν στο Κράτος. Εντός του 2020 καταβλήθηκε ποσό €35.590. Ισχύει η ίδια παρατήρηση όπως και στην παράγραφο (β) πιο πάνω.

Όπως επανειλημμένα αναφέραμε σε προηγούμενους ελέγχους μας, η διαδικασία παραχώρησης «κατά χάριν» οικονομικής βοήθειας γίνεται σε περιπτώσεις όπου δεν βρίσκεται σε ισχύ

οποιαδήποτε νομοθεσία που να διέπει το θέμα και κρίνεται ως επιβάλλουσα ηθική υποχρέωση. Στην περίπτωση οφειλών Φ.Π.Α. και άλλων οφειλών προς το Κράτος, υπάρχουν σχετικές νομοθεσίες που διέπουν το θέμα και επομένως δεν τυγχάνει εφαρμογής ο Νόμος 38(Ι)/2014. Επίσης, καταστρατηγείται η αρχή της ισότητας.

Σύσταση: Επαναλάβαμε τη σύστασή μας όπως το ΥΟ, ως το αρμόδιο Υπουργείο, μην προωθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο αιτήματα για έγκριση παροχής τέτοιων «κατά χάριν» χορηγιών που δεν συνάδουν με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο και ενδέχεται να μην είναι σύννομες.

Για περιπτώσεις, όπως οι δύο που περιγράφονται αναλυτικά στα (β) και (γ) πιο πάνω, το ΥΟ, αν το κρίνει σκόπιμο να απαλλάσσει δωρητές από το ποσό του Φ.Π.Α. που αναλογεί στη δαπάνη της δωρεάς τους, θα πρέπει να περιλαμβάνει τη σχετική δαπάνη σε κονδύλι του Κρατικού Προϋπολογισμού, ώστε αυτή να είναι σύννομη. Επιπρόσθετα, αν το κρίνει σκόπιμο, θα πρέπει σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, να προωθήσει τις κατάλληλες νομικές ρυθμίσεις για την κάλυψη/διαγραφή Φ.Π.Α., ώστε αυτή να είναι σύννομη και να διασφαλίζεται η αρχή της ισότητας.

Το ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι στην περίπτωση (α) η Κυβέρνηση θεώρησε ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου του 2014(Ν.38(Ι)/2014), λόγω του γεγονότος ότι η ΠΑΣΥΔΥ προέβη σε επένδυση, η οποία αποτελεί ιδιοκτησία της Κυβέρνησης, αξίας €21.500.000 και επομένως, λόγω των δικών της περιστάσεων, η περίπτωση επέβαλλε ηθική υποχρέωση στη Δημοκρατία να καταβάλει τέτοια δωρεά.

Η Υπηρεσία μας διατηρεί την άποψή της και σημειώνει το επικίνδυνο προηγούμενο που δημιουργείται, όταν ιδιώτες απαλλάσσονται από το οφειλόμενο Φ.Π.Α. απλώς και μόνο επειδή αναγείρουν τα έργα τους (για δικής τους, ιδιωτική χρήση) εντός κρατικής γης. Το Κράτος μπορεί να επιχορηγεί τις συντεχνίες μόνο με ποσά τα οποία περιλαμβάνονται στον κρατικό Προϋπολογισμό.

Για τις περιπτώσεις (β) και (γ), το ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι θα ζητήσει νομική γνώματευση από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, όσον αφορά στην ορθότητα της διαδικασίας που ακολουθείται, ώστε να ξεκαθαρίσει κατά πόσον είναι αναγκαία η προώθηση νομικών ρυθμίσεων για να καλύπτονται οι περιπτώσεις που επιβαρύνονται με Φ.Π.Α., καθώς και άλλες οφειλές προς το Κράτος.

6.1.1.2 Πληρωμές για διοργάνωση εκθέσεων/εκδηλώσεων

Το Υπουργικό Συμβούλιο, στις 5.2.2020, ενέκρινε τη διάθεση συνολικού ποσού ύψους €20.000 προς την Παγκύπρια Ομοσπονδία Φοιτητικών Ενώσεων (ΠΟΦΕΝ), για τη διοργάνωση του 39ου Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης Φοιτητών στην Κύπρο, το οποίο θα πραγματοποιείτο από τις 15 έως τις 18 Φεβρουαρίου του 2020. Το κόστος του Συνεδρίου, σύμφωνα με Προϋπολογισμό που υπέβαλε η ΠΟΦΕΝ, θα ανερχόταν σε €32.000 περίπου.

Η Υπηρεσία μας θεωρεί ότι η προαναφερθείσα δαπάνη δεν εμπίπτει στο πλαίσιο της «κατά χάριν» οικονομικής βοήθειας και ότι ενδεχομένως θα μπορούσε να καλυφθεί από κατάλληλο κονδύλι, είτε του ΥΟ είτε άλλων Υπουργείων.

Το ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι, λόγω των περιορισμένων χρονικών πλαισίων και του κατεπείγοντος του θέματος, κατέβαλε στην ΠΟΦΕΝ «κατά χάριν» οικονομική βοήθεια, ώστε να καταστεί εφικτή η διοργάνωση του Συνεδρίου. Επιπρόσθετα, επισήμανε ότι, για λόγους καλύτερης αποτύπωσης του σκοπού του συγκεκριμένου άρθρου, στο Επεξηγηματικό Μνημόνιο του Προϋπολογισμού για το έτος 2022 θα αναδιατυπωθεί η περιγραφή του άρθρου, ώστε να διευκρινιστεί ότι, εκτός από τις «κατά χάριν», καλύπτονται και άλλες χορηγίες.

Όπως διαπιστώσαμε, όντως αναδιατυπώθηκε η περιγραφή για το συγκεκριμένο άρθρο στο Επεξηγηματικό Μνημόνιο του Προϋπολογισμού του 2022, ώστε μέρος των πιστώσεων να παραχωρείται για χορηγίες ή/και κατά χάριν δωρεές, κατόπιν Αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου, σε σχέση με εισηγήσεις της Ad Hoc Επιτροπής για ανθρωπιστικά ζητήματα, καθώς και για δαπάνες για οποιεσδήποτε άλλες κοινωνικής φύσεως έκτακτες χορηγίες.

6.1.1.3 Παραχώρηση «κατά χάριν» οικονομικής βοήθειας προς την Κυπριακή Ένωση Συμμετασχόντων σε Ολυμπιακούς Αγώνες (ΚΕΣΟΑ)

Με βάση Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 29.7.2020, καταβλήθηκε στην ΚΕΣΟΑ το ποσό των €40.000, ως κατά χάριν οικονομική βοήθεια.

Όπως αναφέρεται στην Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο, το εν λόγω ποσό συμπεριλαμβάνεται στη χορηγία που λαμβάνει η Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή (ΚΟΕ) από το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας. Στην Πρόταση αναφέρεται επίσης ότι, σύμφωνα με τον περί Προϋπολογισμού Νόμο του 2020, για την εκταμίευση της χορηγίας απαιτείτο η υποβολή των οικονομικών καταστάσεων της ΚΟΕ στον Γενικό Ελεγκτή για το έτος 2018 ή για οποιαδήποτε άλλα έτη ζητηθούν. Το ΥΟ, λόγω της ανάγκης για επίλυση του θέματος της εκταμίευσης του ποσού, εισηγήθηκε προς το Υπουργικό Συμβούλιο την παραχώρηση στην ΚΕΣΟΑ για το 2020 «κατά χάριν» οικονομικής βοήθειας ύψους €40.000. Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την εισήγηση. Επίσης, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την εισήγηση του ΥΟ, όπως από το 2021 η ετήσια χορηγία προς την ΚΕΣΟΑ καταβάλλεται από τον Προϋπολογισμό του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, με ισόποση μείωση της χορηγίας προς την ΚΟΕ.

6.1.1.4 Αποζημίωση προς εταιρεία για την απαγόρευση πτήσεων πάνω από την Τουρκία

Το Υπουργικό Συμβούλιο, στις 15.5.2019, αποφάσισε:

- ◆ Να τερματίσει το Σχέδιο Αποζημίωσης προς τους Κυπριακούς Αερομεταφορείς, οι οποίοι δεν μπορούν να χρησιμοποιούν τους τουρκικούς αεροδιαδρόμους, το οποίο είχε εγκριθεί με την Απόφασή του, ημερ. 20.1.2011.
- ◆ Να απορρίψει την αίτηση εταιρείας για αποζημίωση των δρομολογίων που πραγματοποίησε τα έτη 2017 και 2018, δεδομένου ότι η εταιρεία ήταν ενήμερη για το θέμα της απαγόρευσης των πτήσεων πάνω από την Τουρκία πριν την υποβολή του αιτήματος για την έκδοση άδειας λειτουργίας.
- ◆ Να εξουσιοδοτήσει τον ΥΟ να ενημερώσει σχετικά την εταιρεία.

Η εταιρεία κατέθεσε προσφυγή στο Δικαστήριο κατά της πιο πάνω Απόφασης.

Στη συνέχεια, το Υπουργικό Συμβούλιο με Απόφασή του, ημερ. 7.5.2020, ανακάλεσε την πιο πάνω Απόφαση, ημερ. 15.5.2019 και ενέκρινε την καταβολή αποζημίωσης, ύψους €836.543, προς την εταιρεία για τα δρομολόγια που πραγματοποίησε κατά τα έτη 2017 και 2018 και είχαν επηρεαστεί από την απαγόρευση των πτήσεων πάνω από την Τουρκία, με τον όρο να αποσύρει την προσφυγή της εναντίον της Δημοκρατίας.

Επισημάναμε ότι, με βάση το σχέδιο αποζημίωσης, όπως αυτό εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2012, τα αποτελέσματα των σχεδίων πτήσης και οι κινήσεις αεροσκαφών, καθώς και τα ποσά, υπόκεινται σε επαλήθευση από το Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας, ώστε να εξασφαλίζεται η ακρίβεια του υπολογισμού. Τα πιο πάνω δεν εφαρμόστηκαν πλήρως στην αποζημίωση που καταβλήθηκε στην προαναφερόμενη αεροπορική εταιρεία, αφού, όπως αναφέρθηκε σε σχετική επιστολή του Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας προς τον Γενικό Διευθυντή του ΥΟ, ημερ. 10.7.2020, λόγω του ότι τα δεδομένα που κατατέθηκαν αφορούσαν στα έτη 2017 και 2018, δεν έγινε δυνατή η επαλήθευση όλων των στοιχείων. Επιπρόσθετα, στην επιστολή αναφέρεται ότι, για τις πτήσεις που πραγματοποιήθηκαν το 2017, δόθηκαν σχέδια πτήσεων με ημερομηνία του 2020 και επομένως δεν μπορούσε να υπάρξει πλήρης επαλήθευση για τα σχετικά τέλη αεροναυτιλίας. Επίσης, δεν φαίνεται εάν διενεργήθηκε έλεγχος της οικονομικής κατάστασης της εταιρείας, ώστε να διαπιστωθεί εάν αυτή ήταν προβληματική, γεγονός που θα την καθιστούσε ως μη δικαιούχο ενίσχυσης. Ως αποτέλεσμα, δεν γνωρίζουμε εάν το ποσό που καταβλήθηκε συνάδει με τους όρους του σχεδίου που εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Με την επαναφορά του σχεδίου αποζημίωσης προς τους Κυπριακούς Αερομεταφορείς, η αποζημίωση θα παραχωρείται και για τα επόμενα έτη.

Ζητήσαμε ενημέρωση κατά πόσο η επαναφορά του σχεδίου χρήζει της εκ νέου έγκρισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) και όπως το ΥΟ μάς διαβιβάσει τη σχετική με το θέμα αλληλογραφία του με τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι η καταβολή αποζημίωσης προς την εταιρεία αποφασίστηκε και λόγω των αρνητικών επιπτώσεων της πανδημίας, όπως κλήθηκαν να πράξουν οι κυβερνήσεις στις πλείστες ευρωπαϊκές χώρες, για να βοηθήσουν τις αεροπορικές εταιρείες να παραμείνουν βιώσιμες επιχειρήσεις, ικανές να οδηγήσουν στην αποκατάσταση όταν θα περιοριστεί η πανδημία.

Αναφορικά με το αν διενεργήθηκε έλεγχος της οικονομικής κατάστασης της εταιρείας, ώστε να διαπιστωθεί εάν αυτή ήταν προβληματική, γεγονός που θα την καθιστούσε ως μη δικαιούχο ενίσχυσης, ο Γενικός Διευθυντής μάς πληροφόρησε ότι στη σχετική απόφαση της ΕΕ με τίτλο «Ενίσχυση – Κύπρος Καθεστώς Αντιστάθμισης για Αερομεταφορές που έχουν Καταχωρισθεί στην Κύπρο», όσον αφορά στο πρόσθετο κόστος που προκύπτει από την απαγόρευση να εκτελούν πτήσεις υπεράνω του Τουρκικού εναέριου χώρου, αναφέρεται ότι δικαιούχοι του καθεστώτος είναι όλοι οι αερομεταφορείς με έγκυρη άδεια εκτέλεσης πτήσεων που χορηγείται από την αρμόδια αρχή αδειοδότησης στην Κύπρο και είναι σε θέση να εκτελούν πτήσεις. Με δεδομένο ότι η συγκεκριμένη εταιρεία, κατά τον χρόνο εξέτασης και υποβολής του αιτήματος στο Υπουργικό Συμβούλιο, είχε έγκυρη άδεια εκτέλεσης πτήσεων που χορηγήθηκε από την αρμόδια αρχή

αδειοδότησης στην Κύπρο, σύμφωνα με τον σχετικό Κανονισμό της ΕΕ και ήταν σε θέση να εκτελεί πτήσεις, ήταν δικαιούχος της ενίσχυσης και δεν εξετάστηκε αν ήταν προβληματική.

Όσον αφορά στο κατά πόσο η επαναφορά του σχεδίου έχρηζε της εκ νέου έγκρισης της ΕΕ, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου μάς πληροφόρησε ότι η Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου να ανακαλέσει την Απόφασή του, ημερ. 15.5.2019, για τερματισμό του Σχεδίου Αποζημίωσης προς τους Κυπριακούς Αερομεταφορείς, οι οποίοι δεν μπορούν να χρησιμοποιούν τους τουρκικούς αεροδιαδρόμους, δεν διαφοροποίησε το σχέδιο όπως εγκρίθηκε από την ΕΕ και δεν κρίθηκε ότι χρήζει η εκ νέου έγκρισή της. Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων με επιστολή του, ημερ. 12.5.2020, ζήτησε ενημέρωση από το ΥΟ, η οποία δόθηκε με επιστολή, ημερ. 1.6.2020. Ο Γενικός Διευθυντής μάς διαβίβασε την πιο πάνω αλληλογραφία, όπως ζητήσαμε.

Σύσταση: Η Υπηρεσία μας θεωρεί όπως, για σκοπούς καλύτερου ελέγχου και διαφάνειας, εξεταστεί το ενδεχόμενο συμπερίληψης σχετικής αναφοράς για την εν λόγω δαπάνη στο Επεξηγηματικό Μνημόνιο του Προϋπολογισμού, ώστε να είναι ενήμερη και η Βουλή των Αντιπροσώπων.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι η πιο πάνω σύστασή μας θα εξεταστεί.

6.1.2 Ενοίκια εισπρακτέα

6.1.2.1 Συμφωνία άδειας χρήσης καταστήματος μεταξύ ΥΟ και Τραπεζικού Ιδρύματος

Στις 30.10.2019, υπογράφηκε συμφωνία άδειας χρήσης του καταστήματος που βρίσκεται εντός του κτηρίου του ΥΟ, μεταξύ του ΥΟ και Τραπεζικού Ιδρύματος, για την περίοδο 1.11.2019–30.10.2022. Το δικαίωμα χρήσης καθορίστηκε σε €3.280 πλέον Φ.Π.Α. ετησίως και είναι προπληρωτέο σε δύο εξαμηνιαίες δόσεις, με έκδοση σχετικού τιμολογίου από το Λογιστήριο του ΥΟ.

Από τον έλεγχο παρατηρήσαμε τα πιο κάτω:

- α.** Δεν έγινε προσδιορισμός του αγοραίου δικαιώματος χρήσης του καταστήματος από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας (ΤΚΧ), ως η πρόθεση του ΥΟ, σύμφωνα με επιστολή του προς την Υπηρεσία μας για προηγούμενο έλεγχο, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να διαπιστωθεί κατά πόσο το ύψος του καθορισμένου δικαιώματος χρήσης είναι λογικό.
- β.** Το δικαίωμα χρήσης δεν εισπράττεται προκαταβολικά, όπως προνοεί η συμφωνία. Όπως διαπιστώσαμε από τον έλεγχό μας, αυτό οφείλεται στην καθυστέρηση, στην έκδοση τιμολογίου, από το Λογιστήριο του ΥΟ.
- γ.** Δεν είχε εκδοθεί τιμολόγιο προς το Τραπεζικό Ίδρυμα για τα κοινόχρηστα έξοδα και ηλεκτρισμό για την περίοδο 1.1.2019-31.12.2020, ύψους €1.137, ως θα έπρεπε, με βάση τους όρους της συμφωνίας. Το τιμολόγιο εκδόθηκε στις 25.1.2021, όταν επισημάναμε στο Λογιστήριο του ΥΟ την πιο πάνω παράλειψη. Το γεγονός αυτό υποδηλώνει ελλιπή παρακολούθηση της τήρησης των όρων της συμφωνίας.

- δ. Το ΥΟ προχώρησε σε σύναψη συμφωνίας με το συγκεκριμένο Τραπεζικό Ίδρυμα, χωρίς να ζητήσει προσφορές και από άλλα τραπεζικά ιδρύματα, καταστρατηγώντας τις αρχές της ισότητας, διαφάνειας και χρηστής διοίκησης.

Συστάσεις:

- ♦ Να εκδίδονται έγκαιρα τα τιμολόγια από το Λογιστήριο του ΥΟ προς το Τραπεζικό Ίδρυμα για προκαταβολική είσπραξη του δικαιώματος χρήσης, ως οι πρόνοιες της συμφωνίας.
- ♦ Να παρακολουθείται η τήρηση των όρων της συμφωνίας, ώστε να μην διαφεύγει του Λογιστηρίου η τιμολόγηση του Τραπεζικού Ιδρύματος για κοινόχρηστα έξοδα και ηλεκτρικό ρεύμα, ενδεχομένως μέσω του μητρώου ενοικίων.

Αναφορικά με τα πιο πάνω, ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε τα ακόλουθα:

- ♦ Επιβεβαιώθηκε προφορικά με το ΤΚΧ, ότι το καθορισθέν δικαίωμα χρήσης του καταστήματος ήταν στο πλαίσιο των ενοικίων της αγοράς.
- ♦ Έγιναν οι δέουσες ρυθμίσεις, ώστε να μην παρατηρείται καθυστέρηση στην έκδοση του σχετικού τιμολογίου.
- ♦ Το τιμολόγιο για τα κοινόχρηστα έξοδα και τον ηλεκτρισμό εκδίδεται στις αρχές του επόμενου έτους, αφού ολοκληρωθεί η συμφιλίωση όλων των λογαριασμών.
- ♦ Η συμφωνία με το Τραπεζικό Ίδρυμα έγινε προς εξυπηρέτηση του προσωπικού του Υπουργείου, το οποίο συναλλάσσεται με το συγκεκριμένο Τραπεζικό Ίδρυμα (το οποίο ανέλαβε τις εργασίες πρώην Συνεργατικού Πιστωτικού Ιδρύματος που στεγαζόταν εκεί) και αριθμεί περί τους 1000 υπαλλήλους.

Η Υπηρεσία μας διατηρεί τις απόψεις της και σημειώνουμε ότι θεωρούμε μη αποδεκτή τη διενέργεια από το ΤΚΧ προφορικών εκτιμήσεων.

6.1.2.2 Διαχείριση της καφετερίας του ΥΟ

Από 1.9.2019, τη διαχείριση της καφετερίας του ΥΟ ανέλαβε νέος ανάδοχος, μετά από διαγωνισμό, για περίοδο ενός έτους και δικαίωμα ανανέωσης για ακόμα δύο συν δύο έτη. Το ετήσιο δικαίωμα εκμετάλλευσης ανέρχεται σε €12.000, πλέον Φ.Π.Α., το οποίο καταβάλλεται προκαταβολικά σε δώδεκα μηνιαίες δόσεις.

Κατά την υπογραφή της σύμβασης υποβλήθηκαν:

- ♦ Εγγύηση Πιστής Εκτέλεσης για το 10% της συνολικής αξίας της σύμβασης (€6.000), με ημερομηνία λήξης την 30.9.2024 και
- ♦ εγγύηση Πληρωμής του Δικαιώματος Εκμετάλλευσης, για ποσό ίσο με έξι μηνιαίες δόσεις (€6.000), με ημερομηνία λήξης την 31.3.2020.

Στους όρους του διαγωνισμού προνοείται ότι:

«Η Ισχύς της Εγγύησης Πληρωμής του Δικαιώματος Εκμετάλλευσης θα ανανεώνεται ανάλογα με τη χρονική διάρκεια ανανέωσης της σύμβασης, ήτοι για δύο (2) συν δύο (2) έτη και θα έχει διάρκεια

ισχύος επτά μήνες. Την ευθύνη ανανέωσης της Εγγύησης Πληρωμής του Δικαιώματος Εκμετάλλευσης φέρει ο Ανάδοχος, ο οποίος οφείλει να την προσκομίζει πριν από κάθε υπογραφή ανανέωσης της σύμβασης».

Παρατηρήσαμε ότι η ενοικίαση συνεχίζεται χωρίς η σύμβαση να έχει ανανεωθεί εγγράφως και χωρίς την ανανέωση της Εγγύησης Πληρωμής του Δικαιώματος Εκμετάλλευσης. Επίσης, ο υπολογισμός του ποσού της εγγύησης πιστής εκτέλεσης, στη βάση της αξίας της σύμβασης για πέντε έτη, καθώς και η ημερομηνία λήξης της, υποδεικνύουν την εκ προοιμίου πρόθεση του Υπουργείου για ανανέωση της σύμβασης.

Σύσταση: Το ΥΟ να εφαρμόζει τους όρους του διαγωνισμού.

Το ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι έχουν δοθεί οδηγίες, ώστε η σύμβαση για τη διαχείριση της καφετέριας να ανανεώνεται εγγράφως και ότι θα γίνουν ενέργειες για ανανέωση της Εγγύησης Πληρωμής του Δικαιώματος Εκμετάλλευσης, όπως προνοείται στους όρους των εγγράφων του διαγωνισμού.

6.1.3 Ενοίκια πληρωτέα - Αποθήκες Υπηρεσιών Κρατικών Αγορών και Προμηθειών (ΥΚΑΠ) στη Λεμεσό

Το ΥΟ ενοικιάζει, από ιδιωτική εταιρεία, αποθήκες για τη στέγαση των ΥΚΑΠ στη Λεμεσό. Σύμφωνα με το ενοικιαστήριο συμβόλαιο, το ετήσιο ενοίκιο ανερχόταν σε €66.000, το οποίο ήταν προπληρωτέο σε ίσες τριμηνιαίες δόσεις, για περίοδο δύο ετών, από 1.10.2015 - 30.9.2017, με δικαίωμα παράτασης της ενοικίασης για δύο περιόδους των δύο ετών.

Όπως αναφέρεται εκτενέστερα στην Ειδική Έκθεσή μας για το 2017, η ιδιοκτήτρια εταιρεία δεν ικανοποίησε τον όρο στην παράγραφο 3 του ενοικιαστηρίου συμβολαίου, για εξασφάλιση άδειας τελικής έγκρισης και άδειας χρήσης του υποστατικού ως αποθήκες μέχρι τις 8.8.2016. Μετά από ανεπιτυχείς προσπάθειες για μεταστέγαση των ΥΚΑΠ, αποφασίστηκε στη συνεδρία του Κεντρικού Φορέα Στέγασης Κρατικών Υπηρεσιών ημερ. 20.10.2017, όπως δοθεί έγκριση στο ΥΟ για προκήρυξη νέου διαγωνισμού, για εξεύρεση κατάλληλων υποστατικών για στέγαση των ΥΚΑΠ στη Λεμεσό, αφού προηγηθεί κτηριολογική μελέτη. Σημειώνουμε ότι η εν λόγω κτηριολογική μελέτη υποβλήθηκε από το Τμήμα Δημοσίων Έργων στον Γενικό Διευθυντή ΥΟ στις 11.1.2018.

Παρά την πάροδο τριών ετών από την υποβολή της κτηριολογικής μελέτης, οι αποθήκες των ΥΚΑΠ στη Λεμεσό εξακολουθούν να στεγάζονται στο εν λόγω ενοικιαζόμενο κτήριο.

Η ιδιοκτήτρια εταιρεία, μέσω του δικηγόρου της, απέστειλε επιστολή, ημερ. 9.5.2019, με την οποία διαβίβασε έκθεση ιδιώτη εκτιμητή ακινήτων και υπέβαλε αίτημα ανανέωσης του συμβολαίου και αύξησης του μισθώματος. Οι ΥΚΑΠ, σε απαντητική επιστολή, ημερ. 28.5.2019, ζήτησαν από την εταιρεία έγγραφα που αφορούν στο υποστατικό, όπως πολεοδομική και οικοδομική άδεια, πιστοποιητικό τελικής έγκρισης, πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης, προδιαγραφές κ.λπ., χωρίς, μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης του ελέγχου μας, να υπάρξει ανταπόκριση.

Η ιδιοκτήτρια εταιρεία αιτήθηκε την επιστροφή, από τις 31.5.2020, μέρους του ενοικιαζόμενου χώρου και συγκεκριμένα εμβαδού 1.427 τ.μ. από το συνολικό εμβαδό 3.163 τ.μ., αφού πρώτα υλοποιηθούν κάποιοι διαχωρισμοί στον χώρο (ηλεκτρικής εγκατάστασης, παροχής ρεύματος,

νερού, συναγερμού κ.λπ.). Το αίτημα έγινε αποδεκτό από το ΥΟ στις 22.4.2020 και ταυτόχρονα ζητήθηκε η υποβολή πρότασης, από την ιδιοκτήτρια εταιρεία, ως προς την αναπροσαρμογή του ποσού του ενοικίου. Σημειώνουμε ότι, μέχρι τις 31.5.2020, οπότε και επιστράφηκε μέρος του ενοικιαζόμενου χώρου, το μηνιαίο ενοίκιο που καταβαλλόταν ανερχόταν σε €5.500.

Η εταιρεία, στις 6.5.2020, υπέβαλε πρόταση για καταβολή μηνιαίου ενοικίου ύψους €4.729. Το ποσό αυτό δεν έγινε αποδεκτό από το ΥΟ, το οποίο πρότεινε όπως το μηνιαίο ενοίκιο μειωθεί κατ' αναλογία της μείωσης του συνολικού ενοικιαζόμενου χώρου, δηλαδή σε €3.019, για περίοδο 16 μηνών, υποδεικνύοντας ταυτόχρονα την αναγκαιότητα όπως η εταιρεία εξασφαλίσει τις κατά Νόμο άδειες και πιστοποιητικά και διασφαλίσει ότι τηρούνται οι προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας.

Η πρόταση του ΥΟ δεν έγινε αποδεκτή και η εταιρεία υπόβαλε νέα πρόταση, για μηνιαίο ενοίκιο ύψους €4.173, η οποία απορρίφθηκε από το ΥΟ.

Σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις 29.9.2020, μεταξύ ΥΟ και ιδιοκτήτριας εταιρείας, συμφωνήθηκε μηνιαίο ενοίκιο ύψους €3.600 για περίοδο 12 μηνών και όπως ακολούθως γίνει επανεξέτασή του, με δέσμευση, από πλευράς της εταιρείας, ότι θα προχωρήσει το συντομότερο στις αναγκαίες ενέργειες, για εξασφάλιση όλων των κατά Νόμο απαιτούμενων αδειών και πιστοποιητικών.

Αναφορικά με την πιο πάνω ενοικίαση, πέραν των άλλων θεμάτων που προκύπτουν και τα οποία έχουν περιληφθεί σε άλλες εκθέσεις μας, παρατηρήσαμε και τα ακόλουθα:

α. Οι ενοικιαζόμενες αποθήκες βρίσκονται εντός δύο βιομηχανικών οικοπέδων στην Κυβερνητική Βιομηχανική Περιοχή (ΚΒΠ) Λεμεσού, τα οποία το ΥΕΕΒ έχει εκμισθώσει στην ιδιωτική εταιρεία το 1976, για την εγκατάσταση μονάδας κατασκευής υφαντών σάκων και η εν λόγω εταιρεία έχει ενοικιάσει, με έγκριση του ΥΕΕΒ, μέρος των υποστατικών της στις ΥΚΑΠ και σε άλλη ιδιωτική εταιρεία.

Όπως επανειλημμένα αναφέρουμε σε σχετικές επιστολές της Υπηρεσίας μας προς το ΥΕΕΒ, σε αρκετές περιπτώσεις μισθωτές δεν ενδιαφέρονται να λειτουργούν πλέον τις βιομηχανικές τους μονάδες στις Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές και αντ' αυτού επιλέγουν να υπενοικιάζουν τα βιομηχανικά τεμάχια (μαζί με τα ανεγερθέντα κτήρια), εισπράττοντας πολλαπλάσια χρηματικά ποσά, σε σχέση με το ενοίκιο που καταβάλλουν στο ΥΕΕΒ, ουσιαστικά ενεργώντας εν είδει κτηματομεσίτη. Η εν λόγω περίπτωση αποτελεί ακόμα ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα κερδοσκοπικής εκμετάλλευσης των βιομηχανικών περιοχών, αφού το ετήσιο μίσθωμα που καταβάλλει ο ιδιώτης στο Κράτος ανέρχεται συνολικά σε €2.877, ενώ το ενοίκιο που εισπράττει από το Κράτος ανέρχεται σε €66.000 (€5.500 μηνιαίως) μέχρι 31.5.2020 και σε €43.200 (€3.600 μηνιαίως) μεταγενέστερα της ημερομηνίας αυτής, όπως προέκυψε λόγω της μείωσης του ενοικιαζόμενου εμβαδού.

Η Υπηρεσία μας θεωρεί σκανδαλώδες το Κράτος να παραχωρεί γη έναντι (χαμηλού) ενοικίου, με στόχο την ανάπτυξη της βιομηχανίας και ο ενοικιαστής να την υπενοικιάζει – και δη σε κυβερνητικό Τμήμα – εισπράττοντας ενοίκιο κατά 2,194% (1,402% από 31.5.2020) υψηλότερο από αυτό που ο ίδιος καταβάλλει, χωρίς μάλιστα να εξυπηρετείται ο αρχικός σκοπός λειτουργίας των βιομηχανικών περιοχών. Η τεράστια διαφορά μεταξύ των δύο ενοικίων, θεωρούμε ότι δεν

δικαιολογείται αποκλειστικά από το κόστος ανέγερσης του αποθηκευτικού χώρου στο βιομηχανικό τεμάχιο που ενοικιάζεται από τις ΥΚΑΠ, αλλά προφανώς οφείλεται στη μη επιβολή του αγοραίου ενοικίου από το ΥΕΕΒ και ενδεχομένως, στο υπερβολικά υψηλό ενοίκιο που συμφωνήθηκε μεταξύ των ΥΚΑΠ και της εταιρείας.

- β.** Όπως προκύπτει, το συμφωνηθέν μηνιαίο ενοίκιο ανά τετραγωνικό μέτρο για τα 1.736 τ.μ. αυξήθηκε από €1,74 ανά τ.μ. που ίσχυε για τα 3.163 τ.μ. σε €2,07 ανά τ.μ., δηλαδή κατά 19%, ποσοστό πολύ μεγαλύτερο από το 8% (μέγιστη αύξηση) που προνοείται στην παράγραφο 12 του ενοικιαστηρίου εγγράφου, που ίσχυε πριν τη μείωση του ενοικιαζόμενου εμβαδού.
- γ.** Η συμφωνία αυτή υλοποιείται, παρόλο ότι δεν έχει υπογραφεί οποιοδήποτε ενοικιαστήριο συμβόλαιο.
- δ.** Για την περίοδο 1.6.2020–31.8.2020, πραγματοποιήθηκε πληρωμή στην ιδιοκτήτρια εταιρεία ύψους €14.188, που αντιστοιχεί σε μηνιαίο ενοίκιο ύψους €4.729 αντί €3.600 που είχε συμφωνηθεί. Όπως έχουμε πληροφορηθεί από το Λογιστήριο του ΥΟ, η υπερπληρωμή ύψους €3.388 δεν έχει ανακτηθεί.

Η Υπηρεσία μας ζήτησε ενημέρωση για τους λόγους που δεν υπογράφηκε ενοικιαστήριο συμβόλαιο με την ιδιοκτήτρια εταιρεία με τους νέους όρους που συμφωνήθηκαν.

Συστάσεις:

- ♦ **Να εξευρεθεί νέος χώρος στέγασης, αφού με βάση γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, η ενοικίαση και χρήση υποστατικών, χωρίς αυτά να έχουν άδεια τελικής έγκρισης και χρήσης, συνιστά ποινικό αδίκημα και εκ μέρους του χρήστη.**
- ♦ **Να επιλέγονται εξ αρχής μόνο αδειούχα υποστατικά για τις ανάγκες στέγασης των Κρατικών Υπηρεσιών, διότι η εξεύρεση νέου χώρου και η μεταστέγαση συνεπάγονται μεγάλο κόστος και δημιουργούνται προβλήματα στην εξυπηρέτηση, στην προκειμένη περίπτωση των όσων προμηθεύονται υλικά από τις αποθήκες.**
- ♦ **Οι ΥΚΑΠ να μην ενοικιάζουν υποστατικά, τα οποία κατασκευάστηκαν από ιδιώτες σε κυβερνητική γη που τους έχει εκμισθωθεί για συγκεκριμένους σκοπούς, έναντι ενοικίου χαμηλότερου από το αγοραίο, ώστε να μην επιτρέπεται η κακοδιαχείριση της δημόσιας περιουσίας και η κερδοσκοπία ιδιωτικών συμφερόντων εις βάρος του δημοσίου.**
- ♦ **Να γίνει ανάκτηση της υπερπληρωμής ενοικίου ύψους €3.388.**

Ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι το ποσό του ενοικίου μειώθηκε από τον Σεπτέμβριο του 2020. Με βάση την πληροφόρηση αυτή, δεν διενεργήθηκε υπερπληρωμή. Η Υπηρεσία μας επισήμανε, ωστόσο, ότι η πιο πάνω πληροφόρηση δεν τεκμηριώνεται, εφόσον δεν υπογράφηκε ενοικιαστήριο συμβόλαιο και, για τον λόγο αυτό, θεωρήσαμε ότι η μείωση του ενοικίου ισχύει από την ημερομηνία μείωσης του εμβαδού του ενοικιαζόμενου χώρου.

Επίσης, μας πληροφόρησε ότι το ΥΟ ζήτησε κατ' επανάληψη από την ιδιοκτήτρια εταιρεία να προχωρήσει στην άμεση εξασφάλιση των απαιτούμενων αδειών και πιστοποιητικών. Εν αναμονή της εξασφάλισης αυτών, δεν συνάφθηκε και δεν κρίθηκε σκόπιμο να συναφθεί νέο συμβόλαιο, καθότι το

κτήριο δεν κατέχει τις απαιτούμενες από τον νόμο άδειες. Το Υπουργείο, αναγνωρίζοντας τις ιδιαιτερότητες και τα προβλήματα που προέκυψαν από τη συγκεκριμένη διαδικασία, καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για εξεύρεση νέου χώρου στέγασης. Συγκεκριμένα, έχει εντοπιστεί χώρος, για τον οποίο διεξάγεται μελέτη στατικότητας από το Τμήμα Δημοσίων Έργων.

6.1.4 Εθνικό Ταμείο Αλληλεγγύης

Το Εθνικό Ταμείο Αλληλεγγύης ιδρύθηκε με τον περί Ίδρυσης Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης Νόμο του 2013 (Ν.11(Ι)/2013). Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Νόμου, το Ταμείο τηρεί οικονομικές καταστάσεις στη βάση Διεθνών Λογιστικών Προτύπων που θα αποφασίσει η Γενική Λογίστρια. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Νόμου, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 109 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου, οι οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου καταρτίζονται μέχρι τις 30 Απριλίου του επόμενου οικονομικού έτους στο οποίο αυτές αναφέρονται και υπόκεινται σε έλεγχο από τον Γενικό Ελεγκτή. Αντίγραφο των οικονομικών καταστάσεων του Ταμείου, καθώς και της έκθεσης του Γενικού Ελεγκτή κατατίθενται από τον ΥΟ στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη συνέχεια στη Βουλή των Αντιπροσώπων και δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Το Ταμείο στις 31.12.2020 είχε υπόλοιπο €55.060.000. Ωστόσο, το ΥΟ δεν υπέβαλε, μέχρι σήμερα, στην Υπηρεσία μας για έλεγχο οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου.

Σύσταση: Να ετοιμαστούν και υποβληθούν στην Υπηρεσία μας για έλεγχο οι οικονομικές καταστάσεις του Ταμείου για όλα τα χρόνια από την ίδρυσή του.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι θα προβεί στην ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων του Ταμείου και ακολούθως θα τις υποβάλει στην Υπηρεσία μας.

6.1.5 Χορηγία προς το πολιτικό κόμμα Ενωμένοι Δημοκράτες

Το ΥΟ με Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου, παραχωρεί κάθε χρόνο οικονομική βοήθεια στο πολιτικό κόμμα Ενωμένοι Δημοκράτες (ΕΔΗ), για κάλυψη της ετήσιας συνδρομής του στο Κόμμα των Φιλελευθέρων και Δημοκρατών για την Ευρώπη «ALDEParty», στο οποίο είναι μέλος. Για το 2020, το ΥΟ κατέβαλε στο πολιτικό κόμμα ΕΔΗ το ποσό των €5.300 για κάλυψη της συνδρομής για το έτος 2019, βάσει Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 8.7.2020.

Επισημάναμε ότι το πολιτικό κόμμα ΕΔΗ δεν δικαιούται κρατικής επιχορήγησης, λόγω του ότι δεν πληροί τις πρόνοιες του περί Πολιτικών Κομμάτων Νόμου (Ν.175(Ι)/2012), εφόσον δεν είναι εγγεγραμμένο στο Μητρώο Πολιτικών Κομμάτων, δεν κατέρχεται στις εκλογές και δεν έχει ενεργό παρουσία στη δημόσια ζωή.

Σύσταση: Να τερματιστεί η οικονομική βοήθεια προς το πολιτικό κόμμα ΕΔΗ.

6.1.6 Διακρατική συμφωνία μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Κύπρου για τους όρους οργάνωσης, λειτουργίας, διεξαγωγής και διαχείρισης των παιχνιδιών που διεξάγονται από τον ΟΠΑΠ στην Κύπρο

Ο περί Ορισμένων Τυχρών Παιγνιδιών Νόμος του 2018 (Ν. 52(Ι)/2018) ψηφίστηκε, με μεγάλη καθυστέρηση, τον Ιούνιο του 2018 και δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας

στις 13.6.2018. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου, δρομολογήθηκαν οι διαδικασίες για την επιλογή του κατάλληλου παρόχου, οι οποίες παρά την πάροδο πέραν των τριάμισι ετών, δεν έχουν ολοκληρωθεί, με αποτέλεσμα μέχρι σήμερα να μην έχει συναφθεί σχετική σύμβαση.

Η Υπηρεσία μας, με επιστολή της, ημερ. 18.2.2021, η οποία κοινοποιήθηκε στο ΥΟ, ενημέρωσε σχετικά την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών, αναφέροντας ότι, παρά την παρέλευση μεγάλου χρονικού διαστήματος από την ψήφιση του πιο πάνω Νόμου, δεν είχαν ολοκληρωθεί οι προνοούμενες από το άρθρο 5, διαδικασίες σύναψης της σχετικής σύμβασης, με αποτέλεσμα οι αδυναμίες που παρατηρούνται από την υφιστάμενη κατάσταση, τις οποίες περιγράφουμε σε επιστολή μας προς την πιο πάνω Κοινοβουλευτική Επιτροπή και προς την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ημερ. 28.2.2017, να εξακολουθούν να υφίστανται, γεγονός που συνεπάγεται την απώλεια πολύ σημαντικών εσόδων για το Κράτος.

Όπως σχετικά αναφέραμε σε προηγούμενους ελέγχους μας, για αρκετά χρόνια τώρα, που ο κύκλος εργασιών του ΟΠΑΠ αυξήθηκε σημαντικά, λόγω του παιχνιδιού ΚΙΝΟ, οι εισπράξεις της Δημοκρατίας, ως ποσοστό του μεικτού κέρδους, παρέμειναν καθηλωμένες. Αυτό οφείλεται κυρίως στις ετεροβαρείς πρόνοιες της διακρατικής συμφωνίας και/ή στον λανθασμένο τρόπο ερμηνείας της, σύμφωνα με τον οποίο η Δημοκρατία εισπράττει τα καθαρά έσοδα του ΟΠΑΠ, μετά την αφαίρεση ορισμένων θεωρητικών εξόδων. Όπως έχει παρατηρηθεί, τα θεωρητικά έξοδα δεικνύονται ως μεγαλύτερα των πραγματικών εξόδων της εταιρείας, με αποτέλεσμα να επηρεάζονται δυσμενώς οι εισπράξεις της Δημοκρατίας.

Πέραν των πιο πάνω στρεβλώσεων, φαίνεται να υπάρχει θέμα και σχετικά με το ποσό που η εταιρεία παρουσιάζει στις ελεγμένες οικονομικές της καταστάσεις, ως ποσό που διανέμεται ως κέρδος στους τυχερούς παίχτες και χρησιμοποιείται στον υπολογισμό για το ποσό που αποδίδεται στη Δημοκρατία.

Το όφελος για την εταιρεία, που προέκυψε από τη χρήση των «θεωρητικών» κερδών, αντί των πραγματικών κερδών, που καταβάλλονται για τον υπολογισμό του ποσού που αποδίδεται στη Δημοκρατία, κατά την περίοδο 2011 - 2021 (1ο εξάμηνο), υπολογίζεται σε €34,73 εκ., μη συμπεριλαμβανομένων των ετών 2014 και 2015, για τα οποία δεν υπάρχει διαθέσιμη πληροφόρηση για τα διανεμηθέντα κέρδη. Αναλυτικά, το ποσό ανά έτος παρουσιάζεται στο Παράρτημα 6.

Ζητήσαμε από το ΥΟ ενημέρωση για τους λόγους της τόσο μεγάλης καθυστέρησης στην ολοκλήρωση των διαδικασιών για την επιλογή του κατάλληλου παρόχου, ποιες διαδικασίες εκκρεμούσαν ακόμα και τότε αναμενόταν να ολοκληρωθούν και να συναφθεί σύμβαση, ώστε να τερματιστούν οι αρνητικές για το Κράτος επιπτώσεις της υφιστάμενης κατάστασης.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε τα ακόλουθα:

Οι διαδικασίες για την επιλογή του υποψήφιου παρόχου, διήρκησαν περίπου 13 μήνες, λόγω της ανάγκης εξασφάλισης, μέσω διαγωνισμού, εξειδικευμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών προς υποβοήθηση της Συντονιστικής Επιτροπής (ΣΕ) για τη διεξαγωγή Έρευνας Δέουσας Επιμέλειας

(χρηματοοικονομικός, νομικός και τεχνικός έλεγχος), με σκοπό να αξιολογήσει κατά πόσο ο υφιστάμενος πάροχος είναι κατάλληλος για τη χορήγηση σε αυτόν άδειας κατ' αποκλειστικότητα.

Η ΣΕ, αφού μελέτησε τα πορίσματα της Έρευνας Δέουσας Επιμέλειας, προχώρησε στις προβλεπόμενες ενέργειες για επικύρωση του ονόματος του υφιστάμενου παρόχου από το Υπουργικό Συμβούλιο. Ακολούθως, παρατηρήθηκε καθυστέρηση ενός έτους κατά τη διαπραγματέυση των Κωδικών Πρακτικής, μεταξύ του ΟΠΑΠ και της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων, γεγονός που οφειλόταν κυρίως στον μεγάλο αριθμό Κωδικών (12 στο σύνολο τους) αλλά και στα περιοριστικά μέτρα που είχαν επιβληθεί, λόγω της πανδημίας Covid - 19. Επίσης παρατηρήθηκε καθυστέρηση επτά μηνών στην έγκριση των Κωδικών, η οποία κρίνεται από το Υπουργείο ως δικαιολογημένη, αφού το Υπουργείο είχε κάποιες ενστάσεις επί του περιεχομένου ενός Κώδικα και ως εκ τούτου, παράλληλα με άλλα σημαντικά ζητήματα που απασχολούσαν το Υπουργείο, όπως η έγκριση του Προϋπολογισμού του 2021 και η εξεύρεση μέτρων για στήριξη της οικονομίας λόγω της πανδημίας, έπρεπε να γίνει ανταλλαγή απόψεων μέχρι να συμφωνηθεί το κείμενό του.

Επιπρόσθετα, ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι σε περίπτωση που ο υποψήφιος πάροχος αποδεχτεί το περιεχόμενο της Σύμβασης, η ΣΕ θα τη διαβιβάσει στον ΥΟ προς υποβολή της στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση. Θα ακολουθήσει η υπογραφή της Σύμβασης και ο τερματισμός της Διακρατικής Συμφωνίας.

Σημείωσε ότι, αφού ολοκληρωθεί η διαβούλευση του προσχεδίου της Σύμβασης και πριν την προώθηση των πιο πάνω ενεργειών, η Δημοκρατία θα κοινοποιήσει το τελικό προσχέδιο της Σύμβασης στην ΕΕ, ώστε να εξεταστεί κατά πόσο συνάδει με το Ενωσιακό δίκαιο περί κρατικών ενισχύσεων και θα διενεργηθεί νομοτεχνικός έλεγχος του τελικού προσχεδίου της Σύμβασης από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας.

Επιπλέον, μας πληροφόρησε ότι η διαβούλευση του προσχεδίου της Σύμβασης μεταξύ του ΟΠΑΠ και της ΣΕ αναμενόταν να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2021, ωστόσο αυτό δεν επιτεύχθηκε. Οι υπόλοιπες εναπομείνουσες ενέργειες, εκτός από την κοινοποίηση του προσχεδίου της Σύμβασης στην ΕΕ, ήτοι ο νομοτεχνικός έλεγχος του τελικού προσχεδίου, η έγκριση του περιεχομένου του από το Υπουργικό Συμβούλιο και η υπογραφή της Σύμβασης αναμένεται να διαρκέσουν περίπου δύο μήνες. Ωστόσο, όπως επίσης μας πληροφόρησε, η προώθηση και ολοκλήρωση των εν λόγω εναπομεινουσών ενεργειών εξαρτάται από το πότε θα ολοκληρωθεί η διαδικασία κοινοποίησης του προσχεδίου της Σύμβασης στην ΕΕ καθώς και από τα αποτελέσματα της κοινοποίησης αυτής, η χρονική διάρκεια της οποίας δεν είναι δυνατό να υπολογιστεί.

Επισημαίνουμε ότι η συνεχιζόμενη για οκτώ σχεδόν χρόνια (μετά την επιστολή μας στις 27.5.2014) εφαρμογή της ετεροβαρούς και/ή εσφαλμένως εφαρμοσθείσας διακρατικής συμφωνίας, οδηγεί σε συνεχιζόμενη απώλεια δημοσίου χρήματος, το οποίο, όταν το υπολογίσαμε, ανερχόταν σε ποσό της τάξης του €1 εκ. τουλάχιστον για κάθε μήνα που παρέρχεται.

6.1.7 Σχέδια Επιδότησης Επιτοκίων για νέα στεγαστικά και νέα επιχειρηματικά δάνεια

Η Υπηρεσία μας, με επιστολές της προς τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου, υπέδειξε ότι η προκήρυξη του Σχεδίου Επιδότησης Επιτοκίων για νέα στεγαστικά δάνεια, καθώς και του Σχεδίου Επιδότησης Επιτοκίων για νέα επιχειρηματικά δάνεια, που φαίνεται να αφορούσαν σε δαπάνες

μέχρι €45 εκ. και €180 εκ., αντίστοιχα, οι οποίες θα άρχιζαν να εκταμιεύονται το 2021, συνιστά ανάληψη υποχρέωσης εκ μέρους της Δημοκρατίας και θα λάβει τη μορφή σύμβασης με τα Αδειοδοτημένα Πιστωτικά Ιδρύματα (ΑΠΙ) που έχουν δηλώσει συμμετοχή στο κάθε Σχέδιο.

Αναφέραμε επίσης ότι, με βάση το άρθρο 66 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014),

«"δέσμευση" σημαίνει, ρητή ή σιωπηρή, αλλά νομικά εκτελεστή σύμβαση ή συμφωνία για την πραγματοποίηση πληρωμών σε άλλο συμβαλλόμενο μέρος, με αντάλλαγμα την παράδοση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών ή για εκπλήρωση άλλων υποχρεώσεων, και περιλαμβάνει αλλά δεν περιορίζεται σε

- ◆ συμφωνίες για διενέργεια πληρωμών, με αντάλλαγμα την προμήθεια συγκεκριμένων αγαθών ή υπηρεσιών,
- ◆ συμφωνίες με συνεχιζόμενη πρόνοια, οι οποίες απαιτούν μια σειρά από πληρωμές για απροσδιόριστο χρονικό διάστημα, και
- ◆ οποιαδήποτε εκτελεστή απόφαση, η οποία προνοεί για την καταβολή πληρωμής.»

Επιπρόσθετα αναφέραμε ότι, με βάση το άρθρο 68 του ίδιου Νόμου,

«Η ανάληψη δεσμεύσεων, η διευθέτηση των οποίων απαιτεί πιστώσεις από τον Προϋπολογισμό πέραν του τρέχοντος οικονομικού έτους ή από προϋπολογισμό σε μεταγενέστερο οικονομικό έτος (στο εξής "πολυετείς δεσμεύσεις") από ένα οικονομικό φορέα, υπόκεινται στην εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργού».

Δεδομένου ότι, με βάση το άρθρο 116 του Συντάγματος, ο Γενικός Ελεγκτής ελέγχει, μεταξύ άλλων, τις αναληφθείσες υπό της Δημοκρατίας ή διά λογαριασμόν αυτής υποχρεώσεις, ζητήσαμε από τον Γενικό Διευθυντή του ΥΟ να μας διαβιβάσει, ως ο ελέγχων λειτουργός της υπό αναφορά δαπάνης, στοιχεία που τεκμηριώναν ότι οι πιο πάνω πολυετείς δεσμεύσεις έτυχαν της έγκρισης του Υπουργού Οικονομικών, μαζί με όλα τα αναγκαία στοιχεία ότι τέτοια έγκριση του Υπουργού συνάδει με τις πρόνοιες του προαναφερόμενου άρθρου και του σχετικού Κανονισμού.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι τα Σχέδια περιλαμβάνονται στην κατηγορία των Μεταβιβάσεων και ότι, ως τέτοια, εξαιρούνται από τις πρόνοιες του πιο πάνω άρθρου. Μας πληροφόρησε επίσης ότι, οι απαιτούμενες πιστώσεις θα περιλαμβάνονταν στον Προϋπολογισμό του 2021 στην Ομάδα Δαπανών - «Επιχορηγήσεις».

Η Υπηρεσία μας επανήλθε, επισημαίνοντας ότι η πιο πάνω θέση δεν συνάδει με τη σχετική επεξηγηματική εγκύκλιο του ΓΛ, που αναφέρει σαφώς ότι στην κατηγορία των Μεταβιβάσεων εμπίπτουν μόνο οι «Μεταβιβάσεις Εσωτερικού» και «Μεταβιβάσεις Εξωτερικού» και όχι οι «Επιχορηγήσεις» ή οι «Κοινωνικές Παροχές», για τις οποίες γίνεται ρητή αναφορά ότι εμπίπτουν στη διαδικασία ανάληψης Δεσμεύσεων. Υπενθυμίσαμε δε σχετικά και τη διαδικασία που ακολούθησε το ΥΟ για την εκ των προτέρων έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων (μέσω του Προϋπολογισμού του 2019) στο παρόμοιας φύσεως Σχέδιο «Εστία», το οποίο περιέλαβε στις «Κοινωνικές Παροχές».

Αναφέραμε ακόμα ότι, η θέση του ΥΟ συγκρούεται με το άρθρο 5 του περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμου (Ν.89(II)/2019), αφού οι πολυετείς δεσμεύσεις που έχει αναλάβει το ΥΟ, μέσω των υπό αναφορά Σχεδίων, οδηγούν σε υπέρβαση του τότε ισχύοντος Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Πλαισίου του ΥΟ και των ανώτατων οροφών δαπανών που περιλαμβάνονταν σε αυτό, χωρίς τη σχετική έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σημειώσαμε επιπρόσθετα ότι, η παραδοχή του ΥΟ, πως θα περιλαμβάνονταν τα αναγκαία κονδύλια στον Προϋπολογισμό για το 2021, αποδείκνυε ότι η Κυβέρνηση είχε δεσμεύσει τη Δημοκρατία σε υποχρεώσεις έναντι τρίτων προσώπων, χωρίς να έχει προηγουμένως την έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων και πως, εάν η Βουλή δεν ενέκρινε το κονδύλι, που για πρώτη φορά θα περιλαμβανόταν στον Κρατικό Προϋπολογισμό για το 2021, η Δημοκρατία θα ήταν εκτεθειμένη έναντι συμβατικών υποχρεώσεων, που είχε ήδη αναλάβει το ΥΟ εντός του 2020. Σημειώσαμε ακόμα ότι αυτό, κατά την άποψή μας, συνιστούσε καταστρατήγηση του συνταγματικού δικαιώματος της Βουλής των Αντιπροσώπων, με βάση το άρθρο 167 του Συντάγματος, να αρνηθεί την ψήφιση οποιασδήποτε δαπάνης και ζητήσαμε τα τυχόν σχόλια του ΥΟ επί του θέματος, ώστε να τα λάβουμε υπόψη μας, προτού καταλήξουμε στην τελική θέση μας επί του θέματος, για την οποία θα ενημερώναμε τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Το ΥΟ, εξέδωσε ανακοίνωση στις 22.7.2020, σε σχέση με τα δύο Σχέδια, στην οποία περιλαμβάνονταν, μεταξύ άλλων και η ακόλουθη αναφορά:

«Η επιδότηση του επιτοκίου θα καταβάλλεται νοουμένου ότι εγκριθεί ο Προϋπολογισμός των 2 Σχεδίων. Η αξιολόγηση των δυνητικών δικαιούχων από τα συμμετέχοντα ΑΠΙ θα γίνεται κατ' απόλυτη σειρά προτεραιότητας σύμφωνα με την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για δανειοδότηση και η καταβολή της ενίσχυσης θα γίνεται ανάλογα με τις διαθέσιμες πιστώσεις που θα υπάρχουν για τον σκοπό αυτό στον Προϋπολογισμό των 2 Σχεδίων».

Ενημερώσαμε τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το όλο θέμα στις 3.8.2020, τονίζοντας ότι, στις προκηρύξεις των δύο Σχεδίων, τα οποία αφορούσαν σε δάνεια που θα είχαν συναφθεί το αργότερο μέχρι τις 31.12.2020, περιλαμβανόταν αναφορά ότι «η έγκριση του ΥΟ για επιχορήγηση του επιτοκίου παραχωρείται αυτόματα με την έγκριση του δανείου από το ΑΠΙ, νοουμένου ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του Σχεδίου».

Επί τούτου σχολιάσαμε ότι η ανακοίνωση, ημερ. 22.7.2020, φαίνεται να διαφοροποιεί την πρόνοια των Σχεδίων, όπως αυτά αρχικά προκηρύχθηκαν, σύμφωνα με την οποία η έγκριση του ΥΟ για επιχορήγηση του επιτοκίου παραχωρείται αυτόματα με την έγκριση του δανείου από το ΑΠΙ και επισημίναμε ότι, παρόλο που, με την τροποποίηση των Σχεδίων, αυτά τελούσαν πλέον υπό την έγκριση του Προϋπολογισμού τους από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, εντούτοις οι δανειακές συμβάσεις, οι οποίες θα έπρεπε να είχαν συναφθεί μέχρι τις 31.12.2020, βασιζόνταν στην αντίληψη των δανειοληπτών ότι τα επιτόκια των δανείων τους θα τύγχαναν κρατικής επιδότησης.

Αναφέραμε επιπλέον πως, σκοπός των Σχεδίων, με βάση την προκήρυξή τους, ήταν να αποτελέσουν εργαλείο στήριξης της οικονομίας για τη διάρκεια της πανδημίας και επιστήσαμε την προσοχή στα προβλήματα που θα προέκυπταν εάν, μετά τη σύναψη του δανείου, η Βουλή δεν ενέκρινε τον Προϋπολογισμό των Σχεδίων ή ενέκρινε μέρος του ή έθετε όρους, καθώς και τους

προβληματισμούς μας στο πώς θα μπορούσε η Βουλή να θέσει εκ των υστέρων όρους σε ένα Σχέδιο, το οποίο θα είχε ήδη χρησιμοποιηθεί ως βάση για τη σύναψη υπογεγραμμένων δανειακών συμβάσεων.

Ως εκ τούτου, εκφράσαμε την άποψη ότι το ΥΟ, με την προκήρυξη των Σχεδίων, είχε δεσμεύσει τη Δημοκρατία σε υποχρεώσεις, χωρίς την εκ των προτέρων αναγκαία έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων. Εκφράσαμε επίσης την άποψη πως, στην περίπτωση που η αναφορά στην ανακοίνωση, ημερ. 22.7.2020, συνιστούσε, όπως υποστήριζε το ΥΟ, επαρκή προστασία της Δημοκρατίας, ώστε σε περίπτωση που η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν ενέκρινε τα Σχέδια όπως προκηρύχθηκαν, η Δημοκρατία να μπορεί αβρόχοις ποσί να αποποιηθεί κάθε υποχρέωσης και να μην επιδοτήσει οποιοδήποτε δάνειο θα είχε συναφθεί, τότε αυτό θα συνεπαγόταν ότι τα Σχέδια δε θα πετύχαιναν τον σκοπό για τον οποίο καταρτίστηκαν, αφού ένα αβέβαιο ενδεχόμενο επιδότησης επιτοκίου δεν μπορεί να θεωρείται ως παροχή κινήτρου σε κάποιο δανειολήπτη, για σύναψη δανείου στην οποία δεν θα προέβαινε εάν δεν υπήρχε αυτή η κρατική επιδότηση.

6.1.8 Κώδικας δεοντολογίας που διέπει τη λειτουργία των Διοικητικών Συμβουλίων των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου

Σύμφωνα με το άρθρο 3Γ του περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικών Συμβουλίων) Νόμου, «Με την ανάληψη των καθηκόντων τους ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων οφείλουν να συμμορφώνονται με τον Κώδικα Δεοντολογίας που διέπει τη λειτουργία των Διοικητικών Συμβουλίων, ο οποίος εκδίδεται με Κανονισμούς που εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και οι οποίοι κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση».

Περαιτέρω, το άρθρο προνοεί ότι ο Κώδικας Δεοντολογίας καταρτίζεται από τον ΥΟ.

Ζητήσαμε από το ΥΟ ενημέρωση για τις ενέργειές του, αναφορικά με την ετοιμασία και εφαρμογή του προνοούμενου Κώδικα Δεοντολογίας.

Το ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι το θέμα μελετάτο, στο πλαίσιο ευρύτερου εκσυγχρονισμού νομοθεσίας που διέπει τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και ότι θα μας τηρούσε ενήμερους για τις εξελίξεις.

Μέχρι την κατάρτιση της παρούσας Έκθεσης δεν τύχαμε οποιασδήποτε ενημέρωσης για το θέμα.

6.2 Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ)

6.2.1 Έλεγχος της διαδικασίας επιλογής συνεργατών-εκπαιδευτών της Κυπριακής Ακαδημίας Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ)

Από τον πιο πάνω έλεγχο, που διενήργησε η Υπηρεσία μας στην ΚΑΔΔ, παρατηρήσαμε τα ακόλουθα:

α. Ετοιμασία ετήσιου προγράμματος εκπαίδευσης. Δεν υπάρχει γραπτή εγκεκριμένη διαδικασία, που να διέπει τον τρόπο καθορισμού των προτεραιοτήτων στην εκπαίδευση, τον σχεδιασμό του ετήσιου προγράμματος εκπαίδευσης και κατ' επέκταση την κατανομή του σχετικού

κονδυλίου. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται είναι συλλογικές, αλλά δεν τεκμηριώνονται επαρκώς, αφού δεν υπάρχουν επίσημα προκαθορισμένα κριτήρια.

Σύσταση: Να καθοριστεί επίσημη γραπτή διαδικασία, για τον καθορισμό των προτεραιοτήτων εκπαίδευσης, στη βάση της υποβολής αναγκών από Υπουργεία/Υπηρεσίες, διάγνωσης οριζόντιων μαθησιακών αναγκών, αξιολόγησής τους και κατάρτιση και έγκριση του προγράμματος. Η διαδικασία να καθορίζει και χρονοδιάγραμμα για κάθε στάδιο. Να εξεταστεί το ενδεχόμενο να συσταθεί Επιτροπή, απαρτιζόμενη από τους συντονιστές των τριών κλάδων, στους οποίους διαχωρίζεται η ΚΑΔΔ.

Η Διευθύντρια του ΤΔΔΠ μάς πληροφόρησε ότι συμφωνεί με τη σύσταση της Υπηρεσίας μας και ότι θα προβεί στις κατάλληλες ενέργειες για υιοθέτησή της, αφού προηγηθεί κατάλληλη προετοιμασία προς τον σκοπό αυτό. Επιπρόσθετα, μας πληροφόρησε ότι, στις 28.7.2021, ζητήθηκε από τον Προϊστάμενο της ΚΑΔΔ η υποβολή προγράμματος για το υπόλοιπο του έτους, καθώς και για την επόμενη τριετία, το οποίο θα συζητείτο και θα τύγχανε έγκαιρης διαμόρφωσης.

β. Επιλογή συνεργατών–εκπαιδευτών. Οι εκπαιδεύσεις που διοργανώνονται από την ΚΑΔΔ χωρίζονται σε δύο κατηγορίες:

- ◆ Τις εκπαιδεύσεις, το κόστος των οποίων καλύπτεται εξ ολοκλήρου από δημόσια κονδύλια.
- ◆ Τις εκπαιδεύσεις, το κόστος των οποίων καλύπτεται από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Όσον αφορά στην πρώτη κατηγορία, όπως μας αναφέρθηκε, δεν υπάρχουν κατευθυντήριες γραμμές και κριτήρια για την επιλογή των συνεργατών-εκπαιδευτών. Επιπλέον, η ΚΑΔΔ δεν προβαίνει σε ανακοίνωση αναζήτησης εκπαιδευτών, αλλά τους επιλέγει με βάση τα βιογραφικά σημειώματα που αποστέλλουν κατά καιρούς οι ενδιαφερόμενοι. Εάν οι ενδιαφερόμενοι κριθούν ως κατάλληλοι, μετά από αξιολόγηση, η οποία επίσης δεν διενεργείται με βάση εγκεκριμένη και καταγραμμένη διαδικασία, καλούνται να παρέχουν εκπαίδευση εάν και εφόσον προκύψει, σχετική με τα προσόντα τους, ανάγκη εκπαίδευσης. Ο υπεύθυνος λειτουργός της κάθε εκπαίδευσης προτείνει τον εκπαιδευτή που επέλεξε στον Προϊστάμενο της ΚΑΔΔ για έγκριση, αλλά υπάρχουν και περιπτώσεις όπου ο λειτουργός επιλέγει τον εκπαιδευτή χωρίς έγκριση του Προϊσταμένου. Όπως μας αναφέρθηκε, το θέμα αυτό αναμενόταν να επιλυθεί με το νέο πληροφοριακό σύστημα, το οποίο αγόρασε η ΚΑΔΔ και το οποίο εκτιμάτο ότι θα τίθεντο σε εφαρμογή σύντομα, με τη βοήθεια του ΤΥΠ. Το σύστημα θα περιλαμβάνει δύο στάδια ηλεκτρονικής έγκρισης, το πρώτο από Ανώτερο Λειτουργό και μετά από τον Προϊστάμενο της ΚΑΔΔ.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις θα απαιτείται η υποβολή σημειώματος στη Διευθύντρια του ΤΔΔΠ για έγκριση, πρακτική που ακολουθείται στην παρούσα φάση, όπως αναφέρεται και στην παράγραφο (δ) πιο κάτω.

Η πιο πάνω πρακτική που ακολουθείται, για την επιλογή των εκπαιδευτών–συνεργατών, δεν συνάδει με τις αρχές της ισότητας και δεν προάγει τη διαφάνεια, καθώς είναι αδύνατο να γνωρίζουν όλοι οι εν δυνάμει ενδιαφερόμενοι ότι μπορούν να αποστείλουν στην ΚΑΔΔ βιογραφικό σημείωμα, εφόσον δεν προηγείται δημοσίευση της σχετικής ανάγκης για εκδήλωση ενδιαφέροντος.

Σημειώσαμε ότι η ΚΑΔΔ ετοίμασε, το 2017, σχετική εισήγηση, για την οποία λήφθηκαν υπόψη και οι απόψεις της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει τα εξής:

- ◆ Τη δημιουργία μητρώου συνεργατών –εκπαιδευτών.
- ◆ Τη διενέργεια ανοικτής προκήρυξης για εκδήλωση ενδιαφέροντος συνεργατών-εκπαιδευτών μία φορά ανά έτος, ώστε να εγγραφούν στο μητρώο νέοι ενδιαφερόμενοι ή να προσκομίσουν νέα στοιχεία για συμπερίληψη στο βιογραφικό τους οι ήδη εγγεγραμμένοι.
- ◆ Την αξιολόγηση των αιτήσεων από τριμελή Επιτροπή λειτουργιών της ΚΑΔΔ, τα μέλη της οποίας θα καλούνται να υπογράψουν δήλωση αμεροληψίας. Η Επιτροπή θα εξετάζει τα υποβληθέντα βιογραφικά και θα προχωρεί στη μοριοδότηση των ενδιαφερομένων, στη βάση προκαθορισμένων κριτηρίων.

Όπως πληροφορηθήκαμε, η πιο πάνω εισήγηση δεν εγκρίθηκε από το ΤΔΔΠ και ως εκ τούτου δεν εφαρμόστηκε.

Σύσταση: Όπως επανεξεταστεί η εισήγηση της ΚΑΔΔ και, αφού επικαιροποιηθεί, εάν και εφόσον κριθεί αναγκαίο, δρομολογηθεί η έγκριση και εφαρμογή της, το συντομότερο δυνατόν, ώστε να θεσμοθετηθεί η διαδικασία για την επιλογή των συνεργατών–εκπαιδευτών, η οποία θα διασφαλίζει την ίση μεταχείριση, την αμερόληπτη κρίση από πλευράς ΚΑΔΔ και θα προάγει τη διαφάνεια.

Η Διευθύντρια του ΤΔΔΠ μάς πληροφόρησε ότι η ΚΑΔΔ έχει υποβάλει στο ΤΔΔΠ επικαιροποιημένο σημείωμα, ημερ. 15.10.2021, για τη δημιουργία μητρώου συνεργατών–εκπαιδευτών, στο πλαίσιο του οποίου θα καθοριστεί συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής εκπαιδευτών, αλλά και του τρόπου αμοιβής τους. Στόχος είναι η επιλογή συνεργασίας με τον καταλληλότερο εκπαιδευτή, ακολουθώντας διαφανείς και δίκαιες διαδικασίες, προσφέροντας ποιοτική εκπαίδευση. Σε εξαιρετικές/ειδικές και κατάλληλα τεκμηριωμένες περιπτώσεις θα πρέπει να παρέχεται, μέσα από διαδικασία, που επίσης θα καθοριστεί, η ευχέρεια επιλογής εκπαιδευτή εκτός μητρώου, ακολουθώντας συγκεκριμένο πλαίσιο με διαφανείς διαδικασίες.

γ. Δημιουργία μητρώου συνεργατών–εκπαιδευτών. Η ΚΑΔΔ δεν έχει καταρτίσει μητρώο συνεργατών–εκπαιδευτών, όπου να καταγράφονται συγκεντρωτικά οι σχετικές πληροφορίες ,όπως όνομα εκπαιδευτή, θεματολογία, βαθμολογία κ.λπ. Για την επιλογή συνεργατών-εκπαιδευτών λαμβάνεται υπόψη η αξιολόγηση που γίνεται από τους εκπαιδευόμενους και η αξιολόγηση των παραδοτέων που διενεργείται από την ΚΑΔΔ, αλλά δεν καταγράφεται η συνολική βαθμολογία του κάθε συνεργάτη–εκπαιδευτή για εύκολη αναφορά. Σε περίπτωση που, με βάση τις αξιολογήσεις, η ΚΑΔΔ κρίνει ότι κάποιος συνεργάτης-εκπαιδευτής δεν ικανοποιεί το απαιτούμενο επίπεδο, τότε δεν τον ξανακαλεί για να προσφέρει εκπαίδευση. Το γεγονός ότι η ΚΑΔΔ δεν καταγράφει τη συνολική βαθμολογία, ούτε τηρεί κατάλογο με τους εκπαιδευτές που δεν ικανοποιούν το απαιτούμενο επίπεδο, δημιουργεί πρόσθετο διοικητικό κόστος, αφού οι λειτουργοί πρέπει να διέρχονται κάθε φορά τις αξιολογήσεις προτού προτείνουν την επιλογή κάποιου εκπαιδευτή.

Όπως αναφέρεται στην παράγραφο (β) πιο πάνω, στην εισήγηση της ΚΑΔΔ περιλαμβάνεται και η δημιουργία μητρώου εκπαιδευτών, στο οποίο οι εκπαιδευτές θα αναφέρονται με αλφαβητική σειρά, μαζί με τις μονάδες της αρχικής τους μοριοδότησης.

Σύσταση: Η ΚΑΔΔ να δημιουργήσει ηλεκτρονικό μητρώο εκπαιδευτών, το συντομότερο δυνατόν, εφόσον το κύριο αντικείμενό της είναι η διοργάνωση εκπαιδεύσεων και οι κύριοι συνεργάτες της είναι οι εκπαιδευτές. Στο μητρώο να περιλαμβάνονται, κατ' ελάχιστον, πληροφορίες όπως τα στοιχεία του εκπαιδευτή, θεματολογία/ες που μπορεί να καλύψει, βαθμολογία η οποία θα καθορίζεται αρχικά από τα προσόντα και την πείρα και θα αναθεωρείται μετά από το πέρας κάθε εκπαίδευσης που θα παρέχει, με βάση τον βαθμό αξιολόγησης που θα λαμβάνει από τους εκπαιδευόμενους. Στο ηλεκτρονικό μητρώο να υπάρχει η δυνατότητα εφαρμογής φίλτρων, ώστε να μπορούν οι λειτουργοί να απομονώνουν τις χρήσιμες πληροφορίες ανά περίπτωση.

Επιπλέον, για σκοπούς ασφάλειας, πρέπει η ΚΑΔΔ να εξουσιοδοτήσει συγκεκριμένο λειτουργό για διενέργεια αλλαγών στο μητρώο, ο οποίος θα εισέρχεται με κωδικό πρόσβασης. Επίσης, για όλες τις καταχωρίσεις στο μητρώο να δίνεται αναφορά του φακέλου στον οποίο αρχειοθετήθηκαν τα σχετικά στοιχεία και του αύξοντα αριθμού που τους δόθηκε κατά την αρχειοθέτησή τους. Οι υπόλοιποι λειτουργοί να έχουν πρόσβαση μόνο για εποπτεία.

Όπως μας πληροφόρησε η Διευθύντρια του ΤΔΔΠ, η ΚΑΔΔ έχει υποβάλει ξανά πρόταση στη Διεύθυνση ΤΔΔΠ για τη λειτουργία μητρώου συνεργατών-εκπαιδευτών.

Επίσης, μας πληροφόρησε ότι η ΚΑΔΔ ανέπτυξε ηλεκτρονικό πρόγραμμα διαχείρισης μαθησιακών δράσεων, στο οποίο θα καταγράφεται το ετήσιο πρόγραμμα εκπαίδευσης της ΚΑΔΔ και θα παρακολουθείται η υλοποίησή του, συμπεριλαμβανομένης και της επιλογής των εκπαιδευτών.

δ. Πληρωμές συνεργατών-εκπαιδευτών. Όσον αφορά στις εκπαιδεύσεις των οποίων το κόστος καλύπτεται εξολοκλήρου από δημόσια κονδύλια, έχει ληφθεί ανεπίσημα απόφαση από την ΚΑΔΔ, όπως η αμοιβή που θα καταβάλλεται σε κάθε εκπαιδευτή, ανά έτος, μην υπερβαίνει τις €5.000. Όπως μας ανέφερε ο Προϊστάμενος της ΚΑΔΔ, η απόφαση αυτή δεν απαγορεύει αυστηρά την υπέρβαση του ποσού των €5.000 όταν υπάρχει τεκμηρίωση και έγκριση από τη Διευθύντρια του ΤΔΔΠ. Επιπλέον, σε τέτοιες περιπτώσεις υπογράφεται συμβόλαιο.

Στις περιπτώσεις εκπαιδεύσεων, των οποίων το κόστος καλύπτεται από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, το ποσό που καταβάλλεται στους εκπαιδευτές ανέρχεται, με βάση τη σχετική εγκύκλιο του ΤΔΔΠ για την αμοιβή εξωτερικών λεκτόρων/εισηγητών, σε €65/ώρα και δεν υπογράφεται συμφωνία με τον εκπαιδευτή.

Σε δείγμα αμοιβής πέντε εκπαιδευτών για το έτος 2019, εντοπίσαμε μία περίπτωση όπου το ποσό που καταβλήθηκε στον εκπαιδευτή υπερέβαινε το ποσό των €5.000 (είχε ανέλθει στο ποσό των €6.555), χωρίς να ληφθεί σχετική έγκριση από τη Διευθύντρια του ΤΔΔΠ.

Όπως μας πληροφόρησε η ΚΑΔΔ, αυτό μπορεί να συμβεί στις περιπτώσεις όπου Οργανισμοί ζητούν την επανάληψη κάποιων προγραμμάτων, περί τα τέλη του έτους, με συγκεκριμένους εκπαιδευτές, που είχαν αξιολογηθεί πολύ θετικά.

Συστάσεις:

- ♦ Να καθοριστούν επίσημα οι περιπτώσεις εκπαίδευσης και το ανώτατο όριο των αμοιβών, ανά εκπαιδευτή, που θα τυγχάνουν έγκρισης από τον Προϊστάμενο της ΚΑΔΔ και οι περιπτώσεις που θα εγκρίνονται από τη Διευθύντρια του ΤΔΔΠ.
- ♦ Να εξεταστεί, σε συνεργασία με το ΤΔΔΠ, το ενδεχόμενο καθορισμού διαφορετικών αμοιβών με βάση προκαθορισμένα κριτήρια, όπως θεματική, είδος εκπαίδευσης (π.χ. διάλεξη ή εργαστήριο), επαναλαμβανόμενη εκπαίδευση (π.χ. πιο ψηλή αμοιβή στην πρώτη παρουσίαση και ελαφρώς μειωμένη για επαναλαμβανόμενες εκπαιδεύσεις).
- ♦ Να καθοριστεί ο συνολικός μέγιστος επιτρεπόμενος αριθμός εκπαιδευτικών ωρών, ανά εκπαιδευτή, στη χρονική περίοδο που θα καλύπτει η προκήρυξη για συμμετοχή ιδιωτών εκπαιδευτών στο μητρώο. Επιπλέον, να καθοριστεί στη διαδικασία ότι, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου απαιτείται η επανάληψη εκπαίδευσης, εντός της περιόδου που καλύπτει η προκήρυξη, η οποία θα οδηγήσει σε υπέρβαση του μέγιστου επιτρεπόμενου αριθμού εκπαιδευτικών ωρών, θα εξασφαλίζεται η έγκριση της Διευθύντριας του ΤΔΔΠ. Επίσης, να μελετηθεί το ενδεχόμενο της συμπερίληψης πρόνοιας όπως, σε τέτοιες περιπτώσεις, γίνεται επαναδιαπραγμάτευση της τιμής με τον εκπαιδευτή, για εξασφάλιση μειωμένης τιμής.
- ♦ Η επιλογή του εκπαιδευτή είναι αρμοδιότητα της ΚΑΔΔ και ως εκ τούτου αυτή πρέπει να ορίζει τον εκπαιδευτή και όχι ο εκπαιδευόμενος Οργανισμός.

Η Διευθύντρια του ΤΔΔΠ μάς πληροφόρησε ότι το θέμα της αμοιβής των συνεργατών θα διευθετηθεί, στο πλαίσιο καθορισμού διαδικασιών για επιλογή εκπαιδευτών και δημιουργίας μητρώου και ότι οι συστάσεις της Υπηρεσίας μας θα υλοποιηθούν παράλληλα με την ενεργοποίηση του ηλεκτρονικού προγράμματος διαχείρισης μαθησιακών δράσεων, στο οποίο θα καταγράφεται το ετήσιο πρόγραμμα εκπαίδευσης της ΚΑΔΔ και θα παρακολουθείται η υλοποίησή του. Το ενδεχόμενο καθορισμού διαφορετικών αμοιβών, με προκαθορισμένα κριτήρια, θα εξεταστεί και σε συνεργασία με τον αρμόδιο Τομέα Διοίκησης Αποδοτικότητας Αμοιβών και Συντάξεων του ΤΔΔΠ.

6.2.2 Διερεύνηση καταγγελιών

6.2.2.1 Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ)

Σύμφωνα με καταγγελία που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας:

- ♦ Δεν ασκείται επαρκής έλεγχος στην τήρηση του θεσμοθετημένου ωραρίου στην ΚΑΔΔ, τόσο από το προσωπικό, όσο και από τον Προϊστάμενό της, με συγκεκριμένη αναφορά σε λειτουργό που απουσιάζει αδικαιολόγητα καθ' εξακολούθηση.
- ♦ Λειτουργός της ΚΑΔΔ απασχολείται ιδιωτικά σε χώρο αναψυχής, χωρίς την προηγούμενη εξασφάλιση της σχετικής άδειας από τον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ως τον αρμόδιο, σύμφωνα με τον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο.

Από διερεύνηση της Υπηρεσίας μας, προέκυψαν τα πιο κάτω:

α. Μη επαρκής έλεγχος της τήρησης του θεσμοθετημένου ωραρίου. Σε τηλεφωνική επικοινωνία με λειτουργούς της Υπηρεσίας μας, ο Προϊστάμενος της ΚΑΔΔ μάς ενημέρωσε ότι όλοι οι λειτουργοί, συμπεριλαμβανομένου και του ιδίου, χτυπούν την κάρτα τους κατά την προσέλευση και αποχώρησή τους από την ΚΑΔΔ. Ωστόσο, αν στο ενδιάμεσο κάποιος λειτουργός απουσιάσει από την εργασία του, είτε για προσωπικό είτε για επαγγελματικό λόγο, αυτό γίνεται με λήψη προφορικής άδειας από τον Προϊστάμενο, χωρίς να χτυπηθεί η κάρτα. Η πρακτική αυτή αντίκειται στις πρόνοιες των εγκυκλίων του ΤΔΔΠ, για την εφαρμογή των Διατάξεων και των Κανονισμών που διέπουν τον έλεγχο του ωραρίου της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Σε δειγματοληπτικό έλεγχο που διενήργησε η Υπηρεσία μας, στις καταστάσεις που εκτυπώθηκαν από το ηλεκτρονικό σύστημα καταγραφής της προσέλευσης/αποχώρησης της ΚΑΔΔ για το δεκαπενθήμερο 23.8-3.9.2021, διαφάνηκαν τα εξής:

- ◆ Για τους 20 υπαλλήλους της ΚΑΔΔ, με σύνολο 200 εργάσιμες ημέρες (10 εργάσιμες μέρες x 20 υπάλληλοι), καταγράφηκαν 44 εργάσιμες ημέρες ως ημέρες ασθενείας, που αντιπροσωπεύει το 22% του συνόλου.
- ◆ Οι διορθώσεις στις καταχωρίσεις χρόνου του συστήματος, που αφορούσαν στον Προϊστάμενο της ΚΑΔΔ, για απουσία για επαγγελματικούς σκοπούς, γίνονται με δική του έγκριση και όχι με την έγκριση της Διευθύντριας του ΤΔΔΠ, όπως προνοούν οι Κανονισμοί.
- ◆ Σε ορισμένες περιπτώσεις λειτουργών, συμπεριλαμβανομένου και του Προϊστάμενου της ΚΑΔΔ, δεν υπάρχει καταχώριση της ώρας προσέλευσης, αλλά μόνο της ώρας αναχώρησης και η ώρα προσέλευσης καταχωρίζεται στο σύστημα με το χέρι, μετά τη συμπλήρωση του εντύπου «Ενημέρωση Χρόνου Προσέλευσης/Αποχώρησης».
- ◆ Κάποιοι λειτουργοί, στο έντυπο «Ενημέρωση Χρόνου Προσέλευσης/Αποχώρησης», το οποίο ετοιμάζεται για σκοπούς διορθώσεων του συστήματος τήρησης χρόνου, δεν αναγράφουν την πραγματική ώρα προσέλευσης/αποχώρησής τους, αλλά αυτήν που θα καταχωριστεί στο σύστημα. Συνεπώς, ο Προϊστάμενος υπογράφει τα έντυπα αυτά, χωρίς στην ουσία να γνωρίζει την πραγματική ώρα προσέλευσης ή αποχώρησης στην/από την εργασία του λειτουργού.
- ◆ Κατά το δεκαπενθήμερο που ελέγξαμε, ο Προϊστάμενος της ΚΑΔΔ φαίνεται να απουσίασε με ειδική άδεια (μέχρι δύο ώρες) σε τέσσερις ημέρες, η οποία, βάσει των Κανονισμών 4(6) των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμών (ΚΔΠ 101/95) και 24(2) των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικών) Κανονισμών (ΚΔΠ 98/91), παραχωρείται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ύστερα από άδεια του Προϊσταμένου. Όπως διαπιστώσαμε, ετοίμασε το έντυπο «Ενημέρωση Χρόνου Προσέλευσης/Αποχώρησης» μόνο για τις τρεις μέρες, το οποίο εγκρίθηκε από τον ίδιο και όχι από την Διευθύντρια του ΤΔΔΠ και για μία μέρα δεν δικαιολόγησε την αποχώρησή του πριν τη θεσμοθετημένη ώρα αποχώρησης.
- ◆ Σε μία περίπτωση, λειτουργός αποχώρησε από την ΚΑΔΔ πριν τη θεσμοθετημένη ώρα αποχώρησης, χωρίς να ετοιμάσει το έντυπο «Ενημέρωση Χρόνου Προσέλευσης/Αποχώρησης» και κατά συνέπεια χωρίς την έγκριση του Προϊσταμένου.

Όσον αφορά στην εξέταση της καταγγελίας για συγκεκριμένο Λειτουργό, ο οποίος απουσιάζει αδικαιολόγητα κατ' εξακολούθηση, προέκυψαν τα ακόλουθα:

Ο εν λόγω Λειτουργός εργοδοτήθηκε το 2015, ως έκτατος και το 2018 η σύμβαση απασχόλησής του μετατράπηκε σε αορίστου χρόνου.

Ο Λειτουργός ζήτησε τη μετακίνησή του σε Τμήμα άλλου Υπουργείου, για συγκεκριμένο λόγο. Το αίτημά του εγκρίθηκε και η μετακίνησή του τέθηκε σε ισχύ εντός του 2017.

Λίγους μήνες μετά, ο Διευθυντής του Τμήματος, με επιστολή του προς τον Διευθυντή του ΤΔΔΠ, ζήτησε την άμεση μετακίνηση του λειτουργού από το Τμήμα επειδή, όπως ανέφερε, οι ώρες προσέλευσης και αποχώρησής του ήταν ανεξέλεγκτες και παρά τις συνεχείς προσπάθειες, το αποτέλεσμα της φυσικής παρουσίας του στο γραφείο δεν είχε διευθετηθεί. Ανέφερε, επίσης, ότι ο λόγος που επικαλέστηκε ο Λειτουργός για τη μετακίνησή του δεν υφίστατο πλέον. Έτσι, ο Λειτουργός επέστρεψε στην ΚΑΔΔ, όπου παρέμεινε μέχρι τη μετακίνησή του εντός του 2020 σε άλλη Υπηρεσία.

Πέντε μήνες μετά, ο Γενικός Διευθυντής απέστειλε γραπτή προειδοποίηση στον Λειτουργό για κατ' εξακολούθηση απουσία από την εργασία του, παρά τις συστάσεις που του είχαν γίνει, για μη ενημέρωση των Προϊσταμένων του για πολυήμερη απουσία και μη ενημέρωση για τις εργασίες που του είχαν ανατεθεί και παρέμειναν σε εκκρεμότητα. Επιπλέον, λίγο αργότερα, ο Γενικός Διευθυντής, με επιστολή του προς τον Λειτουργό, τον ενημέρωσε για αποκοπή δύο ημερών από την ετήσιά του άδεια, για κάλυψη ωρών αδικαιολόγητης απουσίας και ελλειμματικού χρόνου για το έτος 2020, σημειώνοντας ότι, η μη έγκαιρη δικαιολόγηση του χρόνου απουσίας του, αποτελούσε πειθαρχικό παράπτωμα. Αμέσως μετά, το ΤΔΔΠ μετακίνησε τον Λειτουργό στην ΚΑΔΔ.

Από έλεγχο των «Δεκαπενθήμερων Αναλυτικών Καταστάσεων» του Λειτουργού, για την περίοδο από την ημέρα που επέστρεψε στην ΚΑΔΔ μέχρι 17.9.2021, διαπιστώσαμε ότι, για την περίοδο 16.3.2021 μέχρι 31.3.2021, ο Λειτουργός απουσίαζε από τον χώρο εργασίας του για εξ αποστάσεως εργασία, χωρίς να έχει προηγουμένως λάβει την απαιτούμενη έγκριση, η οποία ζητήθηκε στις 24.3.2021 και δόθηκε στις 29.3.2021 από τον Προϊστάμενο της ΚΑΔΔ και στις 30.3.2021 από τον Γενικό Διευθυντή του ΥΟ. Σημειώνουμε ότι, παρόλο που η αίτησή του για εξ αποστάσεως εργασία για την περίοδο 1.3.2021 - 15.3.2021 απορρίφθηκε από τον Προϊστάμενο της ΚΑΔΔ, εντούτοις αυτή εγκρίθηκε από τον Γενικό Διευθυντή του ΥΟ. Επιπρόσθετα, παρόλο που η αίτηση του Λειτουργού, για εξ αποστάσεως εργασία για την περίοδο 2.4.2021 - 30.4.2021, απορρίφθηκε τόσο από τον Προϊστάμενο της ΚΑΔΔ, όσο και από τον Γενικό Διευθυντή του ΥΟ, εντούτοις αυτός απουσίαζε από τον χώρο εργασίας του. Η απουσία του μέχρι 19.4.2021 δικαιολογήθηκε εκ των υστέρων από τον Προϊστάμενο της ΚΑΔΔ στις 10.5.2021, ως περίοδος τηλεργασίας.

Πέραν των πιο πάνω, για τις υπόλοιπες μέρες, με μικρές εξαιρέσεις, διαπιστώσαμε ότι ο Λειτουργός είτε δεν προσήλθε καθόλου στον χώρο εργασίας του, είτε δεν τήρησε το θεσμοθετημένο ωράριο. Μετά από ενημέρωση της ΚΑΔΔ στις 28.9.2021, ότι η Υπηρεσία μας θα προχωρούσε σε διερεύνηση σχετικά με τις απουσίες του συγκεκριμένου Λειτουργού, ο Λειτουργός ετοίμασε, στις 4.10.2021, έντυπα για να δικαιολογήσει κάποιες από τις πιο πάνω απουσίες του, οι οποίες εγκρίθηκαν την ίδια ημερομηνία από τον Προϊστάμενο της ΚΑΔΔ. Συγκεκριμένα, ετοίμασε έντυπα για οκτώ ημέρες

άδειας ανάπαυσης, για μία ημέρα άδειας ασθένειας χωρίς πιστοποιητικό ιατρού και για κάποιες ώρες ως Ειδική Άδεια για προσωπικούς λόγους. Επίσης, του δικαιολογήθηκε τηλεργασία 15 ημερών εντός της περιόδου 28.4.2021–8.6.2021, παρόλο ότι για τις 28.4.2021 μέχρι τις 30.4.2021 δεν είχε υποβάλει σχετικό αίτημα για έγκριση από τον Προϊστάμενο της ΚΑΔΔ και τον Γενικό Διευθυντή του ΥΟ. Η συνολική περίοδος, εντός της οποίας επικαλέστηκε ο Λειτουργός ότι εργαζόταν εξ αποστάσεως ήταν από 16.2.2021 μέχρι 8.6.2021. Μόνο για την περίοδο 16.2.2021 μέχρι 28.2.2021 είχε εξασφαλίσει εκ των προτέρων έγκριση.

Παρά τη σοβαρότητα του θέματος, το οποίο συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα, ο Προϊστάμενος της ΚΑΔΔ δεν φαίνεται να είχε προχωρήσει σε γραπτή σύσταση προς τον Λειτουργό για συμμόρφωση, όπως έγινε στις άλλες δύο Υπηρεσίες στις οποίες είχε μετακινηθεί, ούτε και φαίνεται να ενημερώθηκε γραπτώς η Διευθύντρια του ΤΔΔΠ.

Οι πιο πάνω διαπιστώσεις καταδεικνύουν τη χαλαρότητα που επικρατεί, όσον αφορά στην τήρηση από την ΚΑΔΔ των προνοιών των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικών) Κανονισμών του 1991 (ΚΔΠ 98/91) και των εγκυκλίων του για τήρηση του ωραρίου στη Δημόσια Υπηρεσία.

Συστάσεις:

- ◆ **Ο Προϊστάμενος και το προσωπικό της ΚΑΔΔ να εφαρμόζουν πιστά τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών (ΚΔΠ 98/91) και εγκυκλίων του ΤΔΔΠ, που διέπουν την τήρηση του θεσμοθετημένου ωραρίου στη Δημόσια Υπηρεσία, ειδικά όσον αφορά στην παραχώρηση ειδικής άδειας απουσίας και στην απουσία για υπηρεσιακούς λόγους.**
- ◆ **Το έντυπο «Ενημέρωση Χρόνου Προσέλευσης/Αποχώρησης», που συμπληρώνει ο Προϊστάμενος της ΚΑΔΔ, καθώς και οι ειδικές ή και άλλες άδειές του, να εγκρίνονται από τη Διευθύντρια του ΤΔΔΠ, ως η άμεσα Προϊστάμενή του.**
- ◆ **Οι «Δεκαπενθήμερες Αναλυτικές Καταστάσεις» που εκτυπώνονται, να ελέγχονται εγκαίρως, καθώς αδικαιολόγητες απουσίες λειτουργών συνιστούν πειθαρχικό παράπτωμα.**
- ◆ **Να δοθεί γραπτή προειδοποίηση στον συγκεκριμένο Λειτουργό, με κοινοποίηση στη Διευθύντρια του ΤΔΔΠ και στον Γενικό Διευθυντή του ΥΟ και, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, να τηρηθούν οι πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών (ΚΔΠ 98/91).**
- ◆ **Η Διευθύντρια του ΤΔΔΠ να ασκεί έλεγχο και να παρακολουθεί την τήρηση των προνοιών των σχετικών Κανονισμών και εγκυκλίων από την ΚΑΔΔ, ως υπαγόμενο σε αυτήν Τμήμα.**

Η Διευθύντρια του ΤΔΔΠ μάς πληροφόρησε ότι, σχετικά με τον έλεγχο του θεσμοθετημένου ωραρίου, προτίθεται να ζητήσει το συντομότερο ενημέρωση για τις καταστάσεις απουσιών του προσωπικού της ΚΑΔΔ, σε μηνιαία βάση. Επίσης, θα καθοριστεί διαδικασία με την οποία θα ασκείται έλεγχος σχετικά με την τήρηση του ωραρίου, σε λειτουργούς της ΚΑΔΔ, οι οποίοι εκ του ρόλου τους, επισκέπτονται καθημερινά συναδέλφους σε Υπουργεία/Υφυπουργεία/ Υπηρεσίες/ Τμήματα και χώρους που υλοποιούνται μαθησιακές δράσεις της ΚΑΔΔ.

Επιπρόσθετα, μας πληροφόρησε ότι θα κυκλοφορήσει εσωτερική εγκύκλιο προς όλο το προσωπικό του ΤΔΔΠ, για συμμόρφωση με τους σχετικούς Κανονισμούς και διαδικασίες, καθώς και για

ενημέρωσή της σε μηνιαία και ετήσια βάση, αναφορικά με τις άδειες ασθενείας και τις απουσίες του προσωπικού εντός του θεσμοθετημένου ωραρίου.

Μας πληροφόρησε, επίσης, ότι ο Προϊστάμενος της ΚΑΔΔ συμφωνεί ότι το ποσοστό απουσιών, με πιστοποιητικό γιατρού, είναι υπερβολικά υψηλό και η Διεύθυνση του ΤΔΔΠ θα ζητήσει ενημέρωση για τις άδειες ασθενείας του προσωπικού και ότι οι μακροχρόνιες άδειες ασθενείας θα τύχουν εξέτασης, με βάση τις νενομισμένες διαδικασίες και τους σχετικούς Κανονισμούς.

Όπως επίσης μας πληροφόρησε, σχετικά με τις απουσίες του Προϊστάμενου της ΚΑΔΔ, σύμφωνα με τον ίδιο, αυτές οφείλονται σε επαγγελματικούς λόγους και έχει γίνει διευθέτηση, έτσι ώστε ο Προϊστάμενος ΚΑΔΔ να ενημερώνει τη Διευθύντρια ΤΔΔΔ για τυχόν απουσία του και να υπογράφει και στο σχετικό Μητρώο που θα υπάρχει στο Αρχείο της ΚΑΔΔ, ενώ θα πρέπει να υποβάλλει το σχετικό Έντυπο για έγκριση της καθυστέρησης προσέλευσης ή αναχώρησης νωρίτερα από το κανονικό ωράριο, στη Διευθύντρια ΤΔΔΠ.

Επιπλέον, μας πληροφόρησε ότι, δεδομένης της προαναφερόμενης συχνής απουσίας του Προϊστάμενου της ΚΑΔΔ, καθώς και λόγω απουσίας του για σκοπούς εκπροσώπησης της Κύπρου στο εξωτερικό, δεν είναι σε θέση να ασκεί πάντοτε επαρκή έλεγχο στη συμμόρφωση του προσωπικού της ΚΑΔΔ για την τήρηση του ωραρίου. Ανέφερε, ωστόσο, ότι έχουν ήδη γίνει οι αναγκαίες παρατηρήσεις σε όλο το προσωπικό και θα οργανωθεί και ειδικό εργαστήριο, για να επιβεβαιωθεί ότι είναι απόλυτα ξεκάθαρο σε όλους πώς αναμένεται να λειτουργούν, όσον αφορά στην τήρηση του θεσμοθετημένου ωραρίου.

Όσον αφορά στην εξέταση της καταγγελίας για συγκεκριμένο Λειτουργό, ο οποίος απουσιάζει αδικαιολόγητα κατ' εξακολούθηση, η Διευθύντρια του ΤΔΔΠ μάς πληροφόρησε ότι ο Προϊστάμενος της ΚΑΔΔ, υιοθετώντας τη σύσταση της Υπηρεσίας μας, προτίθεται να του δώσει σύντομα γραπτή προειδοποίηση, με κοινοποίηση στη Διευθύντρια του ΤΔΔΠ και στον Γενικό Διευθυντή του ΥΟ και, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, θα τηρηθούν οι πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών (ΚΔΠ 98/91). Επιπρόσθετα, μας πληροφόρησε ότι, ο υπό αναφορά Λειτουργός, με σχετικό σημείωμά του, έχει δεσμευτεί ότι θα τηρεί τις υποχρεώσεις του, σε σχέση με τα εγειρόμενα θέματα.

β. Ιδιωτική απασχόληση λειτουργού της ΚΑΔΔ. Ο Προϊστάμενος της ΚΑΔΔ μάς πληροφόρησε ότι είναι εις γνώση του ότι Λειτουργός της ΚΑΔΔ τραγουδά σε χώρο αναψυχής αλλά δεν γνώριζε αν είχε εξασφαλίσει την απαιτούμενη άδεια από τον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όπως προβλέπεται από το άρθρο 65 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Ν.1/1990).

Σε επικοινωνία του ίδιου του Λειτουργού με την Υπηρεσία μας, ανέφερε ότι δεν εξασφάλισε έγκριση για άδεια, για τον λόγο ότι παρέχει τις υπηρεσίες του αφιλοκεδώς σε κατάλυμα που ανήκει σε φιλικό του πρόσωπο.

Εντούτοις, όπως περιήλθε σε γνώση της Υπηρεσίας μας, ο συγκεκριμένος λειτουργός τραγουδούσε παλαιότερα και σε άλλο χώρο αναψυχής, επομένως προκύπτουν αμφιβολίες ως προς τον ισχυρισμό του ότι δεν λαμβάνει αμοιβή επειδή το υποστατικό ανήκει σε φιλικό του πρόσωπο.

Σημειώσαμε ότι, σύμφωνα με το εδάφιο 2 του άρθρου 65 του περί της Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, «δεν επιτρέπεται σε δημόσιο υπάλληλο να ασκεί οποιοδήποτε επάγγελμα ή επιτήδευμα ή να ασχολείται με οποιαδήποτε εργασία ή επιχείρηση εκτός από την εργασία του στη δημόσια υπηρεσία. Νοείται ότι σε εξαιρετικές περιπτώσεις..., ο Υπουργός Εργασίας, Προνοίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δύναται να χορηγήσει άδεια σε δημόσιο υπάλληλο για μερική ιδιωτική απασχόληση ή πρόσληψη, μετά από αίτηση του...».

Παραπέμφσαμε το θέμα στην Αρμόδια Αρχή, για κατάλληλο χειρισμό.

Η Διευθύντρια του ΤΔΔΠ μάς πληροφόρησε ότι, επειδή δεν είναι δυνατό να αποδειχθεί με οποιοδήποτε τρόπο κατά πόσο ο ισχυρισμός του υπαλλήλου ότι δεν λαμβάνει πληρωμή από την, εκτός των ωρών εργασίας του στο δημόσιο, ενασχόλησή του με το τραγούδι, θα ζητηθεί έγκριση από τον ΥΟ και, νοουμένου ότι εξασφαλιστεί, θα προωθήσει σχετική αίτηση του Λειτουργού στον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για ιδιωτική απασχόληση, ώστε το θέμα να ρυθμιστεί, σύμφωνα με τη σχετική πρόνοια του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου.

6.2.2.2 Διαδικασία που ακολουθήθηκε από το ΤΔΔΠ για την επιλογή Βοηθού Γραμματειακού Λειτουργού (ΒΓΛ), για μετάθεσή της σε Πρεσβεία της Κυπριακής Δημοκρατίας στο εξωτερικό

Από εξέταση της καταγγελίας που λήφθηκε στην Υπηρεσία μας για το πιο πάνω θέμα, προέκυψαν τα ακόλουθα:

α. Παρόλο που, στην επιστολή, ημερ. 16.2.2017, που απηύθυνε το Υπουργείο Εξωτερικών προς το ΤΔΔΠ, σε σχέση με την ανάγκη εξεύρεσης προσώπου από το μόνιμο γραμματειακό προσωπικό της Δημόσιας Υπηρεσίας αναφερόταν, μεταξύ άλλων, ότι οι εργασίες τις οποίες θα καλείτο να εκτελεί το πρόσωπο που θα επιλεγόταν, απαιτούσαν γνώσεις λογιστικής, καθώς και της κυπριακής νομοθεσίας (ιδιαίτερα όσον αφορά σε θέματα υπηκοότητας, εγγραφής πολιτών κ.λπ.), εντούτοις, στη σχετική εγκύκλιο επιστολή του ΤΔΔΠ, ημερ. 31.3.2017, για εκδήλωση ενδιαφέροντος, δεν αναφέρονταν τα πιο πάνω, αλλά γινόταν απλά μια γενική αναφορά ότι τα καθήκοντα στις διπλωματικές αποστολές δύναται να περιλαμβάνουν, εκτός από γραμματειακά καθήκοντα και άλλα καθήκοντα συναφή με τη διπλωματική αποστολή.

Σύμφωνα με τα πρακτικά της συνεδρίας της Επιτροπής Αξιολόγησης, ημερ. 8.5.2017 και 9.5.2017, η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη της:

- ◆ τις απαιτήσεις της συγκεκριμένης θέσης (περιλαμβανομένης και της εκτέλεσης λογιστικών καθηκόντων),
- ◆ τα αποτελέσματα της προφορικής εξέτασης,
- ◆ τα προσόντα των υποψηφίων, σε σχέση με τα καθήκοντα και τις ευθύνες της θέσης,
- ◆ τις ικανότητες και εμπειρίες τους, ιδιαίτερα σε σχέση με την εξυπηρέτηση κοινού,

αποφάσισε να εισηγηθεί για μετάθεση συγκεκριμένης ΒΓΛ. Στα πρακτικά αναφέρεται, επίσης, ότι «Συστήνοντας τη συγκεκριμένη ΒΓΛ, η Επιτροπή σημείωσε ότι, εκτός του ότι είναι κάτοχος LCCI Higher, προσόν το οποίο αναμένεται να τη βοηθήσει να ανταποκριθεί άμεσα στα αυξημένα λογιστικά καθήκοντα της θέσης...».

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω, η κατοχή τίτλου λογιστικής, παρόλο που δεν περιλαμβανόταν στα απαιτούμενα προσόντα της εγκυκλίου επιστολής του ΤΔΔΠ, προσμέτρησε στην επιλογή υποψηφίου.

Σύσταση: Τα απαιτούμενα προσόντα/πείρα, καθώς και τυχόν προσόντα τα οποία θεωρούνται ως πλεονέκτημα, να καθορίζονται στην προκήρυξη της θέσης, ούτως ώστε να υπάρχει διαφάνεια και να διασφαλίζεται η τήρηση των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου.

- β. Στα δικαιολογητικά που μας υπέβαλε το ΤΔΔΠ, περιλαμβάνεται ο κατάλογος με τους 27 υποψηφίους που επέδειξαν ενδιαφέρον για τη θέση, ο οποίος περιέχει όνομα, επώνυμο, θέση και τοποθέτηση στη Δημόσια Υπηρεσία. Επιπρόσθετα, περιλαμβάνεται, μόνο για τη συγκεκριμένη ΒΓΛ, το έντυπο που επισυναπτόταν στην αίτηση που είχε υποβάλει, στο οποίο καταγράφονται τα προσόντα και οι γνώσεις της. Σύμφωνα με προφορική ενημέρωση του ΤΔΔΠ, όλα τα δικαιολογητικά που υπήρχαν στον σχετικό φάκελο μάς έχουν υποβληθεί. Ωστόσο, σ' αυτά δεν περιλαμβάνονταν οι αιτήσεις των άλλων υποψηφίων, η κατάσταση με τα προσόντα, την πείρα και τη βαθμολογία που έλαβε ο κάθε υποψήφιος, με βάση τα προσόντα και την πείρα του, ούτε και πώς αυτές διαμορφώθηκαν μετά την προφορική εξέταση. Επίσης, ούτε στα σχετικά πρακτικά περιλαμβάνεται τέτοια κατάσταση, που να δικαιολογεί την επιλογή της συγκεκριμένης υποψήφιας και την τήρηση των αρχών της ισότητας, της φυσικής δικαιοσύνης και της χρηστής διοίκησης του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου (Ν.158(Ι)99).

Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι, ενώ η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή του κατάλληλου υποψηφίου πραγματοποιήθηκαν σε δύο συνεδρίες της Επιτροπής, τηρήθηκε μόνο ένα πρακτικό και για τις δύο συνεδρίες.

Συστάσεις:

- ♦ Σύμφωνα με το άρθρο 26(1) του Ν. 158(Ι)/1999, οι διοικητικές πράξεις, οι οποίες εκδίδονται έπειτα από άσκηση διακριτικής εξουσίας, να είναι επαρκώς και δεόντως αιτιολογημένες.

Προς συμμόρφωση με τον πιο πάνω Νόμο, αλλά και για σκοπούς διαφάνειας και ελέγχου, το ΤΔΔΠ να στοιχειοθετεί επαρκώς την οποιαδήποτε απόφαση λαμβάνει και να διασφαλίζει την πληρότητα των δικαιολογητικών που διατηρούνται στον σχετικό φάκελο.

- ♦ Τα πρακτικά να τηρούνται σύμφωνα με το άρθρο 24 του Ν. 158(I)99, το οποίο προνοεί ότι πρέπει να τηρούνται λεπτομερή πρακτικά των συνεδριάσεων των συλλογικών οργάνων, στα οποία να διατυπώνονται με σαφήνεια οι αποφάσεις που λαμβάνονται. Η τήρηση πρακτικών είναι υποχρέωση κάθε οργάνου που ασκεί διοικητική λειτουργία. Για κάθε συνεδρία να τηρείται ξεχωριστό πρακτικό, ακόμα και αν αυτές αφορούν στο ίδιο θέμα.

Η Διευθύντρια του ΤΔΔΠ μάς πληροφόρησε ότι οι συστάσεις της Υπηρεσίας μας, για τη διαδικασία που ακολουθήθηκε, έχουν σημειωθεί και μελετηθεί με τη δέουσα προσοχή. Επιπρόσθετα, μας πληροφόρησε ότι, στο πλαίσιο τήρησης των γενικών αρχών που οφείλει η δημόσια διοίκηση να εφαρμόζει κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, το ΤΔΔΠ προχώρησε στην υιοθέτηση καλών πρακτικών κατά τη διαδικασία επιλογής προσωπικού για απόσπαση/μετάθεση, στο πλαίσιο τόσο του Μηχανισμού Εσωτερικής Αγοράς στη Δημόσια Υπηρεσία, όσο και στο πλαίσιο κάλυψης αναγκών στελέχωσης των διπλωματικών αποστολών, οι οποίες περιλαμβάνουν:

- ♦ Την υποχρέωση για τήρηση λεπτομερών και άρτιων πρακτικών.
- ♦ Τον εκ των προτέρων καθορισμό κριτηρίων αξιολόγησης, σε σχέση με τις απαιτήσεις της θέσης.
- ♦ Την υποχρέωση της Επιτροπής να προβαίνει σε συγκριτική αξιολόγηση των υποψηφίων και να υποβάλλει αιτιολογημένη εισήγηση στην αρμόδια Αρχή για τον καταλληλότερο υποψήφιο.

6.2.2.3 Καταχώριση στο σύστημα καταγραφής της ώρας προσέλευσης και αναχώρησης από την εργασία των δημοσίων υπαλλήλων

Μετά από διερεύνηση σχετικής καταγγελίας που λήφθηκε στην Υπηρεσία μας, διαπιστώσαμε ότι παρατηρούνταν φαινόμενα μη επαρκούς ελέγχου της τήρησης του θεσμοθετημένου ωραρίου της δημόσιας υπηρεσίας και ανομοιομορφίας ως προς τον χειρισμό του συστήματος καταγραφής της ώρας προσέλευσης και αποχώρησης από την εργασία, θέματα τα οποία ρυθμίζονται με τις εγκυκλίους του ΤΔΔΠ με αρ. 1393 και 1459, ημερ. 28.8.2009 και 3.10.2012, αντίστοιχα.

Συγκεκριμένα, μετά από διερεύνηση με τους αρμόδιους λειτουργούς των διάφορων Τμημάτων του ΥΟ, που χειρίζονται το σύστημα καταγραφής του χρόνου εργασίας, διαπιστώσαμε περιπτώσεις δημοσίων υπαλλήλων, οι οποίοι δεν κτυπούσαν κάρτα στο σύστημα καταγραφής της ώρας προσέλευσης και αποχώρησης από την εργασία, ως ακολούθως:

- α. ΥΟ: Οι Οικονομικοί Διευθυντές με κλίμακα Α15(i) και ο Γενικός Διευθυντής.
- β. Τελωνεία: Οι Πρώτοι Τελωνιακοί Λειτουργοί με κλίμακα Α14(ii). Η θέση Διευθυντή ήταν κενή και αναπληρωνόταν από Πρώτο Τελωνιακό Λειτουργό.
- γ. Τμήμα Φορολογίας: Ο Έφορος Φορολογίας και οι τρεις Βοηθοί Φορολογίας.
- δ. Στατιστική Υπηρεσία: Ο Διευθυντής, καθώς επίσης οι απογραφείς όταν δεν βρίσκονται στο κτήριο.

- ε. Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού: Ο Διευθυντής, οι Πρώτοι Λειτουργοί Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού και οι Πρώτοι Διοικητικοί Λειτουργοί με κλίμακα Α14(ii).

Για τα πιο πάνω ενημερώσαμε τον Αν. Γενικό Διευθυντή του ΥΟ με επιστολή μας, ημερ. 8.8.2019. Στην εν λόγω επιστολή επισημάναμε ότι, σύμφωνα με τον Κανονισμό 24 των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Γενικών) Κανονισμών, όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι θα πρέπει να καταχωρούν την ώρα προσέλευσης και αναχώρησής τους, στο σύστημα καταγραφής της ώρας προσέλευσης και αποχώρησης και σε περίπτωση απουσίας τέτοιου συστήματος, πρέπει να τηρείται Μητρώο Παρουσιών. Επίσης, με βάση τον περί Τμήματος Φορολογίας Νόμο (Ν.70(I)/2014), ο Έφορος και οι Βοηθοί του υπόκεινται στο ωράριο της δημόσιας υπηρεσίας.

Στην επιστολή μας αναφέραμε επίσης ότι, όπως προκύπτει από τον πιο πάνω Κανονισμό, όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι οφείλουν να καταχωρούν την ώρα προσέλευσης και αναχώρησής τους στο σύστημα καταγραφής της ώρας προσέλευσης και αποχώρησης και τυχόν παρέκκλιση από τη θεσμοθετημένη διαδικασία συνεπάγεται πειθαρχική δίωξη για τον δημόσιο υπάλληλο. Επιπρόσθετα, αναφέραμε ότι θεωρούμε ιδιαίτερα προκλητικό το γεγονός ότι το ίδιο το ΤΔΔΠ, που έχει την ευθύνη έκδοσης εγκυκλίων και θέσπισης διαδικασιών για το θέμα, να μην εφαρμόζει τις πρόνοιες των Κανονισμών και των εγκυκλίων του, που δεν παρέχουν εξαίρεση σε οποιονδήποτε από την υποχρέωση καταχώρησης της ώρας προσέλευσης και αναχώρησης.

Ζητήσαμε όπως προωθηθούν οι απαραίτητες ενέργειες, για την πιστή εφαρμογή των ισχυόντων Κανονισμών και διατάξεων ελέγχου του χρόνου προσέλευσης των υπαλλήλων στην εργασία και αποχώρησής τους από αυτή και όπως, σε περίπτωση που ο Αν. Γενικός Διευθυντής του ΥΟ έκρινε ότι υφίστατο ανάγκη για συγκεκριμένες εξαιρέσεις, τότε θα έπρεπε να προωθηθεί σχετική τροποποίηση των Κανονισμών, που διέπουν τον χειρισμό του συστήματος καταγραφής της ώρας προσέλευσης και αποχώρησης από την εργασία.

Ο Αν. Γενικός Διευθυντής μάς πληροφόρησε ότι δόθηκαν οδηγίες προς πλήρη συμμόρφωση με τις εκάστοτε ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις.

6.3 Αγορά του κτηρίου Nicosia City Center (NCC)

Τον Ιούλιο του 2021, με επιστολή μας προς τον Γενικό Διευθυντή του ΥΟ, αναφερθήκαμε στην πρόθεση αγοράς από το Κράτος του κτηρίου Nicosia City Center (NCC), για κάλυψη των στεγαστικών αναγκών Υπουργείων/Υπηρεσιών και ζητήσαμε όπως ενημερωθούμε σχετικά.

Στις 13.9.2021, ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Το συγκεκριμένο κτήριο (NCC) προτάθηκε προς πώληση στο Κράτος από ιδιωτική εταιρεία, στο πλαίσιο της Πρόσκλησης Δήλωσης Ενδιαφέροντος (ΠΔΕ) προς τον ιδιωτικό τομέα, που δημοσιεύτηκε από το ΥΟ στις 13.9.2019, σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με Αρ. 87.871 και ημερ. 25.7.2019, για πώληση κατάλληλων ακινήτων προς το Κράτος για κάλυψη των στεγαστικών αναγκών Υπουργείων/Υπηρεσιών.

Το εν λόγω κτήριο, το οποίο σύμφωνα με την Άδεια Οικοδομής έχει συνολικό εμβαδό 13.527 τ.μ., βρίσκεται υπό ανέγερση επί τεμαχίου γης στη συμβολή των οδών Καλλιπόλεως και Εθνικής Φρουράς, το οποίο ανήκει σε Ίδρυμα, της Διαχειριστικής Επιτροπής του οποίου πρόεδρος είναι ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου. Η πιο πάνω εταιρεία έχει συνάψει συμφωνία μίσθωσης της γης με το εν λόγω Ίδρυμα, για συνολική διάρκεια 99 έτη (1.7.2019 – 31.6.2118).

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με Απόφαση του Αρ. 90.977 και ημερ. 10.3.2021, ενέκρινε Πρόταση του ΥΟ στην οποία προβλέπεται, μεταξύ άλλων, όπως στο κτήριο στεγαστούν τα Εξωτερικά Ιατρεία Λευκωσίας, το Τμήμα Οδοντιατρικών Υπηρεσιών, το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη και η Διοίκηση του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής.

Μετά από αξιολόγηση του κτηρίου από τα αρμόδια Τμήματα του Κράτους, Τμήμα Δημοσίων Έργων (ΤΔΕ) και ΤΚΧ και διαπραγματεύσεων, κατόπιν εξουσιοδότησης που δόθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο κατά την πιο πάνω συνεδρία του, μεταξύ της αρμόδιας Τεχνικής Επιτροπής (αποτελούμενης από τους Γενικούς Διευθυντές των ΥΟ, Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και Εσωτερικών) και της πιο πάνω εταιρείας, συμφωνήθηκε η αγορά του κτηρίου για το ποσό των €22.650.000 πλέον ΦΠΑ, ενώ σύμφωνα με εκτίμηση του ΤΚΧ, η αγοραία αξία του κτηρίου ανέρχεται σε €20.000.000 πλέον ΦΠΑ. Πρόσθετα, το Κράτος θα καταβάλλει στο Ίδρυμα κάθε χρόνο ενοίκιο για τη γη που του ανήκει. Με βάση την πιο πάνω συμφωνία μίσθωσης, το ενοίκιο για τη γη ανέρχεται σε €140.000, το οποίο θα αυξάνεται ετησίως κατά ποσοστό ίσο με τον δείκτη τιμών καταναλωτή, με ελάχιστο ποσοστό 1% και μέγιστο ποσοστό 3%.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, σε συνεδρία του στις 22.7.2021, ενέκρινε την πιο πάνω αγορά και αποφάσισε να εξουσιοδοτήσει τον ΥΟ να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για ολοκλήρωση της αγοράς και άμεσης μεταβίβασης του κτηρίου (χωρίς τη γη) στο Κράτος. Αποφάσισε επίσης να εγκρίνει τη διάθεση των απαιτούμενων πιστώσεων που θα καταβληθούν εντός του 2021 από το άρθρο 07151 «Αγορά Ακίνητης Περιουσίας» του Κεφαλαίου 16.10 «Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας».

Τον Σεπτέμβριο του 2021, μετά από περαιτέρω διερεύνηση του θέματος, με νέα επιστολή μας προς τον Γενικό Διευθυντή του ΥΟ, υποδείξαμε τα ακόλουθα:

α. Το εμβαδόν των δομήσιμων χώρων του κτηρίου NCC, με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην ιστοσελίδα της εταιρείας, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι υπόγειοι χώροι, ανέρχεται σε 10.571 τ.μ.

β. Στις 24.3.2021, ο Διευθυντής του ΤΚΧ με επιστολή του ενημέρωσε την αρμόδια Τεχνική Επιτροπή των Γενικών Διευθυντών, μεταξύ άλλων, ότι το κτήριο δεν είναι ελεύθερο κατοχής από ένα ιδιοκτήτη, αφού ο ιδιοκτήτης της γης είναι άλλος από τον ιδιοκτήτη του κτηρίου, σημειώνοντας ότι σχεδόν σε καμιά περίπτωση το Κράτος δεν έχει προβεί σε αγορά δικαιωμάτων μίσθωσης τα τελευταία 30 ή και περισσότερα χρόνια. Υπέδειξε, επίσης, ότι σύμφωνα με υπολογισμούς του Τμήματός του, η ενδεικτική αξία σε σημερινές τιμές του ποσού που θα καταβάλει το Κράτος σε ενοίκια ανέρχεται σε €5.279.000, ενώ με τη λήξη της σύμβασης μίσθωσης της γης, η οποιαδήποτε αξία του κτηρίου, καθώς και το ίδιο το κτήριο θα περιέλθουν στον ιδιοκτήτη της γης και ως εκ τούτου, εισηγήθηκε όπως γίνει προσπάθεια αγοράς και της γης ή ανταλλαγή της με άλλη κρατική γη.

Τέλος, εισηγήθηκε όπως αντί της συγκεκριμένης αγοράς να ανεγερθούν ιδιόκτητα κτήρια σε κατάλληλη κρατική γη στη Λευκωσία.

γ. Στις 9.6.2021, ο Διευθυντής του ΤΚΧ με νέα επιστολή του προς την αρμόδια Τεχνική Επιτροπή των Γενικών Διευθυντών τους ενημέρωσε, μεταξύ άλλων, για την εκτίμηση του Τμήματός του για τις πιο κάτω αξίες του ακινήτου, καθώς και την αντίστοιχη εκτίμηση του ιδιώτη εκτιμητή που είχε διορίσει ο ιδιοκτήτης του κτηρίου.

	ΤΚΧ	Ιδιώτης εκτιμητής
	€	€
Αγοραία Αξία Εμπράγματος Δικαιώματος (Leasehold Interest – Κτήριο χωρίς τη γη)	20.000.000	24.540.000
Αγοραία Αξία με Ελεύθερη Κατοχή (Freehold Interest – Κτήριο με τη γη)	24.100.000	27.775.000
Αγοραία Αξία Δικαιώματος Ιδιοκτήτη Γης (Εκμισθωτή)	4.230.000	3.422.000
Αγοραία Αξία Γης	5.130.000	-
Ετήσιο Αγοραίο Ενοίκιο	1.280.000	1.538.000

Σημειώνουμε ότι η αγοραία αξία της γης, σε τιμές γενικής εκτίμησης 1.1.2018, ανέρχεται σε 3.650.000.

δ. Στις 13.8.2021, διαβιβάστηκε από το ΥΟ προς τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας προσχέδιο Συμφωνίας Αγοράς για το εν λόγω κτήριο, για διεξαγωγή νομοτεχνικού ελέγχου.

Στη συνέχεια, παρατηρήσαμε και τα ακόλουθα:

α. Από στοιχεία που έχει συλλέξει η Υπηρεσία μας, έχει διαφανεί ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις, για αγορά ακίνητης περιουσίας, όπως αυτές καταγράφονται στο άρθρο 07151 «Αγορά ακίνητης περιουσίας» του Κεφαλαίου 16.10 «Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας» του κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος 2021, ανέρχονται στο συμβολικό ποσό των €10. Το ίδιο ποσό έχει καταγραφεί και στους Προϋπολογισμούς για τα έτη 2022 και 2023. Επίσης, στο Επεξηγηματικό Μνημόνιο για τον Προϋπολογισμό του έτους 2021 δεν γίνεται καμιά αναφορά στην αγορά του συγκεκριμένου κτηρίου.

β. Με βάση τον περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμο (Ν.20(Ι)/2014), κανένα Δημόσιο Επενδυτικό Έργο δεν μπορεί να προωθηθεί αν δεν ακολουθηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο Μέρος XI (Επιλογή και εφαρμογή των Δημόσιων Επενδυτικών Έργων) του Νόμου, που μεταξύ άλλων περιλαμβάνει την Προ-επιλογή και Αξιολόγηση του έργου. Για την Προ-επιλογή είναι απαραίτητη η ετοιμασία Σημειώματος Έργου (Project Concept Note) και η Αξιολόγηση περιλαμβάνει μελέτη σκοπιμότητας. Αναγκαίο συστατικό τέτοιων μελετών είναι η μελέτη κόστους-οφέλους και η εξέταση των διαφόρων προσφερόμενων επιλογών για κάλυψη της ανάγκης. Η απόφαση για αγορά του κτηρίου λήφθηκε, κατά παράβαση του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου.

γ. Στο προσχέδιο συμφωνίας που διαβιβάστηκε από το ΥΟ στις 13.8.2021 στον Γενικό Εισαγγελέα για νομοτεχνικό έλεγχο, προβλέπεται ότι το κτήριο θα παραδοθεί για χρήση από το Κράτος, χωρίς αυτό να έχει πιστοποιητικό τελικής έγκρισης, το οποίο θα μπορεί να εξασφαλιστεί μέχρι και 12 μήνες αργότερα. Με βάση τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο (Κεφ. 96), η χρήση κτηρίου για το οποίο δεν έχει εκδοθεί πιστοποιητικό τελικής έγκρισης συνιστά ποινικό αδίκημα.

δ. Όπως προκύπτει από το προσχέδιο της συμφωνίας που διαβιβάστηκε από το ΥΟ στον Γενικό Εισαγγελέα για νομοτεχνικό έλεγχο, ο ιδιοκτήτης του κτηρίου αναλαμβάνει συμβατική υποχρέωση να προβεί σε τροποποιήσεις των αρχικών του σχεδίων και να εξασφαλίσει τροποποιητική πολεοδομική και οικοδομική άδεια, ώστε να διαμορφώσει τους χώρους του κτηρίου με τρόπο που θα εξυπηρετεί τις ανάγκες του Κράτους.

ε. Το ΤΚΧ εκτίμησε την αξία του κτηρίου σε €20.000.000, ενώ το Κράτος θα καταβάλει στην ιδιοκτήτρια εταιρεία το ποσό €22.650.000, δηλαδή €2.650.000 περισσότερα, και την αγοραία αξία του δικαιώματος του εκμισθωτή σε €4.230.000 ενώ το Κράτος θα καταβάλει στο Ίδρυμα ποσό ίσο με €5.279.000, δηλαδή €1.050.000 περισσότερα.

Τέλος, με την επιστολή μας ζητήσαμε όπως πληροφορηθούμε για το σκεπτικό της απόφασης για αγορά του κτηρίου:

- ◆ χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις στον κρατικό Προϋπολογισμό και χωρίς να υπάρχει ούτε σχετική πρόνοια για την αγορά του κτηρίου,
- ◆ χωρίς την τήρηση των προνοιών του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου, που προβλέπει ότι κανένα Δημόσιο Επενδυτικό Έργο δεν

μπορεί να προωθηθεί αν δεν ακολουθηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο Μέρος XI (Επιλογή και εφαρμογή των Δημόσιων Επενδυτικών Έργων) του Νόμου,

- ♦ το οποίο θα ολοκληρωθεί με τροποποίηση του αρχικού σχεδιασμού του, ώστε να ικανοποιεί τις κτηριολογικές απαιτήσεις του Κράτους, κάτι που επιβάλλει υπαγωγή της αγοράς του κτηρίου στη νομοθεσία των δημοσίων συμβάσεων,
- ♦ το οποίο θα παραδοθεί για χρήση, χωρίς να έχει εξασφαλιστεί πιστοποιητικό τελικής έγκρισης, πράξη ποινικά κολάσιμη,
- ♦ σε ασύμφορη τιμή, και
- ♦ που αναγείρεται σε γη που θα εξακολουθήσει να ανήκει σε τρίτο πρόσωπο, στο οποίο θα καταβληθούν ενοίκια που υπερβαίνουν σε τιμή την εύλογη αξία της μίσθωσης, χωρίς ποτέ το ακίνητο να περιέλθει στην κυριότητα του Κράτους.

Στις 3.11.2021, ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ με επιστολή του μας πληροφόρησε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- ♦ Θα γίνει μεταφορά πιστώσεων από άλλα άρθρα του Προϋπολογισμού για την αγορά του κτηρίου.
- ♦ Η απαίτηση ετοιμασίας Σημειώματος έργου, στην περίπτωση αγοράς κτηρίων, εφαρμόστηκε σε μεταγενέστερο χρόνο της ΠΔΕ.
- ♦ Στη συμφωνηθείσα τιμή περιλαμβάνεται και η δαπάνη για τον εσωτερικό διαχωρισμό του κτηρίου, με βάση τη συνήθη πρακτική που ακολουθείται στην περίπτωση των γραφειακών χώρων.
- ♦ Στους όρους πληρωμής περιλαμβάνεται πρόνοια για κράτηση ποσοστού 5% μέχρι την έκδοση του πιστοποιητικού έγκρισης.
- ♦ Η τελική τιμή αγοράς του κτηρίου δεν είναι ασύμφορη για το Κράτος.
- ♦ Η συμφωνία αγοράς του κτηρίου τυγχάνει νομοτεχνικής επεξεργασίας από τη Νομική Υπηρεσία.

Στις 4.11.2021, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, σε συνεδρία της αυτεπάγγελτα εξέτασε το συγκεκριμένο θέμα της αγοράς από το Κράτος του υπό αναφορά κτηρίου.

Στον κρατικό Προϋπολογισμό του 2022, η Βουλή των Αντιπροσώπων περιέλαβε πρόνοια, ώστε οι δαπάνες για αγορά κτηρίων να προαπαιτούν έγκριση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, σε συνεδρία του που έγινε στις 21.12.2021, αποφάσισε να εξουσιοδοτήσει τους Υπουργούς Οικονομικών και Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων να δώσουν οδηγίες για την υπογραφή του σχετικού συμβολαίου για αγορά του εν λόγω κτηρίου. Ωστόσο, όπως έχουμε πληροφορηθεί από το ΥΟ, αυτό δεν κατέστη δυνατόν, καθότι δεν ολοκληρώθηκε ακόμα ο νομοτεχνικός έλεγχος του συμβολαίου από τη Νομική Υπηρεσία.

Συστάσεις:

Το Υπουργείο να εξετάζει διεξοδικά όλες τις προσφερόμενες επιλογές, για κάλυψη των στεγαστικών αναγκών του δημοσίου, ώστε το Κράτος να επωμίζεται το μικρότερο δυνατό κόστος, διασφαλίζοντας το δημόσιο συμφέρον. Δεδομένης της τεράστιας αξίας κρατικής γης που παραμένει αναξιοποίητη, ο κανόνας θα πρέπει να είναι ότι το κράτος θα καλύπτει μόνιμες ανάγκες του με την κατασκευή κτηρίων σε κρατική γη. Σε κάθε περίπτωση, να ακολουθούνται όλες οι προβλεπόμενες διαδικασίες διαχείρισης θεμάτων που αφορούν στην αγορά κτηρίων για κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των Υπουργείων/Τμημάτων/Υπηρεσιών, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των αρχών της χρηστής διοίκησης, της διαφάνειας, της μη διάκρισης και της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων για διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος και την αποφυγή αχρείαστων/υπερβολικών δαπανών και δεσμεύσεων.

Τον Φεβρουάριο του 2022, ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι για την απόκτηση του κτηρίου Nicosia City Center, χωρίς προηγουμένως να εξασφαλιστεί Πιστοποιητικό Έγκρισης, στο τελικό κείμενο της συμφωνίας αγοράς έχουν τροποποιηθεί τα χρονικά περιθώρια για έκδοση του εν λόγω Πιστοποιητικού, από δώδεκα σε δύο μήνες από την υπογραφή της συμφωνίας, ενώ έχει επίσης περιληφθεί πρόνοια για έκδοση Εγγυητικής Επιστολής Πιστοποιητικού Έγκρισης αξίας ίσης με το 5% της τιμής αγοράς του κτηρίου. Περαιτέρω, μας πληροφόρησε ότι δεν υφίσταται ζήτημα τροποποίησης του αρχικού σχεδιασμού, καθώς ο εσωτερικός διαχωρισμός, σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική σε σχέση με γραφειακούς χώρους, προβλέπεται να ολοκληρώνεται βάσει των αναγκών του εκάστοτε αγοραστή/ενοικιαστή για αποφυγή πρόσθετων δαπανών για μετέπειτα μετατροπές. Στη συμφωνηθείσα τιμή περιλαμβάνεται και η δαπάνη για τον εσωτερικό διαχωρισμό του κτηρίου.

Επίσης, μας πληροφόρησε ότι η τελική τιμή αγοράς του κτηρίου δεν αξιολογείται ως ασύμφορη προς το Κράτος, καθώς η διαδικασία διαπραγμάτευσης βασίστηκε στην επίσημη εκτίμηση του ΤΚΧ, τόσον όσον αφορά στην αγοραία αξία του κτηρίου όσον και στα μίσθια που θα καταβληθούν για το ακίνητο στο Ίδρυμα, το οποίο είναι ο ιδιοκτήτης της γης επί της οποίας έχει ανεγερθεί το εν λόγω κτήριο. Τέλος, μας πληροφόρησε ότι η προκήρυξη ΠΔΕ από νομικά ή φυσικά πρόσωπα, με σκοπό την αγορά κτηρίων για κάλυψη στεγαστικών αναγκών διάφορων Υπουργείων και Υπηρεσιών του Κράτους, η οποία δημοσιεύτηκε στις 13.9.2019, με βάση σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 87.871 και ημερ. 25.7.2019, ήταν αποτέλεσμα διαβούλευσης με το ΓΛ του Κράτους, καθώς και των αρμόδιων Τεχνικών Υπηρεσιών, ακολουθώντας πάντα το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο, καθώς και τις συστάσεις και τις υποδείξεις των αρμόδιων φορέων.

Στη βάση των πιο πάνω απόψεων, η Υπηρεσία μας διατηρεί τις θέσεις της.

6.4 Ανάθεση Συμβουλευτικών Υπηρεσιών στον Νομικό Οίκο Freshfields Bruckhaus Deringer, σε σχέση με την πώληση της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας στην Ελληνική Τράπεζα

Τον Ιούλιο του 2018, ζητήσαμε από τον Γενικό Διευθυντή (ΓΔ) του ΥΟ, όπως υποβληθούν στην Υπηρεσία μας αντίγραφα της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου και του σχετικού συμβολαίου που υπογράφηκε με τον πιο πάνω Οίκο στις 28.3.2018, καθώς επίσης στοιχεία για τη διαδικασία

που ακολουθήθηκε, την έρευνα αγοράς που διεξήχθη από το ΥΟ για εξεύρεση των πλέον κατάλληλων Οίκων για συνεργασία, καθώς επίσης την έγκριση του Γενικού Εισαγγελέα.

Τον Οκτώβριο του 2018, ο ΓΔ του ΥΟ μάς πληροφόρησε ότι, σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το κόστος που θα προέκυπτε από την ανάθεση της σύμβασης θα το κατέβαλλε η ΣΚΤ. Επίσης, μας ανέφερε ότι επειδή δεν επρόκειτο για αγορά παρεχόμενων νομικών υπηρεσιών από το Κράτος, δεν τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις της εγκυκλίου αρ. 131 του 2015 του Υπουργικού Συμβουλίου. Παρόλα αυτά προχώρησε στην ενημέρωση του Γενικού Εισαγγελέα για την πρόθεση του ΥΟ να μισθώσει νομικές υπηρεσίες από εξειδικευμένο Οίκο του ιδιωτικού τομέα, στο πλαίσιο αναδιάρθρωσης του χρηματοπιστωτικού τομέα. Τέλος, μας ανέφερε ότι η επιλογή του συγκεκριμένου Νομικού Οίκου συνάδει με τις πρόνοιες της εγκυκλίου, με βάση την οποία το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εξαιρεί μια σύμβαση από το πεδίο εφαρμογής του περί της Ρύθμισης Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Νόμου, όταν εγείρονται θέματα απόρρητης φύσης ή για την προστασία των ουσιωδών συμφερόντων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ενόψει των πιο πάνω, τον Οκτώβριο του 2018 η Υπηρεσία μας απέστειλε επιστολή στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης Σχεδίων Ανάπτυξης και Ελέγχου Δημοσίων Δαπανών, παραθέτοντας τις διαπιστώσεις/παρατηρήσεις της, που συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- α.** Οι πληροφορίες που δόθηκαν στον Γενικό Εισαγγελέα ήταν ελλιπείς, σε βαθμό που να θεωρούνται ουσιαστικά παραπλανητικές.
- β.** Μετά την ενημέρωση του Γενικού Εισαγγελέα από τον ΓΔ του ΥΟ, δεν λήφθηκε οποιαδήποτε έγκριση από τον Γενικό Εισαγγελέα, όπως προβλέπει η εγκύκλιός του, ημερ. 21.1.2015 και η εγκύκλιος του ΥΣ, ημερ. 5.2.2015. Εκφράσαμε την άποψη ότι η υπό αναφορά εγκύκλιος του ΥΣ δεν μπορούσε νόμιμα να παραβιαστεί από το ΥΣ, αφού σε αυτήν καταγράφονται και ερμηνεύονται πρόνοιες του Συντάγματος.
- γ.** Το ΥΟ υπέβαλε την Πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο, χωρίς προηγουμένως να λάβει τις απόψεις και θέσεις του ΓΛ, όπως προβλέπει η εγκύκλιος του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 5.2.2015.
- δ.** Η Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ότι ο περί της Ρύθμισης της Διαδικασίας Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμος Ν.73(Ι)/2016 δεν εφαρμόζεται στην πιο πάνω περίπτωση, δεν ήταν νόμιμη. Επίσης, η αιτιολογία που χρησιμοποίησε το ΥΣ, ότι δηλαδή τα ουσιώδη συμφέροντα της Δημοκρατίας δεν μπορούσαν να διασφαλιστούν με λιγότερα δραστικά μέτρα, ήταν εσφαλμένη και αβάσιμη, καθότι θα μπορούσαν να τεθούν στους ενδιαφερόμενους Νομικούς Οίκους απαιτήσεις για προστασία του εμπιστευτικού χαρακτήρα των πληροφοριών και η ζήτηση προσφορών από περιορισμένο αριθμό προεπιλεγέντων Νομικών Οίκων.

Ως εκ τούτου, παρατηρήσαμε ότι ο τρόπος χειρισμού του θέματος από το ΥΟ και το Υπουργικό Συμβούλιο, δεν ήταν συμβατός, όχι μόνο με τη νομοθεσία, αλλά ούτε και με την υποχρέωση για τήρηση/εφαρμογή των αρχών της χρηστής διοίκησης, της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της καλύτερης διαχείρισης των πόρων του δημοσίου, αφού είχε ως αποτέλεσμα την απευθείας ανάθεση, χωρίς καμία ανταγωνιστική διαδικασία, σε ένα και μοναδικό συγκεκριμένο Νομικό Οίκο,

αποκλείοντας από τη διαδικασία άλλους τυχόν ενδιαφερόμενους Νομικούς Οίκους με, ενδεχομένως, καλύτερη οικονομική προσφορά.

ε. Η ανάθεση και υπογραφή της Σύμβασης του ΥΟ με τον Νομικό Οίκο έγινε, χωρίς την προηγούμενη διασφάλιση των αναγκαίων πιστώσεων, κατά παράβαση των προνοιών του άρθρου 7 του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.38(Ι)/2014).

Τον Νοέμβριο του 2018, ο Γενικός Εισαγγελέας μάς πληροφόρησε τα ακόλουθα:

α. Την πρόθεση αγοράς νομικών υπηρεσιών ή/και απόφαση, πήρε το ΥΟ και την ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο, δηλαδή το Κράτος.

β. Η θέση του ΥΟ, ότι δεν τυγχάνει εφαρμογής η Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, επειδή το κόστος της προτεινόμενης αγοράς των συμβουλευτικών υπηρεσιών θα το επιβαρυνόταν η ΣΚΤ, είναι αβάσιμη και άνευ οποιασδήποτε νομικής σημασίας. Η εν λόγω Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου δεν αφήνει οποιοδήποτε περιθώριο αμφιβολίας και κανένα παράθυρο τυχόν εξαίρεσης της συγκεκριμένης αγοράς υπηρεσιών. Θα έπρεπε πρώτα να εξασφαλιζόταν η έγκριση του Γενικού Εισαγγελέα και μετά να υποβαλλόταν σχετική Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο, επισυνάπτοντας την έγκρισή του, καθώς επίσης τις θέσεις ή απόψεις του ΓΛ, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Απόφασης. Ως εκ τούτου, η απόφαση του ΥΟ, για διορισμό Νομικού Οίκου, πάσχει εφόσον συνιστά μια συνταγματική εκτροπή.

γ. Το γεγονός ότι οι ζητούμενες υπηρεσίες θα έπρεπε να παρασχεθούν το συντομότερο, δεν συνιστούσε λόγο για την κατ' ανάγκη απευθείας ανάθεση. Θα μπορούσε, στην προκειμένη περίπτωση, το ΥΟ να ακολουθήσει μια σύντομη διαδικασία διαπραγμάτευσης με μικρό αριθμό κατάλληλων παροχέων συμβουλευτικών υπηρεσιών.

δ. Το γεγονός της παράλειψης λήψης της έγκρισης του Γενικού Εισαγγελέα και των σχολίων του ΓΛ, δεν καθιστά τη σύμβαση παράνομη, ούτε επιφέρει την αυτόματη ακυρότητά της. Εφόσον παρασχέθηκαν οι παρεχόμενες υπηρεσίες, ο Νομικός Οίκος δικαιούται την αξίωση και είσπραξη της αμοιβής του, με βάση τη συμφωνία που συνάφθηκε με το Κράτος.

ε. Δεν στοιχειοθετείται οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα, λόγω κατάχρησης εξουσίας κατά παράβαση του Άρθρου 105 του Ποινικού Κώδικα. Επίσης, δεν τίθεται θέμα αστικής ευθύνης, εφόσον δεν αποδεικνύεται ότι το Κράτος υπέστη οποιαδήποτε οικονομική βλάβη. Τα υπό εξέταση θέματα εμπίπτουν στη σφαίρα του Διοικητικού Δικαίου και στις αρχές που το διέπουν.

στ. Δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί ποινικό αδίκημα, λόγω της εξουσιοδότησης από κρατικό λειτουργό μιας δαπάνης, η οποία δεν αναμενόταν ούτε και προβλεπόταν όταν εξουσιοδοτείτο, να διενεργηθεί από το Κράτος και εν τέλει δεν διενεργήθηκε από το Κράτος, αλλά την ΣΚΤ.

ζ. Κάποιες θεσμοθετημένες διαδικασίες, οι οποίες εδράζονται σε ρητές συνταγματικές διατάξεις, θα πρέπει απαραίτητα να ακολουθούνται από εκείνους στους οποίους απευθύνονται και η παρέκκλιση από αυτές ενέχει σοβαρούς κινδύνους, καθιστώντας νομικά ευάλωτες τις όποιες αποφάσεις λαμβάνονται και δημιουργώντας αχρείαστα ρήγματα στις σχέσεις μεταξύ των συντεταγμένων οργάνων της Πολιτείας.

Συστάσεις:

- α.** Το ΥΟ να εφαρμόζει σε όλες τις περιπτώσεις τις διατάξεις του περί της Ρύθμισης της Διαδικασίας Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου Ν.73(Ι)/2016.
- β.** Στις περιπτώσεις που απαιτείται η λήψη επειγουσών υπηρεσιών από ιδιώτες, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει το χρονικό όριο να προκηρυχθεί ανοικτός διαγωνισμός, να αποφεύγεται η απευθείας ανάθεση σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα για την παροχή τους. Κατά συνέπεια, στις περιπτώσεις αυτές να εφαρμόζονται οι πρόνοιες του Νόμου Ν73(Ι)/2016, με τη ζήτηση προσφορών από περιορισμένο αριθμό προεπιλεγέντων οικονομικών φορέων, νοουμένου όμως ότι οι κατεπείγουσες ανάγκες δεν απορρέουν από ευθύνη του Υπουργείου.
- γ.** Στις περιπτώσεις αγοράς νομικών υπηρεσιών από το Υπουργείο, θα πρέπει απαραίτητα, στη βάση των διατάξεων των Άρθρων 112 και 113 του Συντάγματος και των προνοιών τόσο της εγκυκλίου, ημερ. 21.1.2015 του Γενικού Εισαγγελέα, όσο και της εγκυκλίου αρ. 131, ημερ. 5.2.2015, του Υπουργικού Συμβουλίου, να εξασφαλίζεται προηγουμένως η έγκριση του Γενικού Εισαγγελέα και, στη συνέχεια, να ζητούνται, ανάλογα οι απόψεις και οι θέσεις του ΓΛ.

Τον Φεβρουάριο του 2022, ο ΓΔ του ΥΟ μάς πληροφόρησε τα ακόλουθα:

- α.** Το Υπουργείο απέστειλε στις 12.3.2018 απόρρητη επιστολή στον Γενικό Εισαγγελέα, λόγω της κρισιμότητας και του επείγοντος του θέματος, ενημερώνοντάς τον για την πρόθεση του ΥΟ να μισθώσει εξειδικευμένες νομικές υπηρεσίες. Στη συνέχεια, υποβλήθηκε σχετική πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο, που αφορούσε στη μίσθωση εξειδικευμένων νομικών και επενδυτικών υπηρεσιών, η οποία εγκρίθηκε στις 14.3.2018.
- β.** Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου δεν ανατρέπει την εγκύκλιο του ΥΣ, ημερ. 5.2.2015.
- γ.** Δεν ήταν πρόθεση του ΥΟ να μην ζητηθούν οι απόψεις του ΓΛ, αλλά αυτό συνέβη εκ παραδρομής, λόγω του επείγοντος του θέματος και της κρισιμότητας της κατάστασης.
- δ.** Ο σχετικός Νόμος Ν.73(Ι)/2016 παρέχει την ευχέρεια παρέκκλισης από τις σχετικές διαδικασίες, με γνώμονα τη διασφάλιση των ουσιωδών συμφερόντων της Κυπριακής Δημοκρατίας, τα οποία θα επηρεάζονταν δυσμενώς από την πιθανή κατάρρευση της ΣΚΤ. Η εισήγηση της Υπηρεσίας μας για τη ζήτηση προσφορών από περιορισμένο αριθμό προεπιλεγμένων Νομικών Οίκων δεν ήταν πρακτικά και ρεαλιστικά εφαρμόσιμη, λόγω του χρόνου που απαιτείται για την ολοκλήρωση της εν λόγω διαδικασίας.
- ε.** Υπήρχαν οι αναγκαίες πιστώσεις στον περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμο, κάτω από το κεφάλαιο δαπανών του ΥΟ, στα άρθρα 03.551 και 03.580. Επίσης, η μη ύπαρξη συγκεκριμένης αναφοράς στο Επεξηγηματικό Υπόμνημα του Προϋπολογισμού κάτω από τα άρθρα αυτά, δεν αποτελεί κώλυμα, καθώς οι σκοποί του Επεξηγηματικού Υπομνήματος δύναται να τροποποιηθούν μετά από έγκριση του ΥΟ.

Σε σχέση με τις πιο πάνω απόψεις, η Υπηρεσία μας διατηρεί τις θέσεις της.

6.5 Μεταστέγαση του Γραφείου Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Τον Απρίλιο του 2020, με επιστολή μας προς τον Γενικό Διευθυντή του ΥΟ αναφερθήκαμε, μεταξύ άλλων, στην Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 25.7.2019, για απόκτηση από τη Δημοκρατία 6 κτηρίων της πρώην ΣΚΤ, για κάλυψη των στεγαστικών αναγκών κυβερνητικών Υπηρεσιών. Μεταξύ αυτών περιλαμβανόταν και το κτήριο στο οποίο στεγάζονταν τα Γραφεία πρώην ΣΚΤ (Συνεργατικής Τράπεζας Υπαλλήλων της ΑΤΗΚ) στη Λευκωσία, έναντι εκτιμηθείσας αξίας €1.100.000, με προτεινόμενη χρήση τη στέγαση του Γραφείου της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Αναφέραμε επίσης ότι, σύμφωνα με έκθεση του Τμήματος Δημοσίων Έργων, το εν λόγω κτήριο έχρηζε ριζικής ανακαίνισης και ενεργειακής αναβάθμισης, έναντι δαπάνης €950.000. Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, το ετήσιο ενοίκιο του συγκεκριμένου κτηρίου ισοδυναμούσε σε €100.000, ενώ το αντίστοιχο ενοίκιο του κτηρίου στο οποίο στεγαζόταν το Γραφείο της Επιτρόπου ανερχόταν στο ποσόν των €30.000 (12 x €2.500).

Με την εν λόγω επιστολή μας, ζητήσαμε όπως μας πληροφορήσει για τις ενέργειες του ΥΟ, όσον αφορά στην κατάληξη του συγκεκριμένου κτηρίου και πώς προβλεπόταν τελικά αυτό να αξιοποιηθεί.

Στις 11.6.2020, ο Γενικός Διευθυντής μάς πληροφόρησε, μεταξύ άλλων, ότι το θέμα της διαδικασίας απόκτησης αριθμού κτηρίων της πρώην ΣΚΤ, για στέγαση κυβερνητικών Υπηρεσιών, περιλαμβανομένου και του υπό αναφορά κτηρίου, είχε τεθεί ενώπιον της αρμόδιας Τεχνικής Επιτροπής, η οποία συστάθηκε με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 31.01.2019, με σκοπό την προώθηση της πολιτικής για απόκτηση και αξιοποίηση από τη Δημοκρατία ακινήτων της πρώην ΣΚΤ.

Τον Ιούνιο του 2021, με νέα επιστολή μας προς τον Γενικό Διευθυντή του ΥΟ, παρατηρήσαμε ότι η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα με επιστολή της, ημερ. 25.11.2020, προς το ΥΟ αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, στο ενδεχόμενο μεταστέγασης του Γραφείου της σε δύο τουλάχιστον ορόφους του κτηρίου της Επιτροπής Σιτηρών.

Η Επίτροπος με επιστολή της, ημερ. 29.3.2021, προς το ΥΟ αναφέρθηκε στην έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων, που λήφθηκε σε συνεδρία της Ολομέλειας, ημερ. 18.3.2021, για τον τερματισμό της λειτουργίας της Επιτροπής Σιτηρών και ζήτησε όπως εγκριθεί τη μεταστέγαση του Γραφείου της στο κτήριο της Επιτροπής Σιτηρών, έναντι μηνιαίου ενοικίου €10 ανά τ.μ. δηλαδή μηνιαίο ποσό €6.270 (627 τ.μ.χ€10/τ.μ.), αίτημα το οποίο έγινε αποδεκτό.

Με την πιο πάνω επιστολή μας, ζητήσαμε όπως πληροφορηθούμε τα ακόλουθα:

α. Ποια ήταν η κατάληξη του θέματος, όσον αφορούσε στην προτεινόμενη στέγαση του Γραφείου της Επιτρόπου στο κτήριο στο οποίο στεγάζονταν τα Γραφεία της πρώην ΣΚΤ στη Λευκωσία και πώς αυτό έχει τελικά αξιοποιηθεί.

β. Κατά πόσο η έγκριση του ΥΟ, για μεταστέγαση του Γραφείου της Επιτρόπου στο κτήριο της Επιτροπής Σιτηρών, δόθηκε κατόπιν συνεννόησης με το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, το οποίο έχει την ευθύνη του ελέγχου των τεχνικών χαρακτηριστικών των υπό ενοικίαση

κτηρίων, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι ο αριθμός του προσωπικού του Γραφείου της Επιτρόπου, ανερχόταν σε 25 άτομα και το εμβαδό του προς ενοικίαση κτηρίου σε 627 τ.μ.

γ. Κατά πόσο έχει εξεταστεί η περίπτωση στέγασης του Γραφείου της Επιτρόπου σε άλλο κτήριο, με βάση τον αριθμό του προσωπικού της.

δ. Κατά πόσο έχει εξεταστεί η περίπτωση το συγκεκριμένο κτήριο να παραχωρηθεί σε άλλη Υπηρεσία/Τμήμα του δημόσιου.

Τον Σεπτέμβριο του 2021, με νέα επιστολή μας προς τον Γενικό Διευθυντή του ΥΟ, αναφερθήκαμε στην προηγούμενη επιστολή μας και ζητήσαμε όπως απαντηθούν τα ερωτήματα που είχαμε θέσει με την εν λόγω επιστολή μας, τα οποία μέχρι το τέλος Νοεμβρίου δεν είχαν απαντηθεί.

Συστάσεις:

Το Υπουργείο να ακολουθεί όλες τις προβλεπόμενες διαδικασίες διαχείρισης θεμάτων, που αφορούν στην ενοικίαση κτηρίων για κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των Υπουργείων/ Τμημάτων/Υπηρεσιών, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των αρχών της χρηστής διοίκησης, της διαφάνειας, της μη διάκρισης και της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων για διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος.

Τον Φεβρουάριο του 2022, ο Γενικός Διευθυντής του ΥΟ μάς πληροφόρησε τα ακόλουθα:

Το Τμήμα Δημοσίων Έργων εκτίμησε το κόστος των κατασκευαστικών εργασιών ανακαίνισης του κτηρίου της ΑΤΗΚ στη Λευκωσία σε €1.130.500, περιλαμβανομένου του ΦΠΑ, ενώ η αξία του κτηρίου ανέρχεται περίπου στο ίδιο ποσό. Ως εκ τούτου, κρίθηκε ασύμφορη η απόκτηση του συγκεκριμένου κτηρίου, το οποίο επιστράφηκε στην ΚΕΔΙΠΕΣ.

Περαιτέρω, μας πληροφόρησε ότι το ΥΟ ακολουθεί όλες τις σύνομες διαδικασίες, αναφορικά με την απόκτηση κτηρίων από τη Δημοκρατία, για κάλυψη των στεγαστικών αναγκών της κυβέρνησης, διασφαλίζοντας στον μέγιστο δυνατό βαθμό την εφαρμογή των θεμελιωδών αρχών της χρηστής διοίκησης, της διαφάνειας, της μη διάκρισης και της ίσης μεταχείρισης, μέσα από διαφανείς διαδικασίες, με σκοπό την αποφυγή μη αναγκαίων δαπανών.

Τέλος, μας πληροφόρησε ότι ως απόρροια της εμπειρίας που αποκτήθηκε από την εφαρμογή των ανωτέρω διαδικασιών, έχουν εντοπιστεί σημεία στα οποία οι εν λόγω διαδικασίες χρήζουν περαιτέρω βελτίωσης και, ως εκ τούτου, έχουν δρομολογηθεί ενέργειες με σκοπό τη δημιουργία ενός ορθολογικού πλαισίου για την αγορά και μίσθωση ακινήτων από τη Δημοκρατία, μέσα από την εκπόνηση συναφούς στρατηγικού σχεδιασμού, ως κοινή πολιτική για τον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Σε σχέση με τις πιο πάνω απόψεις, η Υπηρεσία μας διατηρεί τις θέσεις της.

7 Γενικά συμπεράσματα

Με βάση τα επιμέρους ευρήματα του οικονομικού ελέγχου, καθώς και του ελέγχου συμμόρφωσης, καταλήγουμε στα πιο κάτω γενικά συμπεράσματα:

- α. Διαπιστώσαμε αδυναμίες ως προς την πλήρη συμμόρφωση με τις πρόνοιες των Νόμων, Κανονισμών και εγκυκλίων, αναφορικά με πληρωμές και θέματα προσωπικού.
- β. Παρατηρήσαμε σημαντική καθυστέρηση στις διαδικασίες για την επιλογή κατάλληλου παρόχου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Ορισμένων Παιγνιδιών Νόμου του 2018.
- γ. Εντοπίσαμε αδυναμίες στην υλοποίηση προνοιών που αφορούν σε συμβάσεις/ διαγωνισμούς.
- δ. Διαπιστώσαμε έλλειψη θεσμοθετημένων διαδικασιών.

8. Γενικές συστάσεις

Το ΥΟ και τα Τμήματά του να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να ενεργούν πάντοτε σε συμμόρφωση με το νομικό πλαίσιο και τις ορθές πρακτικές και διαδικασίες για χρηστή χρηματοοικονομική διαχείριση, διασφάλιση των συμφερόντων του Κράτους και τήρηση των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1 - Διοίκηση

Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού

Αποτελέσματα έτους	€
Έσοδα	6.495.162.893
Δαπάνες	3.903.456.374

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) ή Υπερβάσεις/(μη επίτευξη Προϋπολογισμού) εσόδων	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Εισπράξεις από άμεσους φόρους	205.650.000	224.614.807	18.964.807	
Εισπράξεις από έμμεσους φόρους	202.000	162.280	(39.720)	
Άλλα έσοδα	184.618.600	191.734.407	7.115.807	
Έσοδα από επενδύσεις	10	-	(10)	
Πρόσοδοι από τόκους	6.431.030	10.812.149	4.381.119	
Αναλήψεις δανείων	1.371.000.010	6.067.839.249	4.696.839.239	
ΣΥΝΟΛΟ	1.767.901.650	6.495.162.892	4.727.261.242	
Δαπάνες προσωπικού	10.298.045	8.994.436	1.303.609	12,66
Συντάξεις και φιλοδωρήματα	677.363.383	675.278.064	2.085.319	0,31
Λειτουργικές δαπάνες ¹	226.599.875	3.134.165	223.465.710	98,62
Μεταβιβάσεις	475.503.396	335.159.144	140.344.252	29,51
Αγορά ακινήτων και εξοπλισμού	2.104.090	35.751	2.068.339	98,30
Έργα	10	-	10	100,00
Εξυπηρέτηση δημόσιου χρέους	504.344.095	473.114.962	31.229.133	6,19
Συνδρομές και Αγορά Μετοχών	10	-	10	100,00
Αποπληρωμές και Έκδοση Δανείων	2.465.447.185	2.407.739.852	57.707.333	2,34
ΣΥΝΟΛΟ	4.361.660.089	3.903.456.374	458.203.715	10,51

Σημείωση:

1. Στις «Λειτουργικές δαπάνες» συμπεριλαμβάνονται και οι «Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό», των οποίων ο τελικός προϋπολογισμός ανήλθε σε €221.613.196, εκ των οποίων δεν διενεργήθηκε καμιά δαπάνη.

Εισπρακτέα ποσά και υποχρεώσεις

Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	€
Εισπρακτέα ποσά	117.338.775
Εκκρεμείς υποχρεώσεις (συμπεριλαμβανομένων και των κοινωνικών ωφελημάτων)	4.032.249

Δαπάνες προσωπικού

Μόνιμο προσωπικό

Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12.2020	168
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές ¹	8.541.980
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο	50.845

Έκτακτο προσωπικό

Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12.2020	5
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές ¹	162.189
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο	32.438

Σημείωση 1:

Οι εργοδοτικές εισφορές υπολογίστηκαν ως ποσοστό των δαπανών του μόνιμου και του έκτακτου προσωπικού, στο σύνολο των δαπανών (βασικό μισθό, τιμαριθμικά επιδόματα και 13^ο μισθό) του προσωπικού του Τμήματος.

Ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό

Αριθμός προσωπικού στις 31.12.2020	65
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	1.800.675
Εκ των οποίων αμοιβή για υπερωριακή απασχόληση	2.909
Μέσος όρος δαπάνης ανά ωρομίσθιο	27.703

Μηχανοκίνητα οχήματα

Αριθμός οχημάτων	22
Συνολικά διανυθέντα χιλιόμετρα για το έτος¹	113.320
	€
Συνολική κατανάλωση καυσίμων	13.336

Σημείωση 1:

Τα διανυθέντα χιλιόμετρα λήφθηκαν από την κατάσταση της πετρελαϊκής εταιρείας γιατί η Διοίκηση δεν τηρεί στοιχεία.

Ενοικιαζόμενα υποστατικά

Υποστατικό	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
	τ.μ.	€			
Γραφεία και αποθήκη στη Λεμεσό	3.114	66.000	1.2.2004	29.9.2020	28.9.2021

Παράρτημα 2 - Τελωνεία

Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού

Αποτελέσματα έτους	€
Έσοδα	547.511.832
Δαπάνες	20.348.167

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) ή Υπερβάσεις/(μη επίτευξη Προϋπολογισμού) εσόδων	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Εισπράξεις από έμμεσους φόρους	622.875.389	544.236.063	(78.639.326)	
Πρόσοδοι από τόκους	130.000	173.369	43.369	
Χορηγίες	412.000	236.408	(175.592)	
Άλλα έσοδα	3.252.127	2.865.992	(386.135)	
ΣΥΝΟΛΟ	626.669.516	547.511.832	(79.157.684)	
Δαπάνες προσωπικού	22.122.731	18.154.425	3.968.306	17,94
Λειτουργικές δαπάνες	2.838.936	2.032.136	806.800	28,42
Μεταβιβάσεις	96.550	71.487	25.063	25,96
Αγορά ακινήτων και εξοπλισμού	110.520	90.119	20.401	18,46
ΣΥΝΟΛΟ	25.168.737	20.348.167	4.820.570	19,15

Εισπρακτέα ποσά και υποχρεώσεις

Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	€
Εισπρακτέα ποσά	23.438.157
Εκκρεμείς υποχρεώσεις	292.990

Δαπάνες προσωπικού

Μόνιμο προσωπικό

Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12.2020	410
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	16.696.347
Εκ των οποίων αμοιβή για υπερωριακή απασχόληση	2.321.621
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο	40.723

Έκτακτο προσωπικό

Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12.2020	6
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	187.194
Εκ των οποίων αμοιβή για υπερωριακή απασχόληση	22.373
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο	31.199

Ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό

Αριθμός προσωπικού στις 31.12.2020	82
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	2.446.719
Εκ των οποίων αμοιβή για υπερωριακή απασχόληση	205.770
Μέσος όρος δαπάνης ανά ωρομίσθιο	29.838

Μηχανοκίνητα οχήματα

Αριθμός οχημάτων	41
Συνολικά διανυθέντα χιλιόμετρα για το έτος	130.397
	€
Συνολική κατανάλωση καυσίμων	14.510

Ενοικιαζόμενα υποστατικά

A/A	Υποστατικό	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
		τ.μ.	€			
1	Γραφείο στο λιμάνι Πάφου	22 τ.μ.	6.563	15.4.1999	1.1.2018	31.12.2026
2	Γραφεία πρώην κτηρίου Ανατολικού Σταθμού Εμπορευματοκιβωτίων (Λεμεσός)	213 τ.μ.	35.736	1.5.2010	1.5.2019	30.4.2028
3	Κτήριο Διοίκησης (Λεμεσός)	2.566 τ.μ.	275.496	1.2.1987	1.1.2018	31.12.2026
4	Γραφεία Λιμάνι Λεμεσού – D&P WORLD LTD. Συμφωνία Υποκατάστασης	469 τ.μ.	14.622	-	-	-
5	Γραφεία Λιμάνι Λεμεσού – EUROGATE. Συμφωνία Υποκατάστασης	290 τ.μ.	8.162	-	-	-
6	Προκατασκευασμένα Γραφεία(Λεμεσός)	24 τ.μ.	787	1.8.2013	-	31.7.2022
7	Κτήριο Διοίκησης(Λιμάνι Λάρνακας)	893 τ.μ.	71.786	1.1.1983	1.1.2021	31.12.2021
8	Αποθήκη Δημοσίου (Λάρνακα)	2.871 τ.μ.	76.800	25.8.2008	1.8.2020	31.7.2022

Παράρτημα 3 – Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού

Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού

Αποτελέσματα έτους	€
Έσοδα	1.502.624
Δαπάνες	107.612.712

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) ή Υπερβάσεις/(μη επίτευξη Προϋπολογισμού) εσόδων	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Άλλα έσοδα	601.650	1.502.624	900.974	
ΣΥΝΟΛΟ	601.650	1.502.624	900.974	
Δαπάνες προσωπικού	112.049.415	105.862.084	6.187.331	5,52
Συντάξεις και φιλοδώρηματα	10	-	10	100,00
Λειτουργικές δαπάνες	2.543.825	1.402.392	1.141.433	44,87
Μεταβιβάσεις	506.349	329.586	176.763	34,91
Αγορά ακινήτων και εξοπλισμού	77.550	18.650	58.900	75,95
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΚΡΟΕΣ	115.177.149	107.612.712	7.564.437	6,57

Εισπρακτέα ποσά και υποχρεώσεις

Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	€
Εισπρακτέα ποσά	-
Εκκρεμείς υποχρεώσεις	162.400

Δαπάνες προσωπικού

Μόνιμο προσωπικό

Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12.2020	264
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές (μη συμπεριλαμβανομένης υπερωριακής αμοιβής) ¹	6.654.473
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο	25.206

Έκτακτο προσωπικό

Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12.2020	89
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές (μη συμπεριλαμβανομένης υπερωριακής αμοιβής) ¹	2.033.666
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο	22.850

Υπερωριακή αμοιβή μόνιμου και έκτακτου προσωπικού²

Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12.2020	353
	€
Δαπάνες για υπερωριακή αμοιβή και εργοδοτικές εισφορές	780.094
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο	2.210

Σημειώσεις:

1. Οι εργοδοτικές εισφορές υπολογίστηκαν ως ποσοστό των δαπανών του μόνιμου και του έκτακτου προσωπικού, στο σύνολο των δαπανών (βασικό μισθό, τιμαριθμικά επιδόματα και 13^ο μισθό) του προσωπικού του Τμήματος.
2. Η υπερωριακή αμοιβή δεν ήταν εφικτό να διαχωριστεί κατά κατηγορία προσωπικού.

Ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό

Αριθμός προσωπικού στις 31.12.2020	35
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	581.902
Εκ των οποίων αμοιβή για υπερωριακή απασχόληση	10.821
Μέσος όρος δαπάνης ανά ωρομίσθιο	16.626

Μηχανοκίνητα οχήματα

Αριθμός οχημάτων	4
Συνολικά διανυθέντα χιλιόμετρα για το έτος	28.883
	€
Συνολική κατανάλωση καυσίμων	2.014

Ενοικιαζόμενα υποστατικά

Υποστατικό	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
	τ.μ.	€			
Γραφεία ΚΑΔΔ	553	190.972	1.3.2011 – 28.2.2021	10.7.2020	28.2.2021 υπό διαπραγμάτευση για υπογραφή νέου συμβολαίου με μειωμένο εμβαδό και ενοίκιο
ΚΕΠ Λευκωσίας 2 – Γραφεία	506	52.800	10.10.2016 – 9.10.2019 με δυνατότητα παράτασης για άλλα δύο έτη	10.10.2019	9.10.2021
ΚΕΠ Λευκωσίας 2 – Χώρος Στάθμευσης		3.570	5.12.2017 – 9.10.2019	10.10.2019 – 8.10.2021	8.10.2021
ΚΕΠ Λευκωσίας 2 – Χώρος Στάθμευσης		5.760	24.9.2019 – 2.10.2020 – συμφωνία με Δήμο Λευκωσίας για στάθμευση 16 αυτοκινήτων προς €30 συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Προπληρώνεται για 12 μήνες ώστε να ισχύει έκπτωση 25% της αρχικής τιμής ύψους €40	5.10.2020 – 5.10.2021	5.10.2021
ΚΕΠ Πόλης Χρυσοχούς – Γραφεία	126	12.000	17.7.2006 – 16.7.2008	29.6.2021 – 28.6.2023	28.6.2023
ΚΕΠ Πελενδρίου	66	2.400	1.9.2007	1.6.2015 – 31.5.2018 με δυνατότητα παράτασης για δύο περιόδους των δύο ετών	31.5.2021
ΚΕΠ Πάφου – Γραφεία	336	41.000	1.12.2009	1.3.2017 – 30.11.2021	30.11.2021
ΚΕΠ Αμμοχώστου – Γραφεία	450	37.200	24.5.2011 – 23.5.2014	23.11.2017	23.11.2021
ΚΕΠ Λεμεσού – Χώρος στάθμευσης		14.616	3.6.2021 – συμφωνία με Δήμο Λεμεσού για στάθμευση 27-29 αυτοκινήτων (ανάλογα με τους υπαλλήλους που εργάζονται κάθε μήνα) προς €42 συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ	6.8.2011	-
ΚΕΠ Λάρνακας – Γραφεία	539	73.200	14.2.2012	14.11.2020 για περίοδο τριών ετών με δικαίωμα ανανέωσης για δύο περιόδους των δύο ετών	13.11.2023
ΚΕΠ Λάρνακας – Χώρος στάθμευσης		4.284	14.2.2012	14.11.2020 για περίοδο τριών ετών με δικαίωμα ανανέωσης για δύο περιόδους των δύο ετών	13.11.2023

Παράρτημα 4 – Στατιστική Υπηρεσία

Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού

Αποτελέσματα έτους	€
Έσοδα	2.796.397
Δαπάνες	9.543.822

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) ή Υπερβάσεις/(μη επίτευξη Προϋπολογισμού) εσόδων	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Άλλα έσοδα	4.423.641	2.796.397	(1.627.244)	
ΣΥΝΟΛΟ	4.423.641	2.796.397	(1.627.244)	
Δαπάνες προσωπικού	8.456.510	6.559.076	1.897.434	22,44
Λειτουργικές δαπάνες	4.704.961	2.936.290	1.768.671	37,59
Μεταβιβάσεις	3.010	2.388	622	20,66
Αγορά ακινήτων και εξοπλισμού	81.815	46.068	35.747	43,69
ΣΥΝΟΛΟ	13.246.296	9.543.822	3.702.474	27,95

Εισπρακτέα ποσά και υποχρεώσεις

Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	€
Εισπρακτέα ποσά	-
Εκκρεμείς υποχρεώσεις	1.058

Δαπάνες προσωπικού

Μόνιμο προσωπικό

Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12.2020	95
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές ¹	4.257.546
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο	44.816

Έκτακτο προσωπικό

Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12.2020²	77
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές¹	2.605.833
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο	33.842

Σημειώσεις:

- Οι εργοδοτικές εισφορές υπολογίστηκαν ως ποσοστό των δαπανών του μόνιμου και του έκτακτου προσωπικού, στο σύνολο των δαπανών (βασικό μισθό, τιμαριθμικά επιδόματα και 13^ο μισθό) του προσωπικού του κάθε Τμήματος.
- Στον αριθμό υπαλλήλων έκτακτου προσωπικού, μας δόθηκαν μήνες υπηρεσίας και όχι αριθμός υπαλλήλων (προσλαμβάνονται με συμβόλαιο ορισμένου χρόνου) και η δαπάνη που αντιστοιχεί στον συνολικό αριθμό των μηνών εργοδότησης. Η Υπηρεσία μας μετέτρεψε τους μήνες σε αριθμό υπαλλήλων, διαιρώντας τον αριθμό μηνών δια 12 μήνες.

Ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό

Αριθμός προσωπικού στις 31.12.2020	8
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	108.434
Μέσος όρος δαπάνης ανά ωρομίσθιο	13.554

Μηχανοκίνητα οχήματα

Αριθμός οχημάτων	1
Συνολικά διανυθέντα χιλιόμετρα για το έτος	1.870
	€
Συνολική κατανάλωση καυσίμων	251

Ενοικιαζόμενα υποστατικά

Υποστατικό	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
	τ.μ.	€			
Χώροι στάθμευσης Αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου		5.000	Το συμβόλαιο γίνεται ανάλογα, κατά τριμηνία ή εξαμηνία και σύμφωνα με τον αριθμό των χώρων στάθμευσης που χρειάζεται η Υπηρεσία		
Επαρχιακό Γραφείο Λεμεσού	201	13.560	1.6.2010	1.1.2019 – 31.12.2019 – εντός του 2020 το Επαρχιακό Γραφείο Λεμεσού μεταστεγάστηκε σε κτήριο της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας	
Επαρχιακό Γραφείο Λάρνακας	141	7.920	1.1.2016 – 31.12.2017 με δικαίωμα ανανέωσης για δύο περιόδους των δύο ετών	Εντός του 2020 το Επαρχιακό Γραφείο Λεμεσού μεταστεγάστηκε σε κτήριο της πρώην Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας	

Παράρτημα 5 – Τυπογραφείο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού

Αποτελέσματα έτους	€
Έσοδα	108.714
Δαπάνες	3.361.636

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) ή Υπερβάσεις/(μη επίτευξη Προϋπολογισμού) εσόδων	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Άλλα έσοδα	217.000	108.714	(108.286)	
ΣΥΝΟΛΟ	217.000	108.714	(108.286)	
Δαπάνες προσωπικού	3.074.439	2.471.690	602.749	19,61
Λειτουργικές δαπάνες	1.029.311	781.339	247.972	24,09
Μεταβιβάσεις	10	-	10	100,00
Αγορά ακινήτων και εξοπλισμού	110.030	194	109.836	99,82
Έργα	108.531	108.413	118	0,11
ΣΥΝΟΛΟ	4.322.321	3.361.636	960.685	22,23

Εισπρακτέα ποσά και υποχρεώσεις

Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	€
Εισπρακτέα ποσά	12.879
Εκκρεμείς υποχρεώσεις	11.147

Δαπάνες προσωπικού

Μόνιμο προσωπικό

Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12.2020	35
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές (μη συμπεριλαμβανομένης υπερωριακής αμοιβής) ¹	1.798.775
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο	51.394

Έκτακτο προσωπικό

Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12.2020	2
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές (μη συμπεριλαμβανομένης υπερωριακής αμοιβής) ¹	72.654
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο	36.327

Υπερωριακή αμοιβή μόνιμου και έκτακτου προσωπικού²

Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12.2020	37
	€
Δαπάνες για υπερωριακή αμοιβή και εργοδοτικές εισφορές	28.133
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο	760

Σημειώσεις:

1. Οι εργοδοτικές εισφορές υπολογίστηκαν ως ποσοστό των δαπανών του μόνιμου και του έκτακτου προσωπικού, στο σύνολο των δαπανών (βασικό μισθό, τιμαριθμικά επιδόματα και 13^ο μισθό) του προσωπικού του Τμήματος.
2. Η υπερωριακή αμοιβή δεν ήταν εφικτό να διαχωριστεί κατά κατηγορία προσωπικού.

Ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό

Αριθμός προσωπικού στις 31.12.2020	23
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	775.953
Εκ των οποίων αμοιβή για υπερωριακή απασχόληση	23.310
Μέσος όρος δαπάνης ανά ωρομίσθιο	33.737

Σημείωση 1:

Τα διανυθέντα χιλιόμετρα λήφθηκαν από την κατάσταση της πετρελαϊκής εταιρείας γιατί το Τυπογραφείο δεν τηρεί στοιχεία.

Μηχανοκίνητα οχήματα

Αριθμός οχημάτων	2
Συνολικά διανυθέντα χιλιόμετρα για το έτος¹	564
	€
Συνολική κατανάλωση καυσίμων	576

Ενοικιαζόμενα υποστατικά

Υποστατικό	Εμβαδόν	Ετήσιο ενοίκιο	Ημερ. πρώτης ενοικίασης	Ημερ. τελευταίας ανανέωσης σύμβασης	Ημερ. λήξης σύμβασης
	τ.μ.	€			
Αποθήκη (για γραφική ύλη και χαρτί φωτοτυπικής)	828	27.000	15.10.1996	15.1.2017 – 14.1.2018 με δικαίωμα αυτόματης πρότασης για δύο περιόδους των δύο ετών	Σε εξέλιξη μετακόμιση της αποθήκης στις Κρατικές Αποθήκες Λευκωσίας

Παράρτημα 6 – ΟΠΑΠ

Τα ποσά παρουσιάζονται σε εκατομμύρια ευρώ.

Έτος	Συνολικές Εισπράξεις	"Θεωρητικά Κέρδη" παικτών	%	Διανεμηθέντα κέρδη παικτών	%	Διαφορά μεταξύ θεωρητικών και διανεμηθέντων κερδών
2003*	13,81	7,05	51,05	**		**
2004	97,19	60,08	61,82	**		**
2005	91,23	56,52	61,95	**		**
2006	97,56	60,67	62,19	**		**
2007	127,47	81,68	64,08	**		**
2008	159,94	104,62	65,41	**		**
2009	197,34	127,48	64,60	**		**
2010	180,10	115,44	64,10	**		**
2011	168,94	109,58	64,86	105,05	62,18	4,53
2012	177,08	115,77	65,38	107,06	60,46	8,71
2013	188,22	123,64	65,69	115,69	61,47	7,95
2014	187,20	122,45	65,41	**		**
2015	200,13	131,30	65,61	**		**
2016	210,13	139,39	66,34	133,22	63,40	6,17
2017	230,86	153,10	66,32	163,55	70,84	(10,45)
2018	244,22	162,02	66,34	156,51	64,09	5,51
2019	250,49	167,00	66,67	160,22	63,96	6,78
2020	203,85	135,44	66,44	130,62	64,08	4,82
2021 (1 ^ο εξάμηνο)	94,17	63,39	67,31	62,68	66,56	0,71
Σύνολο						34,73

*Αφορούν στην περίοδο Οκτωβρίου - Δεκεμβρίου του 2003

**Δεν υπάρχει διαθέσιμη πληροφόρηση